

Έργο

**«Παροχή Εξειδικευμένων Υπηρεσιών
για την Ανάπτυξη και Λειτουργία
Περιφερειακού Μηχανισμού
Διάγνωσης της Αγοράς Εργασίας στην
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος»
(MIS 5075872)**

**Π.1.2.8: «Διατύπωση προτάσεων για τους
ανθρώπινους πόρους και εξειδικευμένων
δράσεων για χρηματοδότηση στο πλαίσιο
της προγραμματικής περιόδου 2021-2027»
Έκθεση 2022**

Επιτελική σύνοψη

Το παραδοτέο Π.1.2.8 «Διατύπωση προτάσεων για τους ανθρώπινους πόρους και εξειδικευμένων δράσεων για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021 – 2027. Έκθεση 2022» αποτελεί την πρώτη από τις τρεις σχετικές προβλεπόμενες ετήσιες εκθέσεις και περιλαμβάνει τη διατύπωση προτάσεων για τους ανθρώπινους πόρους και εξειδικευμένων δράσεων προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Η παρούσα έκθεση είναι η 1^η στο πλαίσιο του έργου του Αναδόχου και εκπονείται με δεδομένα που έχουν ως περίοδο αναφοράς Α' Τρίμηνο 2021 – Α' Τρίμηνο 2022. Στην έκθεση περιλαμβάνεται ο προτεινόμενος προγραμματισμός και σχεδιασμός ενεργειών ενίσχυσης της απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος (ΠΔΕ).

Για την κατάρτιση ενός συνεκτικού και ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης λήφθηκε υπόψη όλο το ισχύον θεσμικό, ευρωπαϊκό και ελληνικό, στρατηγικό πλαίσιο για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Επίσης, μελετήθηκαν όλα τα στρατηγικά και επιχειρησιακά κείμενα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, από τα οποία διαπνέεται το όραμα και η φιλοδοξία η περιφέρεια να μετατραπεί σε μια «Δίκαιη, έξυπνη και αποτελεσματική ευρωπαϊκή Περιφέρεια, κόμβος τεχνολογίας, καινοτομίας και δημιουργικότητας, υπόδειγμα κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής, τόπος ανάδειξης ολυμπισμού, εθελοντισμού και πολιτισμού».

Επιπροσθέτως, μελετήθηκαν τα προβλήματα και οι ανάγκες στην αγορά εργασίας και το ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος. Από τη μελέτη αναδείχθηκε ότι παρά το γεγονός ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος την τελευταία δεκαετία χαρακτηρίζεται από επίμονα προβλήματα σε όλα τα μεγέθη της αγοράς εργασίας (υψηλότερο ποσοστό ανεργίας από τον μέσο όρο της χώρας, υψηλότερη ανεργία γυναικών, υψηλότερη ανεργία νέων, μεγαλύτερο ποσοστό μακροχρόνια ανέργων από το μέσο όρο της χώρας, κτλ.), το τελευταίο έτος παρουσιάζει μια αισθητή βελτίωση σε αρκετά μεγέθη. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι για το 2021 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος κατέγραψε 2,5 φορές μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας συγκριτικά με τον μέσο όρο της χώρας.

Εξετάζοντας, στο τέλος, τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία για την στήριξη ενεργητικών πολιτικών ενίσχυσης του εργατικού δυναμικού της ΠΔΕ, το Παραδοτέο καταλήγει σε ένα Σχέδιο Δράσης το οποίο προσπαθεί να ενσαρκώσει τις αναπτυξιακές προοπτικές της Περιφέρειας και να συμβάλλει στην μεταστροφή των μεγεθών της αγοράς εργασίας που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα.

Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει τρεις (3) Άξονες Παρεμβάσεις (ΑΠ), οι οποίοι εξειδικεύονται σε δέκα (10) επιμέρους Τύπους Δράσεων, οι οποίοι στη συνέχεια αναλύονται σε εβδομήντα επτά (77) δράσεις για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της περιφέρειας.

Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει στοχευμένες δράσεις και ενέργειες για το ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συνολικού ύψους 588.381.490€, ενώ ο συνολικός αριθμός ωφελούμενων υπολογίζεται στα 200.435 άτομα. Ειδικότερα:

- Άξονας Παρέμβασης 1 «Ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας και βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση για όλους - συμπεριλαμβανομένων των

ευπαθών ομάδων» προβλέπει πόρους ύψους **235.515.960€** και αναμένεται να ωφελήσει **39.081** ανέργους περίπου.

- Άξονας Παρέμβασης 2 «Επαγγελματική Εκπαίδευση και ενίσχυση των ευκαιριών των νέων έως 29 ετών για την παροχή ευκαιριών εισόδου στην αγορά εργασίας - συμπεριλαμβανομένων των νέων ευπαθών ομάδων» προβλέπει πόρους ύψους **118.176.803€** και αναμένεται να ωφελήσει **25.913** νέους έως 29 ετών.
- Άξονας Παρέμβασης 3 «Πρώθηση της δια βίου μάθησης εργαζομένων και της αναβάθμισης των ευκαιριών μάθησης για όλους» προβλέπει πόρους ύψους **234.688.727€** και αναμένεται να ωφελήσει **135.441** εργαζομένους

Πηγές χρηματοδότησης του Σχεδίου Δράσης αποτελούν δύο Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027, ήτοι το Πρόγραμμα «**Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή**» και το Πρόγραμμα «**Ανταγωνιστικότητα**», καθώς και από το Περιφερειακό Πρόγραμμα «**Δυτική Ελλάδα**» **2021 – 2027** τα οποία μπορούν να προσφέρουν το 60,23% των απαιτούμενων πόρων για την υλοποίηση των δράσεων του Σχεδίου Δράσης, με το υπόλοιπο 39,77% να μπορεί να χρηματοδοτηθεί από την Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – «Ελλάδα 2.0».

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	10
1.1 Η ταυτότητα του έργου	10
1.2 Αντικείμενο και σκοπός της μελέτης	12
2. Παρουσίαση του ευρωπαϊκού και εθνικού στρατηγικού πλαισίου για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού την περίοδο 2021-2027	15
2.1 Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις και στρατηγικές για την υποστήριξη της απασχόλησης στα κράτη - μέλη της ΕΕ	15
2.1.1 Ο Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων	15
2.1.2 Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση του Covid-19” - EASE	21
2.2 Εθνικές στρατηγικές και βασικές πολιτικές κατευθύνσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης και του ανθρώπινου δυναμικού την περίοδο 2021 - 2027	23
2.2.1 Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης	23
2.2.2 Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας	26
2.2.3 Νόμος 4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης» - Συνοπτική Παρουσίαση	29
2.2.4 Νόμος 4921/2022 «Δουλειές Ξανά: Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις» - Συνοπτική Παρουσίαση	31
3. Δομικά προβλήματα και ανάγκες στην αγορά εργασίας και στο ανθρώπινο δυναμικό σε επίπεδο χώρας και Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας - Ομάδες στόχοι του σχεδίου δράσης	34
3.1 Δομικά προβλήματα και ανάγκες της ελληνικής αγοράς εργασίας	34
3.2 Ανεργία και απασχόληση στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος – Ομάδες στόχοι του σχεδίου δράσης	39
3.2.1 Διαχρονική εξέλιξη της ανεργίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος	39
3.2.2 Διαχρονική εξέλιξη της απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος	40
3.2.3 Διαχρονική εξέλιξη της ανεργίας των γυναικών	41
3.2.4 Μακροχρόνια άνεργοι	42
3.2.5 Άνεργοι νέοι έως 29 ετών και νέοι Εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ)	43
4. Αναπτυξιακό προφίλ, στρατηγική και δυνατότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος - Προοπτικές για το ανθρώπινο δυναμικό	47
4.1 Παρουσίαση της αναπτυξιακής στρατηγικής και των σχετικών δράσεων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος	47
5. Παρουσίαση χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας την περίοδο 2021-2027	56
5.1 Πλαίσιο ευκαιριών για το ανθρώπινο δυναμικό μέσω του ΕΣΠΑ 2021-2027	56
5.2 Τομεακό Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021- 2027	56
5.3 Τομεακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021 - 2027	62
5.4 Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027	64
5.5 Πλαίσιο ευκαιριών για το ανθρώπινο δυναμικό μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ)	68
6. Σχέδιο δράσης προτεινόμενων παρεμβάσεων για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	73
6.1 Γενικό πλαίσιο – μεθοδολογία κατάρτισης του σχεδίου δράσης	73

6.2	Άξονες Παρέμβασεις	76
6.2.1	Άξονας Παρέμβασης 1: Ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας και βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση για όλους - συμπεριλαμβανομένων των ευπαθών ομάδων	76
6.2.2	Άξονας Παρέμβασης 2: Επαγγελματική Εκπαίδευση και ενίσχυση των ευκαιριών των νέων έως 29 ετών για την παροχή ευκαιριών εισόδου στην αγορά εργασίας - συμπεριλαμβανομένων των νεών ευπαθών ομάδων	97
6.2.3	Άξονας παρέμβασης 3: Προώθηση της δια βίου μάθησης εργαζομένων και της αναβάθμισης των ευκαιριών μάθησης για όλους	110
6.3	Συγκεντρωτικός Οικονομικός Προγραμματισμός του Σχεδίου Δράσης	122
	Βιβλιογραφικές Αναφορές	124

Κατάλογος Σχημάτων

Σχήμα 1 Οι 20 κύριες αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων	16
Σχήμα 2 Στρατηγική και άξονες της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού	28
Σχήμα 3 Ποσοστό ανεργίας της ΠΔΕ για τα έτη 2012 – 2021	40
Σχήμα 4 Απασχόληση στη ΠΔΕ για τα έτη 2021 - 2022	41
Σχήμα 5 Διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας των γυναικών για τα έτη 2012 - 2021	42
Σχήμα 6 Διαχρονική εξέλιξη των μακροχρόνια ανέργων στην ΠΔΕ για τα έτη 2012 – 2021	43
Σχήμα 7 Διαχρονική εξέλιξη της ανεργίας των νέων έως 29 ετών στην ΠΔΕ για τα έτη 2012 – 2021	44
Σχήμα 8 Ποσοστό νέων ΕΑΕΚ στην ΠΔΕ για τα έτη 2017 - 2021	45
Σχήμα 9 Βασικά μεγέθη της αγοράς εργασίας της ΠΔΕ για το έτος 2021	46
Σχήμα 10 Οφέλη του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» - Επεξεργασία συμβούλου	72
Σχήμα 11 Άξονες Παρέμβασης του Σχεδίου Δράσης της ΠΔΕ για το ανθρώπινο δυναμικό	74
Σχήμα 12 Πηγές χρηματοδότησης Σχεδίου Δράσης και ωφελούμενοι ανά άξονα παρέμβασης	123

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1 Συνοπτική Παρουσίαση του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ)	17
Πίνακας 2 Στόχος Πολιτικής 4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη» στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021 - 2027, Ταμεία χρηματοδότησης και Ειδικοί Στόχοι	20
Πίνακας 3 Αρχιτεκτονική της Εθνικής Στρατηγικής ΕΠΑ	24
Πίνακας 4 Συνοπτική παρουσίαση ανά άξονα (Στρατηγικοί και Οριζόντιοι) της Εθνικής Στρατηγικής ΕΠΑ	25
Πίνακας 5 Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες	29
Πίνακας 6 Παρουσίαση υλοποιούμενων και σε εξέλιξη έργων ανά τομέα, στόχο και προτεραιότητα του ΕΠΑ (μέχρι 16.12.2021)	49
Πίνακας 7 Συνολική Δημόσια Δαπάνη ενταγμένων έργων ανά τομέα παρέμβασης	50
Πίνακας 8 Συγχρηματοδοτούμενες δράσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας 2019 - σήμερα	51
Πίνακας 9 Συνθετική διάγνωση των αναπτυξιακών τομέων της ΠΔΕ και των προοπτικών απασχόλησης για το ανθρώπινο δυναμικό	53
Πίνακας 10 Δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας στο πλαίσιο του ΠΑΔΚΣ 21 - 27	59
Πίνακας 11 Δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021 - 2027	63
Πίνακας 12 Δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας στο πλαίσιο του Περιφερειακού Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2021 - 2027	67
Πίνακας 13 Πυλώνες του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»	68
Πίνακας 14 Παρουσίαση δράσεων Άξονα Παρέμβασης 1	79

Πίνακας 15 Αναλυτική Παρουσίαση του Άξονα Παρέμβασης 1	92
Πίνακας 16 Παρουσίαση Δράσεων Άξονα Παρέμβασης 2	99
Πίνακας 17 Αναλυτική παρουσίαση του Άξονα Παρέμβασης 2	107
Πίνακας 18 Παρουσίαση Δράσεων Άξονα Παρέμβασης 3	112
Πίνακας 19 Αναλυτική Παρουσίαση του Άξονα Παρέμβασης 3	119
Πίνακας 20 Πηγές χρηματοδότησης του Σχεδίου Δράσης, συνολικά και ανά άξονα παρέμβασης	122

Συντομογραφίες

Συντομογραφία	Ορισμός
ΑμεΑ	Άτομα με Αναπηρία
ΔΒΜ	Δια Βίου Μάθηση
ΔΔ	Δημόσια Δαπάνη
ΔΥΠΑ	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΑΚ - ΝΕΕΤ	Εκτός Εκπαίδευσης Απασχόλησης Κατάρτισης - Not in Education, Employment or Training
ΕΕΚ	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΛΑΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΠΑ	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης
ΕΣΚΕ	Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΚΕΔΙΒΙΜ	Κέντρα Δια Βίου Μάθησης
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠΔΕ	Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
ΠΠ	Προγραμματική Περίοδος
ΣΠ	Στόχος Πολιτικής
ΤΑΑ	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
ΤΔΜ	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΥΤΧ	Υπήκοοι Τρίτων Χωρών
ΠΑΔΚΣ	Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή

1. Εισαγωγή

1.1 Η ταυτότητα του έργου

Η πράξη «**Δημιουργία Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας**» έχει ενταχθεί στο πλαίσιο του Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα» 2014-2020 Άξονα Προτεραιότητας 4 «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και των Διακρίσεων» και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους.

Η εν λόγω πράξη αφορά τη σύσταση και λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού για τη διάγνωση των αναγκών της Αγοράς Εργασίας στην Δυτική Ελλάδα, και έχει ως στόχο την αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας της Περιφέρειας ως προς την παρακολούθηση και τη διάγνωση των αναγκών του τοπικού παραγωγικού συστήματος, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί και να επιτευχθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό ένας ορθός σχεδιασμός πολιτικών και δράσεων στην αγορά εργασίας.

Η εν λόγω πράξη έρχεται να καλύψει ένα κενό το οποίο συνδέεται με:

- Την θεσμική υποχρέωση της Περιφέρειας να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ανάγκη Σύστασης Δικτύου Φορέων και Οργανισμών για τη λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας σύμφωνα με τον ν. 4368/2016 (Α' 21) ως τμήμα του εν λόγω δικτύου.
- Την απουσία σε περιφερειακό επίπεδο επιστημονικών τεχνοκρατικών μηχανισμών για τη διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε συνάρτηση με τις ραγδαία μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες.

Ειδικότερα, ο Περιφερειακός Μηχανισμός θα περιλαμβάνει εργαλεία και αναλύσεις για την πρόβλεψη, αφενός, των αναγκών σε θέσεις εργασίας ανά επάγγελμα και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, και αφετέρου των μελλοντικών αναγκών σε δεξιότητες. Σκοπός είναι η αξιοποίηση του συνόλου των πληροφοριών και δεδομένων για τον έγκαιρο και ορθά στοχευμένο σχεδιασμό προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (κατάρτισης, εκπαίδευσης και δημιουργίας θέσεων εργασίας), αλλά και το στοχευμένο σχεδιασμό δράσεων για την διαχείριση των εκάστοτε αλλαγών (τακτικών ή/και έκτακτων) και της αναδιάρθρωσης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.

Η υλοποίηση της συγκεκριμένης πράξης θα συμβάλλει:

- Στην εκπλήρωση της υποχρέωσης των Περιφερειών Ελλάδος (σύμφωνα με τον ν. 4368/2016), και ως εκ τούτου και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, να υποβάλλουν στο Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας τις διαθέσιμες μελέτες, έρευνες και εμπειρογνωμοσύνες για την περιοχή ευθύνης τους, να συγκεντρώνουν δεδομένα που αφορούν ιδίως το αναπτυξιακό προφίλ της Περιφέρειας, το εργατικό δυναμικό, τον προσδιορισμό των αναγκών σε δεξιότητες και επαγγέλματα της αγοράς εργασίας σε Περιφερειακό επίπεδο.
- Στην επιδιωκόμενη και ευκαία αλληλεπίδραση των Περιφερειών, και ως εκ τούτου και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, με την κεντρική διοίκηση προκειμένου να διασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων που αναλαμβάνονται,

ώστε με την σταδιακή ενίσχυση της συμμετοχής της (όπως και των υπόλοιπων Περιφερειών) και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας να διασφαλισθεί η σταθερή συνεργεία των παρεμβάσεων σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

- Στην καταγραφή αναγκών της τοπικής αγοράς εργασίας σε επαγγελματικές δεξιότητες, ειδικότητες και θέσεις εργασίας από τη μεριά των επιχειρήσεων (skills demand).
- Στην καταγραφή αναγκών και στη διαμόρφωση του προφίλ δεξιοτήτων (skills profile) του εργατικού δυναμικού και ειδικότερα των ανέργων ανά sub-group, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους όπως το φύλο, το επίπεδο μόρφωσης και η πρότερη επαγγελματική εμπειρία (skills supply).
- Στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού για κατάρτιση/επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας σε ετήσια βάση, ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη την καινοτομική διάσταση και την ειδικότερη αναπτυξιακή δυναμική της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.
- Στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού προς όφελος της κατεύθυνσης απασχόλησης και επιχειρηματικότητας του ανθρώπινου δυναμικού της.
- Στην αναβάθμιση των συστημάτων πληροφόρησης προς όλους τους ενδιαφερόμενους, σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης και τις προβλέψεις επαγγελμάτων και δεξιοτήτων, γεγονός το οποίο θα διασφαλίσει την πρόσβαση και την αντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας, καθώς και θα βελτιώσει τη σύνδεση των προσφερόμενων προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο.

Συνεπώς, η **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος** μέσω της σύστασης και της λειτουργίας του Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας **θα ενισχύσει την πληροφόρησή της ως προς τις ανάγκες σε θέσεις εργασίας και δεξιότητες** του τοπικού παραγωγικού συστήματος αξιοποιώντας δεδομένα που δεν είναι διαθέσιμα σε εθνικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, η ζητούμενη πληροφόρηση καλύπτει τις εξής θεματικές:

- Πληροφόρηση σχετικά με τη δυναμική των κλάδων και των επαγγελμάτων, καθώς και των προϋποθέσεων για την αύξηση της απασχόλησης στους εκάστοτε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας και στα συνδεδεμένα με αυτούς επαγγέλματα.
- Πληροφόρηση σχετικά με την παραγωγικότητα των κλάδων και των πρόσφατων μεταβολών αυτής σε συγκεκριμένους κλάδους. Τυχόν αλλαγές στην παραγωγικότητα, είτε λόγω τεχνολογίας είτε λόγω οργάνωσης της εργασίας, επηρεάζει τις προβλέψεις για τα μεγέθη της απασχόλησης και της ανεργίας.
- Πληροφόρηση σχετικά με τον δυναμισμό κλάδων/επαγγελμάτων σε αναλυτικότερο επίπεδο από τις επίσημες κατηγοριοποιήσεις που χρησιμοποιούμε στην ανάλυση των δευτερογενών δεδομένων. Επίσης, υπάρχουν ορισμένα επαγγέλματα και ομάδες επαγγελμάτων (π.χ. «πράσινα» επαγγέλματα) που δεν εμφανίζονται στις συγκεκριμένες κωδικοποιήσεις και για τα οποία δεν υπάρχει πληροφόρηση από τα δευτερογενή δεδομένα.

- Αναλυτικές πληροφορίες για τις επαγγελματικές και τις «οριζόντιες» δεξιότητες συγκεκριμένων επαγγελματιών.
- Κριτήρια πρόσληψης-απασχόλησης σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο.

1.2 Αντικείμενο και σκοπός της μελέτης

Το παραδοτέο Π.1.2.8 «Διατύπωση προτάσεων για τους ανθρώπινους πόρους και εξειδικευμένων δράσεων για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021 – 2027. Έκθεση 2022» αποτελεί την πρώτη από τις τρεις σχετικές προβλεπόμενες ετήσιες εκθέσεις και περιλαμβάνει τη διατύπωση προτάσεων για τους ανθρώπινους πόρους και εξειδικευμένων δράσεων προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Η παρούσα έκθεση είναι η 1^η στο πλαίσιο του έργου του Αναδόχου και εκπονείται με δεδομένα που έχουν ως περίοδο αναφοράς Α' Τρίμηνο 2021 – Α' Τρίμηνο 2022. Στην έκθεση περιλαμβάνεται ο προτεινόμενος προγραμματισμός και σχεδιασμός ενεργειών ενίσχυσης της απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος (ΠΔΕ).

Για την εκπόνηση του παραδοτέου λήφθηκε υπόψη όλο το ισχύον θεσμικό ευρωπαϊκό και εθνικό στρατηγικό πλαίσιο για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Ενδεικτικά: **Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, Σύσταση της ΕΕ «Σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση του Covid-19» – EASE, Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης - ΕΠΑ, Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεση με την Αγορά Εργασίας, Στρατηγικό Σχέδιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (2022-2024), Νόμος 4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης», Νόμος 4921/2022 «Δουλειές Ξανά: Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις», καθώς και η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.**

Επίσης, ελήφθησαν υπόψη όλα τα στρατηγικά και επιχειρησιακά κείμενα της περιφέρειας που αφορούν την αναπτυξιακή στρατηγική της και τη στοχοθεσία της για τα επόμενα έτη, όπως: το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2020 – 2023**, το **Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014 – 2020**, το **Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2022**, το **Επενδυτικό Πλάνο για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**, το **Περιφερειακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδος 2021 – 2027**, καθώς και το **Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2021 – 2025**.

Η παρούσα Έκθεση, διαρθρώνεται στις ακόλουθες ενότητες:

- **Κεφάλαιο 1:** αποτελεί την **Εισαγωγή** της παρούσας έκθεσης, όπου αποτυπώνονται στοιχεία σχετικά με την ταυτότητα του έργου, το αντικείμενο και το σκοπό της παρούσας έκθεσης, ενώ παράλληλα αποτελεί τον οδηγό για τις επόμενες ενότητες αυτής.

- **Κεφάλαιο 2:** Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο γίνεται *παρουσίαση του ευρωπαϊκού και εθνικού στρατηγικού πλαισίου για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού την περίοδο 2021-2027* (π.χ., Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, Σύσταση της ΕΕ «Σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση του Covid-19» – EASE, Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης - ΕΠΑ, Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεση με την Αγορά Εργασίας, κλπ.) το οποίο θέτει το πλαίσιο εντός του οποίου θα διαμορφωθούν δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας.
- **Κεφάλαιο 3:** παρουσιάζονται τα δομικά προβλήματα και οι ανάγκες της Ελληνικής αγοράς εργασίας, τμήμα της οποίας αποτελεί η αγορά εργασίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με σκοπό να σκιαγραφηθεί το ευρύτερο πλαίσιο αναγκών του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας. Σε διακριτό υποκεφάλαιο μελετώνται και παρουσιάζονται *οι ανάγκες και τα προβλήματα της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, καθώς και οι βασικές ομάδες στόχοι (μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες, νέοι)* του ανθρώπινου δυναμικού της με βασική επιδίωξη να υπερκεραστούν, μέσω συγκεκριμένων προτάσεων, δράσεων και ενεργειών, οι όποιες στρεβλώσεις και προβλήματα έχουν εμφανιστεί και εντοπιστεί.
- **Κεφάλαιο 4:** παρουσιάζονται *οι αναπτυξιακές δυνατότητες της Περιφέρειας και οι προοπτικές για το ανθρώπινο δυναμικό της*, όπως προσδιορίστηκαν στο πλαίσιο των επιμέρους εργασιών του Αναδόχου (έρευνες πεδίου σε επιχειρήσεις, εργαζομένους και άνεργους, focus groups και στοχευμένες μελέτες σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας με έντονο ενδιαφέρον για την περιφέρεια), καθώς και όπως περιγράφονται αυτές στα διάφορα στρατηγικά και επιχειρησιακά κείμενα της περιφέρειας που αφορούν την αναπτυξιακή στρατηγική της και τη στοχοθεσία της για τα επόμενα έτη.
- **Κεφάλαιο 5:** γίνεται παρουσίαση των *χρηματοδοτικών εργαλείων και των μηχανισμών για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας την περίοδο 2021-2027*. Βασική πηγή χρηματοδότησης των δράσεων της Περιφέρειας για τους ανθρώπινους πόρους αποτελεί το «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027» («ΕΣΠΑ 2021-2027») με τα προγράμματα (τομεακά και περιφερειακά) που το απαρτίζουν. Ειδικότερα, βαρύτητα δίνεται σε δύο τομεακά προγράμματα, «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» και «Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2021-2027», καθώς και στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027». Παράλληλα, μια μεγάλη πηγή χρηματοδότησης για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας θα αποτελέσει το «Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0» το οποίο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ).
- **Κεφάλαιο 6:** περιλαμβάνει τη *διατύπωση προτάσεων/ενεργειών για το ανθρώπινο δυναμικό*, οι οποίες εντάσσονται σε ένα συνεκτικό *σχέδιο δράσης*.

Για την εκπόνηση της έκθεσης πραγματοποιήθηκε σύνθεση δεδομένων και ευρημάτων τόσο από την αξιοποίηση και επεξεργασία βιβλιογραφικών στοιχείων αναφοράς, όσο και από

πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα που προέκυψαν από λοιπές εργασίες και παραδοτέα του έργου του Αναδόχου. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ✓ **Δεδομένα του πληροφοριακού συστήματος του Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης της Αγοράς Εργασίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας** (www.pde-mae.gr). Ειδικότερα, αξιοποιήθηκαν δεδομένα που αφορούν σε: εκροές δεδομένων και χρήση των διαδραστικών πινάκων με πολυμεταβλητή ανάλυση, (βλ. Πακέτα εργασίας 1.1.2 έως 1.1.4),
- ✓ **πρωτογενείς έρευνες πεδίου** σε επιχειρήσεις, ανέργους, εργαζόμενους και κοινωνικές επιχειρήσεις (βλ. Πακέτα εργασίας 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4 και 1.2.6),
- ✓ **δευτερογενή δεδομένα διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας και των επιχειρήσεων**, όπως αποτυπώνονται τόσο στην ετήσια έκθεση διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας και των προοπτικών απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (βλ. Πακέτο εργασίας 1.2.5), όσο και στην ετήσια έκθεση διάγνωσης των αναγκών του τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (βλ. Πακέτο Εργασίας 1.2.6),
- ✓ **δευτερογενή δεδομένα από στοχευμένες μελέτες** σε θεματικούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας που σχετίζονται με αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας (βλ. Πακέτο Εργασίας 1.2.7) και
- ✓ ευρήματα από την υλοποίηση των **Στρογγυλών Τραπεζιών – Focus Groups** σε θεματικούς αναπτυξιακούς τομείς της Περιφέρειας με τη συμμετοχή τοπικών αναπτυξιακών φορέων και επιχειρήσεων (βλ. Πακέτο εργασίας 1.3.1).

2. Παρουσίαση του ευρωπαϊκού και εθνικού στρατηγικού πλαισίου για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού την περίοδο 2021-2027

2.1 Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις και στρατηγικές για την υποστήριξη της απασχόλησης στα κράτη - μέλη της ΕΕ

2.1.1 Ο Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διακήρυξαν από κοινού τον **Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων**¹ στην κοινωνική διάσκεψη κορυφής για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη που πραγματοποιήθηκε στο Γκέτεμποργκ το 2017.

Η διακήρυξη αυτή αντανακλά την ομόφωνη υποστήριξη που παρέχουν όλα τα όργανα της ΕΕ στις αρχές και τα δικαιώματα που ορίζει ο πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων και έχει σκοπό να εξασφαλίσει νέα και αποτελεσματικότερα δικαιώματα στους πολίτες.

Το Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, που εγκρίθηκε στην κοινωνική σύνοδο κορυφής του Πόρτο τον Μάιο του 2021, περιγράφει συγκεκριμένες δράσεις για την περαιτέρω υλοποίηση των αρχών που διέπουν τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων ως κοινή προσπάθεια των κρατών μελών και της ΕΕ, με την ταυτόχρονη ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών.

Το Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων θέτει τρεις κύριους στόχους οι οποίοι υπηρετούν τις είκοσι (20) αρχές γύρω από τις οποίες διαρθρώνεται ο Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Ειδικότερα οι τρεις πρωταρχικοί στόχοι της ΕΕ για το 2030 είναι:

- ✓ Τουλάχιστον το 78% του πληθυσμού ηλικίας 20 έως 64 ετών θα πρέπει να εργάζεται έως το 2030 (το 2019 ήταν στο 73,1%).
- ✓ Τουλάχιστον το 60% όλων των ενηλίκων θα πρέπει συμμετέχει σε προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και μάθησης κάθε χρόνο έως το 2030 (το 2016 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν στο 37%).
- ✓ Ο αριθμός των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού θα πρέπει να μειωθεί κατά τουλάχιστον 15 εκατομμύρια (το 2019 περίπου 91 εκ. άτομα αντιμετώπιζαν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού).

Το περιεχόμενο των αρχών του ενσωματώθηκε στο πλαίσιο του 4^{ου} Στόχου Πολιτικής του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027 με τίτλο «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη», που υλοποιεί τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και αναλύεται σε επιμέρους ειδικούς στόχους οι οποίοι θα υπηρετηθούν τα επόμενα έτη μέσα από συγκεκριμένες δράσεις και έργα προς όφελος του

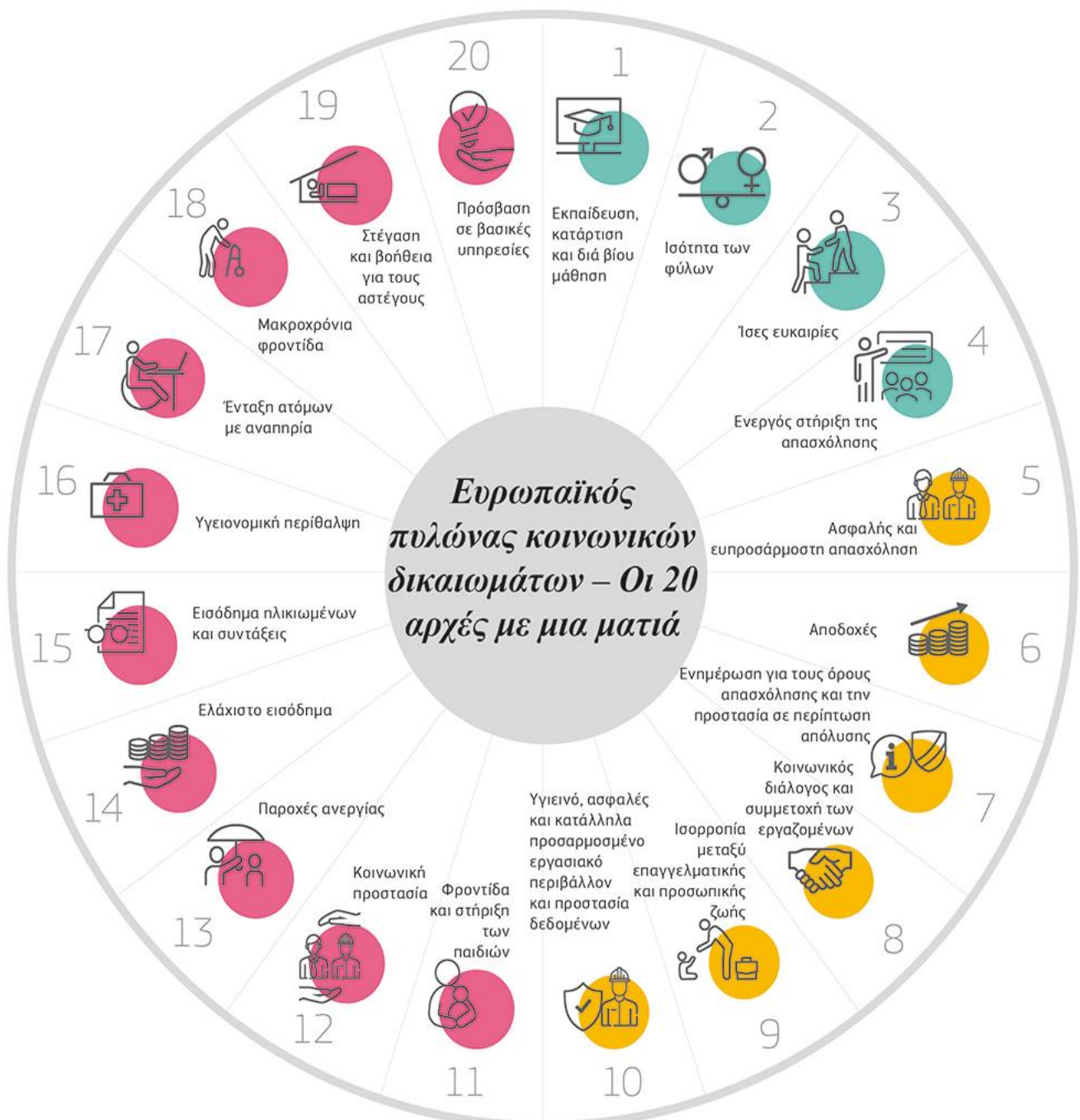
¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2021, Μάρτιος 4), Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, Ανακτήθηκε από <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=COM%3A2021%3A102%3AFIN&qid=1614928358298>

ανθρώπινου δυναμικού στηρίζοντας την ποιοτική απασχόληση, την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, την κοινωνική ένταξη και την ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη.

Ο **Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων**, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, βασίζεται σε είκοσι (20) κύριες αρχές διαρθρωμένες σε τρεις (3) βασικές κατηγορίες:

- i. Ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
- ii. Δίκαιοι όροι εργασίας.
- iii. Κοινωνική προστασία και ένταξη.

Οι κύριες αρχές του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα (Σχήμα 1) και αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 1).

Σχήμα 1 Οι 20 κύριες αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων

(Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2021, Μάρτιος 4), Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων) – Επεξεργασία συμβούλου

Πίνακας 1 Συνοπτική Παρουσίαση του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ)

i. Ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας
1. Εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση

Κάθε άτομο έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση προκειμένου να αποκτήσει και να διατηρήσει δεξιότητες που θα του επιτρέπουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας.

2. Ισότητα των φύλων

Η ίση μεταχείριση και οι ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες πρέπει να διασφαλίζονται και να προωθούνται σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης και την επαγγελματική εξέλιξη. Γυναίκες και άνδρες έχουν δικαίωμα σε ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας.

3. Ίσες Ευκαιρίες

Ανεξαρτήτως φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού, κάθε άτομο έχει δικαίωμα σε ίση μεταχείριση και ίσες ευκαιρίες όσον αφορά την απασχόληση, την κοινωνική προστασία, την εκπαίδευση και την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες που διατίθενται στο κοινό. Προάγονται οι ίσες ευκαιρίες για τις υποεκπροσωπούμενες ομάδες.

4. Ενεργός υποστήριξη για την εξεύρεση απασχόλησης

Κάθε άτομο έχει δικαίωμα σε έγκαιρη και εξατομικευμένη βοήθεια με στόχο τη βελτίωση των προοπτικών του για απασχόληση ή αυτοαπασχόληση. Στη βοήθεια αυτή περιλαμβάνονται η στήριξη με σκοπό την αναζήτηση εργασίας, η κατάρτιση και η επανειδίκευση. Κάθε άτομο δικαιούται να μεταφέρει τα δικαιώματά του κοινωνικής προστασίας και κατάρτισης κατά την μετάβασή του σε άλλα επαγγέλματα. Οι νέοι έχουν δικαίωμα σε συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία, πρακτική άσκηση ή προσφορά εργασίας ικανοποιητικού επιπέδου εντός 4 μηνών από την απώλεια της δουλειάς τους ή από την έξοδό τους από το σύστημα εκπαίδευσης. Οι άνεργοι έχουν δικαίωμα σε εξατομικευμένη, αδιάλειπτη και συνεπή στήριξη. Οι μακροχρόνια άνεργοι έχουν δικαίωμα σε εμπειριστατωμένη ατομική αξιολόγηση το αργότερο όταν συμπληρώσουν 18 μήνες ανεργίας.

ii. Δίκαιοι όροι εργασίας
5. Ασφαλής και ευπροσάρμοστη απασχόληση

Ανεξάρτητα από το είδος και τη διάρκεια της σχέσης απασχόλησης, οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα σε δίκαιη και ίση μεταχείριση όσον αφορά τους όρους απασχόλησης, την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία και την κατάρτιση. Προωθείται η μετάβαση σε μορφές απασχόλησης αορίστου χρόνου. Διευκολύνεται η επαγγελματική κινητικότητα. Αποτρέπονται οι σχέσεις απασχόλησης που οδηγούν σε επισφαλή εργασία, μεταξύ άλλων με την απαγόρευση της κατάχρησης των άτυπων συμβάσεων. Κάθε δοκιμαστική περίοδος πρέπει να έχει εύλογη διάρκεια.

6. Μισθοί

Οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα σε δίκαιες αποδοχές που επιτρέπουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Διασφαλίζονται επαρκείς ελάχιστες αποδοχές που επιτρέπουν την κάλυψη των αναγκών του εργαζομένου και της οικογένειάς του, σύμφωνα με τις εθνικές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, και παράλληλα διασφαλίζονται η πρόσβαση στην απασχόληση και η παροχή κινήτρων για την αναζήτηση εργασίας.

7. Ενημέρωση για τους όρους απασχόλησης και προστασία σε περίπτωση απολύσεων

Οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται γραπτώς, στην αρχή της σχέσης απασχόλησής τους, για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη σχέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της δοκιμαστικής περιόδου. Σε περίπτωση απόλυσης, οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται εκ των προτέρων για τους λόγους και να λαμβάνουν έγκαιρη προειδοποίηση. Έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε αποτελεσματικό και αμερόληπτο μηχανισμό επίλυσης διαφορών και, σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, έχουν δικαίωμα επανόρθωσης, περιλαμβανομένης και της καταβολής εύλογης αποζημίωσης.

8. Κοινωνικός διάλογος και συμμετοχή των εργαζομένων

Ζητείται η γνώμη των κοινωνικών εταίρων όσον αφορά τη χάραξη και την εφαρμογή πολιτικών στους τομείς της οικονομίας, της απασχόλησης και των κοινωνικών ζητημάτων, σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές. Οι κοινωνικοί εταίροι ενθαρρύνονται να διαπραγματεύονται και να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις επί των ζητημάτων που τους αφορούν, με σεβασμό της αυτονομίας τους και του δικαιώματος συλλογικής δράσης. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ των κοινωνικών εταίρων εφαρμόζονται στο επίπεδο της Ένωσης και των κρατών μελών της. Οι εργαζόμενοι ή οι εκπρόσωποί τους έχουν δικαίωμα έγκαιρης ενημέρωσης και διαβούλευσης για ζητήματα που τους αφορούν, και ιδίως σε περιπτώσεις μεταβίβασης, αναδιάρθρωσης και συγχώνευσης επιχειρήσεων, καθώς και σε περίπτωση ομαδικών απολύσεων. Ενθαρρύνεται η παροχή στήριξης με στόχο την ενίσχυση των δυνατοτήτων των κοινωνικών εταίρων ως προς την προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου.

9. Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Οι γονείς και τα άτομα που έχουν ευθύνες παροχής φροντίδας έχουν δικαίωμα σε κατάλληλο διάστημα άδειας, ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας και πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας. Γυναίκες και άνδρες έχουν εξίσου πρόσβαση σε ειδικές άδειες προκειμένου να εκπληρώσουν τις ευθύνες φροντίδας τους και ενθαρρύνονται να προβαίνουν σε ισορροπημένη χρήση τους.

10. Υγιές, ασφαλές και κατάλληλα προσαρμοσμένο περιβάλλον εργασίας και προστασία δεδομένων

Οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα σε υψηλού επιπέδου προστασία της υγείας και της ασφάλειάς τους στην εργασία. Οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα σε εργασιακό περιβάλλον που είναι προσαρμοσμένο στις επαγγελματικές ανάγκες τους και τους επιτρέπει να παρατείνουν την παραμονή τους στην αγορά εργασίας. Οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα σε προστασία των προσωπικών τους δεδομένων στο πλαίσιο της σχέσης απασχόλησης.

iii. Κοινωνική Προστασία και Ένταξη

11. Φροντίδα και υποστήριξη των παιδιών

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε οικονομικά προσιτή και ποιοτική προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα. Τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε προστασία τους από τη φτώχεια. Τα παιδιά από μειονεκτικό περιβάλλον έχουν δικαίωμα σε ειδικά μέτρα για την ενίσχυση της ισότητας των ευκαιριών.

12. Κοινωνική Προστασία

Ανεξάρτητα από το είδος και τη διάρκεια της σχέσης απασχόλησης, οι εργαζόμενοι και, υπό συγκρίσιμες συνθήκες, οι αυτοαπασχολούμενοι, έχουν δικαίωμα σε επαρκή κοινωνική προστασία.

13. Επιδόματα ανεργίας

Οι άνεργοι έχουν δικαίωμα σε επαρκή στήριξη από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης με σκοπό την (επαν)ένταξή τους στην αγορά εργασίας, καθώς και σε επαρκή επιδόματα ανεργίας, εύλογης διάρκειας, σύμφωνα με τις συνεισφορές τους και τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας. Οι παροχές αυτές δεν συνιστούν αντικίνητρο για τη γρήγορη επιστροφή στην απασχόληση.

14. Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα

Κάθε άτομο που δεν διαθέτει επαρκείς πόρους έχει δικαίωμα σε παροχές ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που διασφαλίζουν αξιοπρεπή διαβίωση σε όλα τα στάδια της ζωής και ικανοποιητική πρόσβαση στα αναγκαία αγαθά και υπηρεσίες. Για όσους μπορούν να εργαστούν, οι παροχές ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος θα πρέπει να συνδυάζονται με κίνητρα για (επαν)ένταξη στην αγορά εργασίας.

15. Εισόδημα για ηλικιωμένους και συντάξεις

Οι εργαζόμενοι και οι αυτοαπασχολούμενοι που έχουν συνταξιοδοτηθεί έχουν δικαίωμα σε σύνταξη ανάλογη προς τις εισφορές τους που θα τους διασφαλίζει επαρκές εισόδημα. Γυναίκες και άνδρες έχουν ίσες ευκαιρίες για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων. Κάθε ηλικιωμένο άτομο έχει δικαίωμα σε πόρους που διασφαλίζουν αξιοπρεπή διαβίωση.

16. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Κάθε άτομο δικαιούται έγκαιρη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και ποιοτική προληπτική και θεραπευτική υγειονομική περίθαλψη.

17. Ένταξη ατόμων με αναπηρία

Τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα σε εισοδηματική στήριξη που τους διασφαλίζει αξιοπρεπή διαβίωση, σε υπηρεσίες που τους επιτρέπουν να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας, και στην κοινωνία και σε εργασιακό περιβάλλον προσαρμοσμένο στις ανάγκες τους.

18. Μακροχρόνια φροντίδα

Κάθε άτομο δικαιούται έγκαιρη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές μακροχρόνιες υπηρεσίες φροντίδας, ιδίως σε υπηρεσίες κατ' οίκον περίθαλψης και σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας.

19. Στέγαση και βοήθεια για τους αστέγους

α. Τα άτομα σε κατάσταση ανάγκης έχουν πρόσβαση σε ποιοτικές κοινωνικές κατοικίες ή σε στεγαστική βοήθεια. β. Τα ευάλωτα άτομα έχουν δικαίωμα σε κατάλληλη βοήθεια και προστασία έναντι της αναγκαστικής έξωσης. γ. Στους αστέγους παρέχονται κατάλληλα καταλύματα και υπηρεσίες ώστε να διευκολυνθεί η κοινωνική τους ένταξη.

20. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες

Κάθε άτομο έχει δικαίωμα πρόσβασης σε βασικές, ποιοτικές υπηρεσίες, όπως μεταξύ άλλων η ύδρευση, η αποχέτευση, η ενέργεια, οι μεταφορές, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και οι ψηφιακές επικοινωνίες. Στα άτομα σε κατάσταση ανάγκης, παρέχεται στήριξη για την πρόσβαση στις εν λόγω υπηρεσίες.

Οι βασικές αρχές του **Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων** (ΕΠΚΔ), όπως αναφέρθηκε, **ενσωματώθηκαν** στον αναπτυξιακό σχεδιασμό των Εταιρικών Συμφώνων Ανάπτυξης της ΕΕ, ήτοι στα προγράμματα **ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027** μέσω των παρεμβάσεων του **Στόχου Πολιτικής 4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων»** οι οποίες θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ+ και το ΕΤΠΑ. Στον επόμενο πίνακα (Πίνακας 2) παρουσιάζονται οι ειδικοί στόχοι στους οποίους αναλύεται ο Στόχος Πολιτικής 4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη», καθώς και το αντίστοιχο ταμείο χρηματοδότησής τους.

Πίνακας 2 Στόχος Πολιτικής 4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη» στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021 - 2027, Ταμεία χρηματοδότησης και Ειδικοί Στόχοι

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΠ) : 4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων»	
ΤΑΜΕΙΟ	Ειδικοί Στόχοι ανά Ταμείο Χρηματοδότησης
ΕΤΠΑ	<ul style="list-style-type: none"> i. Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών. ii. Βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών. iii. Ακόμη μεγαλύτερη κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, μεταναστών και των μειονεκτούσων ομάδων, με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μέτρων που αφορούν μεταξύ άλλων τη στέγαση και τις κοινωνικές υπηρεσίες iv. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη με την ανάπτυξη υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης
ΕΚΤ+	<ul style="list-style-type: none"> i. βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία, ιδίως των νέων, των μακροχρόνια ανέργων και των οικονομικά μη ενεργών ατόμων, προώθηση της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας ii. εκσυγχρονισμός των θεσμών της αγοράς εργασίας και των υπηρεσιών για την αξιολόγηση και την πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες και εξασφάλιση της έγκαιρης και εξατομικευμένης βοήθειας και στήριξη της προσαρμογής στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, των μεταβάσεων και της κινητικότητας iii. Προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, βελτίωση της ισορροπίας της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής, περιλαμβανομένης της πρόσβασης στην παιδική φροντίδα, προώθηση ενός υγιούς και κατάλληλα προσαρμοσμένου εργασιακού περιβάλλοντος για την αντιμετώπιση κινδύνων για την υγεία, προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή και ενεργός και υγιής γήρανση iv. Βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας με σκοπό τη στήριξη της απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων v. Προώθηση της ίσης πρόσβασης και της ολοκλήρωσης ποιοτικής και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως για μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και την εκπαίδευση και τη μάθηση ενηλίκων, περιλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους vi. Προώθηση της διά βίου μάθησης, ιδίως με ευκαιρίες για ευέλικτη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανειδίκευση για όλους, λαμβάνοντας υπόψη τις ψηφιακές δεξιότητες, την καλύτερη πρόβλεψη των αλλαγών και τις νέες απαιτήσεις για δεξιότητες με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, διευκολύνοντας τις μεταβάσεις στη σταδιοδρομία και προωθώντας την επαγγελματική κινητικότητα vii. Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας viii. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά ix. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες• εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης x. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών xi. Αντιμετώπιση της υλικής στέρησης με παροχή τροφίμων και/ή βασικής υλικής βοήθειας προς τους απόρους, συμπεριλαμβανομένων των συνοδευτικών μέτρων.

2.1.2 Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση του Covid-19” - EASE

Η επίδραση της πανδημίας Covid-19 στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας ήταν ιδιαίτερα έντονη, δεδομένου ότι επέφερε σημαντική μείωση της οικονομικής δραστηριότητας μετά το 2020 (π.χ. τουρισμός, εστίαση κλπ.). Δυσμενέστερες, βέβαια, ήταν οι επιπτώσεις όσον αφορά τις προοπτικές ένταξης στην αγορά εργασίας για τους ανέργους και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 4 Μαρτίου 2021 εξέδωσε μια σύσταση με τίτλο “**On an effective active support to employment following the Covid-19 crisis- EASE**” (04/03/2021)² η οποία παρείχε κατευθύνσεις στα κράτη-μέλη αναφορικά με παρεμβάσεις πολιτικής αναγκαιές για τη σταδιακή μετάβαση από τα επείγοντα μέτρα τα οποία υιοθετήθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας, και στόχευαν στη διάσωση των θέσεων εργασίας, προς νέα μέτρα που θα στηρίξουν μια ανάκαμψη που θα συνοδεύεται από υψηλή απασχόληση.

Τα κράτη – μέλη καλούνται να αναπτύξουν συνεκτικές δέσμες μέτρων πολιτικής, οι οποίες θα συνδυάζουν προσωρινά και μόνιμα μέτρα, για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της αγοράς εργασίας που προέκυψαν από την πανδημία, να καλύψουν τις ελλείψεις σε δεξιότητες που μπορεί να καθυστερήσουν την οικονομική ανάπτυξη κατά την περίοδο της ανάκαμψης και να βοηθήσουν όλους τους πολίτες κατά την ψηφιακή και πράσινη μετάβαση.

Στην εν λόγω σύσταση ειδική μνεία γίνεται στους νέους που είναι πιθανό να πληρώσουν το μεγαλύτερο τίμημα εάν απουσιάζουν τα κατάλληλα μέτρα πολιτικής, καθώς και σε άλλες ομάδες της αγοράς εργασίας που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, όπως οι γυναίκες, τα άτομα με χαμηλή εξειδίκευση, τα άτομα με αναπηρία, όσοι ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, οι Ρομά, οι ΛΟΑΤΚΙ, οι μετανάστες/πρόσφυγες κα.

Η σύσταση προωθεί τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη μετάβαση μεταξύ θέσεων εργασίας από φθίνοντες σε αναπτυσσόμενους τομείς, ιδίως στην ψηφιακή και πράσινη οικονομία. Τα νέα μέτρα πολιτικής στα οποία θα πρέπει να προβούν τα κράτη – μέλη θα πρέπει να περιέχουν τρία στοιχεία:

- i. Παροχή κινήτρων για προσλήψεις και στήριξη της επιχειρηματικότητας.
- ii. Ευκαιρίες για την ενίσχυση, την αναβάθμιση και τον επαναπροσδιορισμό των δεξιοτήτων.
- iii. Ενισχυμένη υποστήριξη από τις υπηρεσίες απασχόλησης.

Ειδικότερα, η ΕΕ καλεί τα κράτη μέλη:

- Να κάνουν χρήση των κινήτρων για προσλήψεις με στόχο τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και για τη μετάβαση σε νέες θέσεις εργασίας από κλάδους σε ύφεση σε άλλους που είναι σε ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων και των κλάδων που σχετίζονται με την πράσινη και ψηφιακή οικονομία. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2021, Μάρτιος 4), Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση της νόσου COVID -19 (EASE), Ανακτήθηκε από <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021H0402&from=EN>

είναι προσωρινά, στοχευμένα και να διασφαλίζουν ότι οι νέες θέσεις εργασίας είναι βιώσιμες και θα διατηρηθούν και αφού σταματήσει η παροχή κινήτρων.

- Να εισάγουν ή να ενδυναμώσουν τις παρεμβάσεις για την μαθητεία και την αμειβόμενη άσκηση (στο πλαίσιο του European Framework for Quality and Effective Apprenticeships και του Quality Framework for Traineeship).
- Να προχωρήσουν σε ενισχύσεις για την ίδρυση επιχειρήσεων και να συνδυάσουν τα οικονομικά με τα μη οικονομικά μέτρα στήριξης σε επιχειρηματίες, πιθανούς νέους επιχειρηματίες και όσους κάνουν μια νέα προσπάθεια (restarters) στον τομέα της επιχειρηματικότητας. Εξατομικευμένη υποστήριξη θα πρέπει να σχεδιαστεί για όσους υποεκπροσωπούνται στην αγορά εργασίας, στους ευάλωτους και για κοινωνικά, πράσινα και ψηφιακά έργα. Ειδική μέριμνα θα πρέπει να υπάρξει για τις γυναίκες, τους νέους και τους κοινωνικούς επιχειρηματίες.
- Να εφαρμόσουν ολοκληρωμένες στρατηγικές για τις δεξιότητες που αφορούν διαφορετικούς οικονομικούς τομείς και οικοσυστήματα υποστηρίζοντας τη συνεργασία ανάμεσα στους φορείς στο πλαίσιο του Pact for Skills (Σύμφωνο για τις δεξιότητες, δράση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τις δεξιότητες - Skills agenda).
- Να ενισχύσουν την πληροφόρηση σχετικά με τις τάσεις της αγοράς εργασίας και τις ανάγκες σε δεξιότητες. Τα σχετικά στοιχεία θα πρέπει να είναι διαθέσιμα σε όλους τους ενδιαφερόμενους.
- Να διασφαλίσουν ότι τα προσφερόμενα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Να παρέχουν δυνατότητες κατάρτισης και συμβουλευτικής καριέρας σε όλους, ανεξάρτητα με τη θέση που έχουν τη δεδομένη στιγμή στην αγορά εργασίας, οι οποίες για καλύτερα αποτελέσματα να συνδυαστούν με εκπαιδευτικές άδειες κατάρτισης με' αποδοχών.
- Να αυξήσουν τις δυνατότητες για αναγνώριση και πιστοποίηση της κατάρτισης και της εμπειρίας που αποκτήθηκε εκτός της τυπικής εκπαίδευσης. Σε αυτό το πλαίσιο τα μικρο-διαπιστευτήρια μπορούν να διευκολύνουν, ειδικά όταν πρόκειται για αναγνώριση μαθησιακών αποτελεσμάτων τα οποία αποκτήθηκαν σε προγράμματα κατάρτισης μικρής διάρκειας.
- Να παρέχουν μέσω των υπηρεσιών απασχόλησης εξατομικευμένη υποστήριξη σε όσους αναζητούν εργασία, η οποία θα περιλαμβάνει συμβουλευτική, καθοδήγηση, αξιολόγηση και πιστοποίηση των δεξιοτήτων, βοήθεια κατά την αναζήτηση εργασίας, βοήθεια για την στήριξη της επιχειρηματικότητας, καθώς και παραπομπές στις κοινωνικές υπηρεσίες όταν είναι αναγκαίο. Ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί στους νέους, ειδικά σε αυτούς που εισέρχονται στην αγορά εργασίας και όσους βιώνουν προκαταλήψεις με βάση το φύλο ή άλλα κοινωνικά χαρακτηριστικά.
- Να προσφέρουν στήριξη σε εργαζομένους που επηρεάζονται από αναδιαρθρώσεις επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων επαγγελματικής εξέλιξης, προκειμένου να αποκτήσουν τις αναγκαίες δεξιότητες είτε για να αναλάβουν διαφορετικά καθήκοντα μέσα στην ίδια εταιρεία είτε για την επανατοποθέτηση τους σε άλλες εταιρείες.

- Να διασφαλίσουν ότι οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης έχουν την απαραίτητη επιχειρησιακή ικανότητα να προσφέρουν τις υπηρεσίες που περιγράφονται ανωτέρω. Θα πρέπει να υλοποιήσουν παρεμβάσεις που αφορούν την προσέγγιση και επικοινωνία με τους μακροχρόνια άνεργους και άεργους νέους που δεν μπορούν να εντοπισθούν εύκολα.
- Να διαθέσουν επαρκείς πόρους για την χρηματοδότηση των μέτρων EASE (EKT+, ΕΤΠΑ, ΕΤΠ, REACT-EU, ΤΔΜ, ΤΑΑ) και να αποφύγουν τη διπλή χρηματοδότηση.

2.2 Εθνικές στρατηγικές και βασικές πολιτικές κατευθύνσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης και του ανθρώπινου δυναμικού την περίοδο 2021 - 2027

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι βασικές στρατηγικές και το θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση των δράσεων ενίσχυσης των δεξιοτήτων και της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού για την περίοδο 2021-2027.

2.2.1 Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης

Η **Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης (ΕΠΑ)**, θέτει το πλαίσιο εντός του οποίου διαμορφώνονται οι δράσεις για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος (βλ. Κεφάλαιο 6).

Η Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης (ή «Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ») αποτελεί ένα **ολιστικό στρατηγικό πλαίσιο** για την ανάπτυξη και υλοποίηση ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης για την περίοδο 2022 – 2030, σε συνδυασμό με παθητικές πολιτικές αγοράς εργασίας. Η Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ περιλαμβάνει τις προτεραιότητες των πολιτικών απασχόλησης στην Ελλάδα, με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ουσιαστική βελτίωση των δεδομένων για την αγορά εργασίας και την απασχόληση ευρύτερα. Αποτελεί ένα ολοκληρωμένο κείμενο στρατηγικού χαρακτήρα και στόχευσης, με συγκεκριμένες κατευθύνσεις και στόχους σε επίπεδο εισροών, εκροών και αποτελεσμάτων, οι οποίοι απορρέουν από την ευρύτερη στρατηγική στόχευση και ταυτόχρονα συμβάλλουν στην παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών και παρεμβάσεων που υλοποιούνται.

Η Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης ενσωματώνει τις προτεραιότητες:

- του Εθνικού Σχεδίου Μεταρρυθμίσεων «Ελλάδα Μπροστά» (2021),
- του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων
- του Σχεδίου Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Επιτροπής Πισσαρίδη, 2020)
- του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και
- του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) για την Περίοδο 2021-2027.

Επιπλέον, ενσωματώνει τις στρατηγικές κατευθύνσεις και προτεραιότητες της Ε.Ε., όπως αυτές αποτυπώνονται – μεταξύ άλλων:

- στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης,
- στον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων,
- στις Κατευθυντήριες γραμμές για τις Πολιτικές Απασχόλησης και στις σχετικές συστάσεις της ΕΕ προς τα κράτη-μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου
- στη σύσταση για την ένταξη των μακροχρονίως ανέργων στην αγορά εργασίας
- στο Πρόγραμμα «Ενισχυμένη Εγγύηση για τη Νεολαία»
- στη δέσμη μέτρων «Στήριξη της απασχόλησης των νέων: Γέφυρα προς την απασχόληση για την επόμενη γενιά».

Η Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης διαρθρώνεται σε:

- Τέσσερις (4) Στρατηγικούς Άξονες, οι οποίοι στοχεύουν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αγοράς εργασίας.
- Δύο (2) Οριζόντιους Άξονες, οι οποίοι δρουν υποστηρικτικά στους τέσσερις στρατηγικούς άξονες και στοχεύουν σε συστημικές και θεσμικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση του πλαισίου χάραξης και υλοποίησης των πολιτικών απασχόλησης.

Παρακάτω παρουσιάζεται η αρχιτεκτονική της Εθνικής Στρατηγικής για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης (Πίνακας 3), ακολουθούμενη από μια συνοπτική παρουσίαση των αξόνων, στρατηγικών και οριζόντιων, πάνω στους οποίους δομείται (Πίνακας 4).

Πίνακας 3 Αρχιτεκτονική της Εθνικής Στρατηγικής ΕΠΑ

Άξονες	Τίτλος Άξονα
Στρατηγικός Άξονας 1	Ενίσχυση της Απασχόλησης & Αντιμετώπιση της Μακροχρόνιας Ανεργίας
Στρατηγικός Άξονας 2	Ενίσχυση της Νεανικής Απασχόλησης, με έμφαση στους NEETs
Στρατηγικός Άξονας 3	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
Στρατηγικός Άξονας 4	Αγορά Εργασίας Χωρίς Αποκλεισμούς
Οριζόντιος Άξονας 1	Συστημικές & Θεσμικές Παρεμβάσεις
Οριζόντιος Άξονας 2	Διακυβέρνηση της Εθνικής Στρατηγικής για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης

Πίνακας 4 Συνοπτική παρουσίαση ανά άξονα (Στρατηγικοί και Οριζόντιοι) της Εθνικής Στρατηγικής ΕΠΑ

Στρατηγικοί και Οριζόντιοι Άξονες	Συνοπτική Παρουσίαση
Στρατηγικός Άξονας 1 «Ενίσχυση της Απασχόλησης και Αντιμετώπιση της Ανεργίας και της Μακροχρόνιας Ανεργίας»	Στοχεύει στην αντιμετώπιση του υψηλού ποσοστού ανεργίας του γενικού πληθυσμού, των μακροχρόνια ανέργων, των γυναικών, καθώς και στην αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισοτήτων.
Στρατηγικός Άξονας 2 «Ενίσχυση της νεανικής απασχόλησης και διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων στην αγορά εργασίας»	Στοχεύει στην αντιμετώπιση των υψηλών ποσοστών ανεργίας των νέων και των νέων ΕΑΕΚ (εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης), καθώς των αποφοίτων της Α' Βάθμιας και της Β' Βάθμιας Εκπαίδευσης. Ο εν λόγω άξονας περιλαμβάνει μια σειρά δράσεων που εφαρμόζουν το Πρόγραμμα «Ενισχυμένη Εγγύηση για τη Νεολαία» και τη Σύσταση για «μια γέφυρα προς την απασχόληση – ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία».
Στρατηγικός Άξονας 3 «Ανάπτυξη του Εργατικού Δυναμικού και Ενίσχυση της απασχολησιμότητάς του»	Στοχεύει στην αντιμετώπιση της υστέρησης στην ανάπτυξη και ενεργοποίηση δεξιοτήτων, καθώς και της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων (skills mismatch), με τις θέσεις στην αγορά εργασίας.
Στρατηγικός Άξονας 4 «Αγορά Εργασίας χωρίς Αποκλεισμούς»	Στοχεύει στην αντιμετώπιση του υψηλού ποσοστού ανεργίας σε συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού, όπως τα Άτομα με Αναπηρίες, οι μετανάστες, οι Ρομά, οι αποφυλακισθέντες κ.ο.κ., που αντιμετωπίζουν χαμηλή πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
Οριζόντιος Άξονας Α' «Συστημικές και Θεσμικές Παρεμβάσεις για την αναβάθμιση του πλαισίου άσκησης πολιτικών απασχόλησης»	Στοχεύει στην αντιμετώπιση, μέσω συστημικών και θεσμικών παρεμβάσεων, της ανάγκης θεσμικής ενίσχυσης των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης, με παράλληλη μεταρρύθμιση των παθητικών πολιτικών απασχόλησης, ώστε να υποστηρίζουν αποτελεσματικά τις πρώτες, της χαμηλής ποιότητας εργασίας, και της χαμηλής δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας από τις επιχειρήσεις.
Οριζόντιος Άξονας Β' «Σύστημα Διακυβέρνησης της Εθνικής Στρατηγικής για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης»	Στοχεύει στη δημιουργία ενός ισχυρού πλαισίου διακυβέρνησης της Εθνικής Στρατηγικής για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης, με ενδυνάμωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών, και την εισαγωγή μιας συνολικής προσέγγισης σχεδιασμού, παρακολούθησης και

αξιολόγησης των υλοποιούμενων πολιτικών βάσει δεδομένων (evidence-based), ενισχύοντας και εμπλουτίζοντας τους υφιστάμενους μηχανισμούς παρακολούθησης της αγοράς εργασίας και εισάγοντας νέα μεθοδολογικά εργαλεία για τη συγκέντρωση, την επεξεργασία και την ανάλυση αξιόπιστων ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και την «τροφοδότηση» με αυτά της διαδικασίας σχεδιασμού – παρακολούθησης – αξιολόγησης των πολιτικών απασχόλησης.

2.2.2 Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας

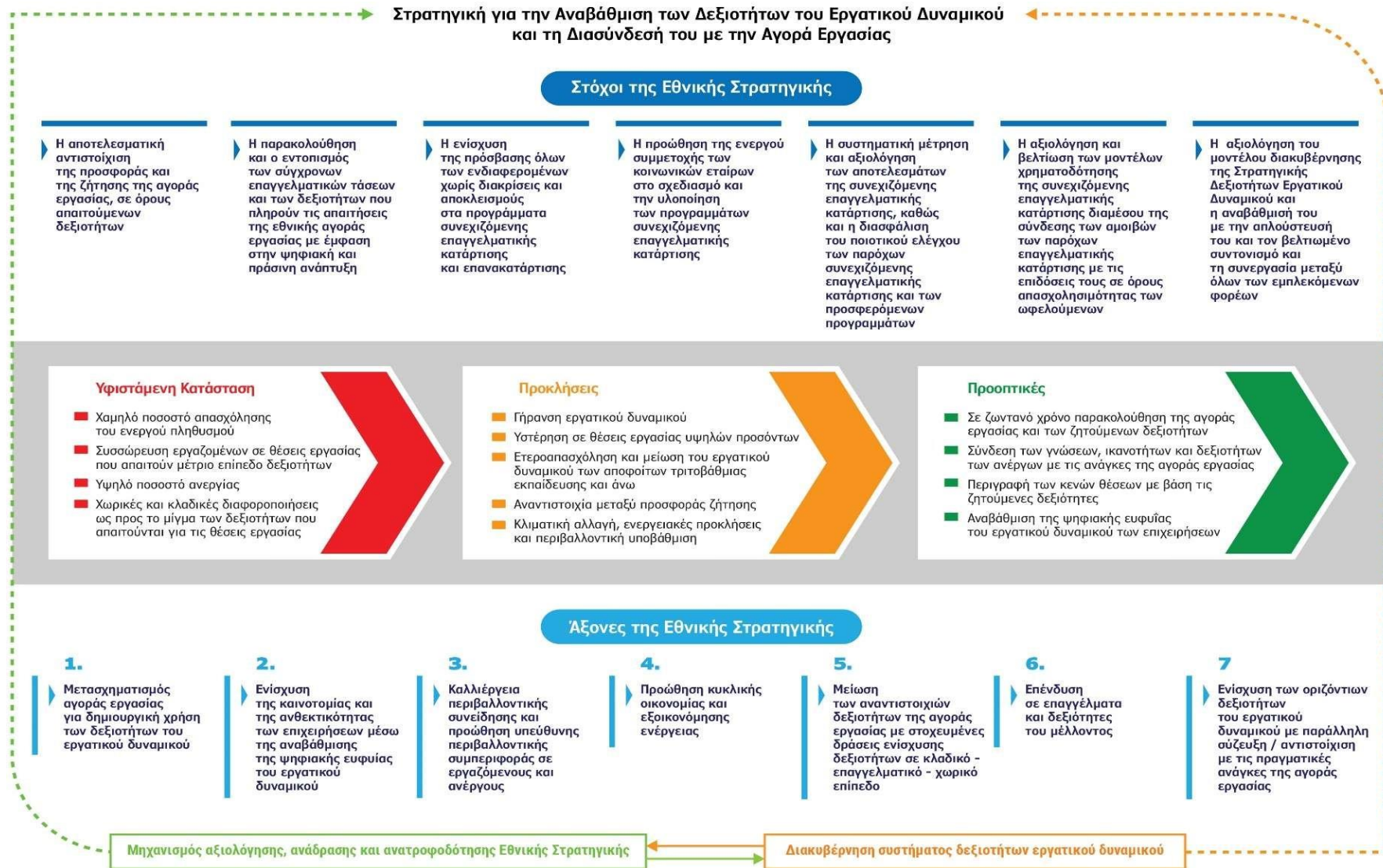
Η Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεση με την Αγορά Εργασίας (εφεξής Στρατηγική Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού) απορρέει από το νέο θεσμικό πλαίσιο για την αναδιοργάνωση της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης – ΔΥΠΑ (παρ.1 του άρθρ. 26 του ν.4921/2022) και αποτελεί ένα κείμενο στρατηγικού χαρακτήρα που έχει ως σκοπό «τη διαμόρφωση ενός συνεκτικού πλαισίου για τη διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες, την πρόβλεψη των αναγκών αυτών στο εγγύς και μεσοπρόθεσμο μέλλον και την αξιοποίηση και προσαρμογή των δράσεων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, προκειμένου το εργατικό δυναμικό να αποκτά ή να αναβαθμίζει δεξιότητες, ώστε να είναι δυνατή η άμεση και επιτυχής διασύνδεσή του με την αγορά εργασίας»

Οι στόχοι της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού, σύμφωνα με τη ΔΥΠΑ, είναι:

- Η αποτελεσματική αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης της αγοράς εργασίας, σε όρους απαιτούμενων δεξιοτήτων.
- Η παρακολούθηση και ο εντοπισμός των σύγχρονων επαγγελματικών τάσεων και των δεξιοτήτων που πληρούν τις απαιτήσεις της εθνικής αγοράς εργασίας με έμφαση στην ψηφιακή και πράσινη ανάπτυξη.
- Η ενίσχυση της πρόσβασης όλων των ενδιαφερομένων, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς, στα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και επανακατάρτισης.
- Η προώθηση της ενεργού συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.
- Η συστηματική μέτρηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και η διασφάλιση του ποιοτικού ελέγχου των παρόχων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και των προσφερόμενων προγραμμάτων, με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των ωφελουμένων και την καλύτερη διασύνδεσή τους με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες.

- Η αξιολόγηση και βελτίωση των μοντέλων χρηματοδότησης της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης διαμέσου της σύνδεσης των αμοιβών των παρόχων επαγγελματικής κατάρτισης με τις επιδόσεις τους σε όρους απασχολησιμότητας των ωφελούμενων, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικής διαχείρισης των πόρων και της αποδοτικότητας των σχετικών παρεμβάσεων, την επίτευξη διαφάνειας και την απλούστευση των διαδικασιών.
- Η αξιολόγηση του μοντέλου διακυβέρνησης της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού και η αναβάθμισή του με την απλούστευσή του και τον βελτιωμένο συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Οι στόχοι και οι άξονες της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού παρουσιάζονται συνοπτικά στο επόμενο σχήμα (Σχήμα 2), ενώ οι ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες στις οποίες εστιάζει η Στρατηγική Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού παρουσιάζονται στον Πίνακα 5.

Σχήμα 2 Στρατηγική και άξονες της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 5 Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες

Ψηφιακές Δεξιότητες

Ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου, Αξιολόγηση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου, Δημιουργική χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, Διαχείριση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου, Διαχείριση ψηφιακής ταυτότητας, Διερεύνηση, αναζήτηση και φιλτράρισμα δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου, Εντοπισμός ελλείψεων όσον αφορά την ψηφιακή ικανότητα, Επικοινωνία μέσω ψηφιακών τεχνολογιών, Επίλυση τεχνικών προβλημάτων, Κοινοποίηση δεδομένων μέσω ψηφιακών τεχνολογιών, Προσαρμογή και ενσωμάτωση ψηφιακού περιεχομένου, Προσδιορισμός τεχνολογικών αναγκών, Προστασία συσκευών ΤΠΕ, Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, Συμμετοχή στα κοινά μέσω ψηφιακών τεχνολογιών, Συνεργασία μέσω ψηφιακών τεχνολογιών, Χρήση κανόνων του κώδικα δεοντολογικής συμπεριφοράς στο διαδίκτυο

Πράσινες Δεξιότητες

Αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της προσωπικής συμπεριφοράς, Ενθάρρυνση άλλων σε φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές, Υιοθέτηση τρόπων μείωσης της ρύπανσης, Υιοθέτηση τρόπων μείωσης των αρνητικών επιπτώσεων της κατανάλωσης, Υιοθέτηση τρόπων προώθησης της βιοποικιλότητας και της καλής διαβίωσης των ζώων.

2.2.3 Νόμος 4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης» - Συνοπτική Παρουσίαση

Ο Νόμος **4763/2020** (ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020) «**Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης**», αποτελεί το **ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο** για την Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση και Δια βίου Μάθηση, όπως και για την καθιέρωση και ενίσχυση της συνέργειας μεταξύ των υφιστάμενων μηχανισμών διάγνωσης και παρακολούθησης των αναγκών της αγοράς εργασίας και την πιστοποίηση των εκροών της τυπικής και μη τυπικής μάθησης. Με αυτόν τον νόμο το **σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης διαμορφώνεται στην κατεύθυνση να προσφέρει γνώσεις και πιστοποιημένα επαγγελματικά προσόντα** (για ολοκληρωμένες μαθησιακές διαδρομές) και επαγγελματικές δεξιότητες πολλαπλών επιπέδων προκειμένου **να ενισχύει το ανθρώπινο δυναμικό, για την αποτελεσματική ένταξή του στην αγορά εργασίας.**

Στις **επιλογές των Ενηλίκων για μη τυπική μάθηση** μέσω του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης προσφέρονται οι εξής κάτωθι επιλογές:

- i. Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση.
- ii. Επανεπίδευση (reskilling),

- iii. Αναβάθμιση δεξιοτήτων (upskilling).
- iv. Γενική εκπαίδευση ενηλίκων.
- v. Συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός.

Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην **ανάπτυξη μηχανισμών ποσοτικής και ποιοτικής πρόβλεψης δεξιοτήτων** προκειμένου να εξετασθεί, να αναλυθεί και να κατανοηθεί ο αντίκτυπος των αλλαγών εντός τομέων οικονομικής δραστηριότητας και επαγγελμάτων, με σκοπό χρησιμοποιηθούν οι πληροφορίες αυτές για την αναπροσαρμογή των Προγραμμάτων/Οδηγών Σπουδών/Κατάρτισης και την υποστήριξη των ατόμων στις διαδικασίες ανίχνευσης, αξιολόγησης και υιοθέτησης επιλογών μάθησης και σταδιοδρομίας.

Βασικά όργανα που θεσμοθετεί ο Νόμος 4763/2020 και τα οποία αφορούν άμεσα σε διοικητικό επίπεδο και αρμοδιότητες την **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας** είναι τα εξής:

- Το **Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΚΣΕΕΚ) και της Κεντρικής Επιστημονικής Επιτροπής (ΚΕΕ)** με υποστηρικτικό ρόλο σε ό,τι αφορά το ΚΣΕΕΚ Στο νέο αυτό μοντέλο επιτελικού σχεδιασμού και συντονισμού των πολιτικών για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ενισχύεται ο ρόλος και η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της επιχειρηματικής κοινότητας, μέσω της συμμετοχής τους στον σχεδιασμό των πολιτικών όσο και στην εφαρμογή των δράσεων, μέσα από την ανάπτυξη συνεργειών και συμπράξεων. Στο Κεντρικό συμβούλιο (ΚΣΕΕΚ) συμμετέχουν Εκπρόσωποι φορέων άσκησης δημόσιας πολιτικής σε θέματα ΕΕΚ & ΔΒΜ, κοινωνικοί εταίροι, εκπρόσωποι περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς για θέματα ΕΕΚ & ΔΒΜ Μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων μετέχει και η ΔΥΠΑ (πρώην ΟΑΕΔ) η οποία εκπροσωπείται από τον Διοικητή της ΔΥΠΑ και τον αναπληρωτή του καλύπτοντας τη διάσταση της διασύνδεσης μεταξύ των φορέων και των μηχανισμών (αναλυτικά όλοι οι εμπλεκόμενοι, άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 4763/2020).
- Τα **Συμβούλια Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (ΣΣΠΑΕ)³ σε Περιφερειακό Επίπεδο**. Στα ΣΣΠΑΕ, δηλαδή στην περιφερειακή δομή της διακυβέρνησης, τους εκχωρούνται ως αρμοδιότητες να ανιχνεύουν τις τοπικές ανάγκες της οικείας περιφέρειας σε θέματα ΕΕΚ & ΔΒΜ, να υποβάλλουν εισηγήσεις-προτάσεις στο ΚΣΕΕΚ για την ικανοποίηση των αναγκών της οικείας περιφέρειας σε θέματα ΕΕΚ & ΔΒΜ, να υποβάλλουν εισηγήσεις στο ΚΣΕΕΚ για τους τομείς, τις ειδικότητες, τα ειδικά μαθήματα, τα προγράμματα και τις δραστηριότητες που πρέπει να λειτουργήσουν στα ΙΕΚ, στο Μεταλυκειακό Έτος Τάξη Μαθητείας, στα ΕΠΑΛ., στις ΕΣΚ και στις ΕΠΑΣ Μαθητείας της ΔΥΠΑ της περιφέρειάς τους, με σκοπό την ενίσχυση του αναπτυξιακού χαρακτήρα της οικείας περιφέρειας.

Τα ΣΣΠΑΕ εισηγούνται στο ΚΣΕΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη και αξιοποιώντας:

- Τις εκροές **Μηχανισμών Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας** για τον προσδιορισμό των αναγκών της αγοράς εργασίας.

³ Στα ΣΣΠΑΕ, δηλαδή στην περιφερειακή δομή της διακυβέρνησης, συμμετέχουν Διευθυντές εκπαιδευτικών μονάδων (ΙΕΚ, ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ Μαθητείας ΔΥΠΑ), εκπρόσωποι της Περιφέρειας, εκπρόσωποι εργαζομένων και εργοδοτών.

- Τις **ανάγκες και προτεραιότητες των τοπικών κοινωνιών, τα εγκεκριμένα αναπτυξιακά σχέδια**, καθώς και τις **διαγνωσμένες ανάγκες επιχειρήσεων ή νέων επενδύσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο**.
- Τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με νέες επαγγελματικές δεξιότητες (New Skills Agenda – Μελέτες CEDEFOP κλπ.).
- Τη διαπίστωση ελλείμματος δεξιοτήτων και του εύρους αυτού κατά την αναζήτηση κατάλληλου εργατικού δυναμικού, όπως προκύπτει από στοιχεία ερευνών ανθρώπινου δυναμικού ή άλλες έγκυρες πηγές.
- Τις Ετήσιες Εκθέσεις των Κλαδικών Συμβουλίων Δεξιοτήτων του άρθρου 5, του ν. 4763/2020.
- Τις τεκμηριωμένες προτάσεις φορέων εκπροσώπησης εργαζομένων, εργοδοτών και επιχειρήσεων.
- Την ύπαρξη σχετικού/ών πιστοποιημένου/ων επαγγελματικού/ών περιγράμματος/ων σε περίπτωση εισηγήσεων νέων ειδικοτήτων.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει ήδη πραγματοποιηθεί η συγκρότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4763/2020 (254 Α'), του Συμβουλίου Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (ΣΣΠΑΕ), το οποίο έχει ως αποστολή την υποβολή εισηγήσεων - γνωμοδοτήσεων προς το ΚΣΕΕΚ για θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και, ιδίως, για τους τομείς και ειδικότητες που πρέπει να λειτουργήσουν στα δημόσια ΙΕΚ, στο Μεταλλουργικό Έτος - Τάξη Μαθητείας, στα ΕΠΑΛ, στις δημόσιες ΕΣΚ και στις ΕΠΑΣ Μαθητείας της ΔΥΠΑ., καθώς και για τα ειδικά μαθήματα, τα προγράμματα και τις δραστηριότητες, πέραν του εγκεκριμένου κορμού μαθημάτων, εφόσον τεκμηριωμένα αποσκοπούν στην ενίσχυση του αναπτυξιακού χαρακτήρα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

2.2.4 Νόμος 4921/2022 «Δουλειές Ξανά: Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις» - Συνοπτική Παρουσίαση

Ο Νόμος **N.4921/2022: «Δουλειές Ξανά: Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις»** περιλαμβάνει την αναδιοργάνωση του επιχειρησιακού μοντέλου της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ, τ. ΟΑΕΔ) και εφαρμογή νέων μέτρων/προσεγγίσεων για την αναβάθμιση των υπηρεσιών εξατομικευμένης υποστήριξης ανέργων, σύμφωνα με τις ανάγκες ένταξης και κινητικότητας στην αγορά εργασίας.

Βάση του νόμου αυτού, προβλέπεται η βελτίωση και η διεύρυνση εφαρμογής των ΕΠΑ μέσω προγραμμάτων ανοικτού τύπου (με βάση την εμπειρία σχετικού πιλοτικού προγράμματος στην Ελευσίνα), η υιοθέτηση πρακτικών για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας και η μεταρρύθμιση του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης και διάγνωσης των αναγκών εργασίας.

Ο νόμος N.4921/2022 θεσπίζει περαιτέρω την **κατάρτιση Εθνικής Στρατηγικής για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεση με την Αγορά**

Εργασίας με την οποία διαμορφώνεται το πλαίσιο για την αποτελεσματική αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης σε όρους δεξιοτήτων, την παρακολούθηση των επαγγελματικών τάσεων και δεξιοτήτων, καθώς και την ενίσχυση της πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης.

Επίσης, προωθείται η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων, η συστηματική μέτρηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, η αξιολόγηση και βελτίωση των μοντέλων χρηματοδότησης σε όρους απασχολησιμότητας των ωφελούμενων, κ.α.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων θα γίνεται και μέσω της θέσπισης για κάθε ωφελούμενο επαγγελματικής κατάρτισης **του Ατομικού Λογαριασμού Δεξιοτήτων (ΑΛΔΕ)**. Προσφάτως, υπογράφηκε η κοινή Υπουργική Απόφαση αναφορικά με τον Ατομικό Λογαριασμό Δεξιοτήτων που θεσπίστηκε με το νόμο 4921/2022 «Δουλειές ξανά». Ο Ατομικός Λογαριασμός Δεξιοτήτων θα αποτελεί ένα ψηφιακό εργαλείο κάθε ωφελούμενου εκπαιδευόμενου, για την καταγραφή τόσο των υφιστάμενων δεξιοτήτων του, όσο και εκείνων που θα αποκτά εφεξής από τα προγράμματα κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων στα οποία θα συμμετέχει.

Ειδικότερα, ο Ατομικός Λογαριασμός Δεξιοτήτων (ΑΛΔΕ):

- Θα καταγράφει τις υφιστάμενες δεξιότητες, καθώς και εκείνες που αποκτά ο ωφελούμενος από τα προγράμματα κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων στα οποία συμμετέχει.
- Θα παρέχει σε εργαζόμενους και ανέργους⁴ έναν προϋπολογισμό⁵ που θα μπορούν να δαπανούν για κατάρτιση με σκοπό τη βελτίωση των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητάς τους.
- Θα δίνει τη δυνατότητα στους ωφελούμενους να αποδεικνύουν τις δεξιότητες που κατέχουν βάσει βιογραφικού, πρότερης επαγγελματικής εμπειρίας, συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης κτλ.
- Θα δίνει τη δυνατότητα στο κράτος να καταρτίζει στοχευμένα και αποτελεσματικά το ανθρώπινο δυναμικό του σε εκείνες τις δεξιότητες που έχει πραγματικά ανάγκη η αγορά εργασίας.

Όσον αφορά την Πιστοποίηση Δεξιοτήτων, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης (ΣΕΚ) σύμφωνα με το Ν.4921/2022 απαιτείται να είναι υποχρεωτικά πιστοποιημένα, και για την επιδότησή τους θα καθορίζεται, μέσω των προσκλήσεων, συγκεκριμένο ποσοστό επιτυχούς παρακολούθησης ως προϋπόθεση για την

⁴ Δικαιούχοι ΑΛΔΕ κατά την πρώτη φάση εφαρμογής του συστήματος είναι άνεργοι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ανέργων της ΔΥΠΑ και απασχολούμενοι με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

⁵ Η αξία των δικαιωμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που θα χορηγηθούν μέσω των Ατομικών Λογαριασμών Δεξιοτήτων στους δικαιούχους ανέργους και εργαζόμενους, θα είναι 1.500 ευρώ κατ' ανώτατο όριο. Αυτό αναλύεται σε: α) 1.100 ευρώ που είναι το σταθερό ποσό το οποίο παρέχεται σε όλους τους δικαιούχους, ανεξαρτήτως κοινωνικών κριτηρίων και β) έως 400 ευρώ που είναι το μεταβλητό ποσό το οποίο θα χορηγείται βάσει κοινωνικών κριτηρίων (φύλο, ηλικία, ειδικές ομάδες) με τους αντίστοιχους συντελεστές στάθμισης που έχουν καθοριστεί με την ΚΥΑ 69943 (ΦΕΚ 3943 Β', 25-7-2022). Οι ομάδες που θα πριμοδοτούνται είναι οι γυναίκες, οι νέοι 18-29 ετών και οι ομάδες πληθυσμού που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερα εμπόδια εισόδου στην αγορά εργασίας (π.χ. άτομα με αναπηρία).

ολοκλήρωση της κατάρτισης και την επιτυχή πιστοποίηση των καταρτιζόμενων. Απώτερος σκοπός αυτού του μέτρου είναι να παρασχεθούν ουσιαστικά κίνητρα για την παρακολούθηση του συνόλου της κατάρτισης και την πιστοποίηση των ωφελούμενων. Αντίστοιχα, συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ+ εκπαιδευτικά προγράμματα δια βίου μάθησης που παρέχονται μέσω των ΚΕΔΙΒΙΜ (φορείς παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο της μη τυπικής ΔΒΜ ενηλίκων, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα) δύναται να είναι πιστοποιημένα μέσω του ΕΟΠΠΕΠ, με την -επίσης κατά το θεσμικό πλαίσιο- αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, για την τεκμηρίωση της συγχρηματοδότησης επιδομάτων των ωφελούμενων ή σχετικών bonus-αμοιβών των παρόχων.

Σημαντική καινοτομία που επιφέρει ο Νόμος είναι η **Ενιαία Ψηφιακή Πύλη για τις Δεξιότητες, skills.gov.gr, μέσω των οποίων θα γίνεται η διαχείριση των Ατομικών Λογαριασμών Δεξιοτήτων (ΑΛΔΕ)**. Η υφιστάμενη πλατφόρμα voucher.gov.gr που χρησιμοποιείται μέχρι τώρα για την διαχείριση των ενεργειών κατάρτισης δύναται να διαλειτουργεί με την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη και άλλες πλατφόρμες ή Μητρώα καταρτιζόμενων/ωφελούμενων.

3. Δομικά προβλήματα και ανάγκες στην αγορά εργασίας και στο ανθρώπινο δυναμικό σε επίπεδο χώρας και Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας - Ομάδες στόχοι του σχεδίου δράσης

3.1 Δομικά προβλήματα και ανάγκες της ελληνικής αγοράς εργασίας

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται με συνοπτικό τρόπο τα δομικά προβλήματα και οι ανάγκες της ελληνικής αγοράς εργασίας, τμήμα της οποίας αποτελεί η αγορά εργασίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, προκειμένου να σκιαγραφηθεί το ευρύτερο πλαίσιο αναγκών που διαμορφώνεται ως προς την κατάρτιση και εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού.

Όσον αφορά την ελληνική αγορά εργασίας διαπιστώνεται ότι:

- Το ποσοστό ανεργίας στην χώρα αποτελεί από τα υψηλότερα της ΕΕ-27, ξεπερνώντας τον μέσο όρο της ΕΕ-27 κατά 7,7 ποσοστιαίες μονάδες (14,7% αντί 7% για το έτος 2021) (Eurostat, 2022, LFST_R_LFU3RT).
- Οι γυναίκες εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας για το έτος 2021 τόσο σε επίπεδο ΕΕ, όσο και στην Ελλάδα. Σε επίπεδο ΕΕ-27 το ποσοστό ανεργίας των γυναικών, για το 2021, ανήλθε στο 7,4%, με το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες να κυμαίνεται στο 6,7%. Τα αντίστοιχα ποσοστά στην Ελλάδα για το 2021 ήταν 18,9% και 11,4% (Eurostat, 2022, LFST_R_LFU3RT).
- Η Ελλάδα καταγράφει από τα υψηλότερα ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας⁶ στο σύνολο των κρατών-μελών της ΕΕ-27. Ειδικότερα, τα έτη 2019, 2020 και 2021 το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων επί του συνόλου των ανέργων ανήλθε στο 70,2%, 66,5% και 62,3% αντιστοίχως, ενώ ο μέσος όρος της ΕΕ-27 για τα ίδια έτη ήταν 41,8%, 35,7% και 39,1% (Eurostat, 2022, LFST_R_LFU2LTU).
- Η ανεργία των νέων (15-29 ετών), παρά την μείωση που έχει συντελεστεί τα τελευταία έτη, παραμένει σε υψηλά επίπεδα συγκριτικά με τον μέσο όρο της ΕΕ⁷. Ειδικότερα, η ανεργία των νέων στην Ελλάδα φτάνει το 28,4% για το 2021, ενώ στην ΕΕ είναι μόλις 13% (Eurostat, 2022, LFST_R_LFU3RT).
- Στους νέους ΕΑΕΚ (Εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης), δηλαδή το μέρος του νεανικού πληθυσμού που βρίσκεται εκτός των παραπάνω δραστηριοτήτων (είτε πρόκειται για άνεργους νέους που δυσκολεύονται να μεταβούν από τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στην αγορά εργασίας ή για νέους που δεν αναζητούν ενεργά εργασία), η Ελλάδα παρουσιάζει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην ΕΕ-27. Για το έτος 2021 το ποσοστό νέων ΕΑΕΚ 15-29 ετών

⁶ Ανεργία διάρκειας άνω των δώδεκα (12) μηνών

⁷ Σύμφωνα με την Μελέτη του ΟΑΣΑ «Περιφερειακή Πολιτική για την Ελλάδα από το 2020», στους βασικούς στόχους συμπεριλαμβάνεται η ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων η οποία προϋποθέτει μια σφαιρική στρατηγική δεξιοτήτων με στόχο τη μελλοντική εξέλιξη, ώστε να επιτευχθεί καλύτερη αντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων που αποκτούν οι νέοι στο σχολείο και εκείνων που απαιτούνται στην αγορά εργασίας.

στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στο 17,3%, με το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο ΕΕ-27 να είναι 13,1% (Eurostat, 2022, EDAT_LFSE_20).

- **Η αγορά εργασίας αντιμετωπίζει μεγάλες αναντιστοιχίες δεξιοτήτων σε επίπεδο προσφοράς και ζήτησης.** Μέσω του Ευρωπαϊκού Δείκτη Δεξιοτήτων (European Skills Index – ESI) μπορεί να εντοπιστεί το επίπεδο των δεξιοτήτων του ενεργού πληθυσμού της χώρας, ο τρόπος με τον οποίο οι δεξιότητες και τα προσόντα του εργατικού δυναμικού ενεργοποιούνται και αξιοποιούνται στην αγορά εργασίας, όπως, επίσης, και το πόσο και πού ακριβώς υστερεί η χώρα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ. Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Δείκτη Δεξιοτήτων 2022 (ESI-CEDEFOP)⁸, η Ελλάδα το 2022 βρίσκεται στην 29η θέση, όπως και τα δύο προηγούμενα χρόνια⁹. Με χαμηλή επίδοση και στους τρεις άξονες του Δείκτη, η Ελλάδα βρίσκεται στην 28η θέση στην Ανάπτυξη Δεξιοτήτων, στην 27η θέση στην Ενεργοποίηση Δεξιοτήτων και στην 30η θέση στην Αντιστοίχιση Δεξιοτήτων. Επίσης, οι περισσότερες επιχειρήσεις στην Ελλάδα δεν επενδύουν στην κατάρτιση των εργαζομένων τους.
- **Η ελκυστικότητα και αποτελεσματικότητα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα,** με το ποσοστό συμμετοχής εργαζομένων σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης να είναι σημαντικά χαμηλότερο του μέσου όρου σε επίπεδο ΕΕ. Ειδικότερα, το ποσοστό συμμετοχής των εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης διαμορφώθηκε στο 29,1% για το 2019, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στην ΕΕ ήταν 49%¹⁰.
- Στην διαπίστωση αυτή συγκλίνει και η **σχετική έρευνα του ΣΕΒ**¹¹, η οποία επισημαίνει ότι **δεν υφίσταται αποτελεσματική σύνδεση μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των αναγκών της αγοράς εργασίας.** Επίσης, από την ανάλυση των δεδομένων της ΔΥΠΑ (2022) προκύπτει ότι μόνο το 19,35% (μεσοσταθμικά 2020 - σήμερα) των κενών θέσεων καλύπτεται από προσλήψεις εγγεγραμμένων ανέργων στην ΔΥΠΑ.
- **Έντονη είναι η έλλειψη εξειδικευμένων θέσεων εργασίας στη χώρα,** ενώ διαπιστώνεται και η ποιοτική αναντιστοιχία μεταξύ προσφερόμενων και απαιτούμενων δεξιοτήτων - που υποδηλώνει προβλήματα απόδοσης της αγοράς εργασίας. Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα σε σημαντικό βαθμό παράγει δεξιότητες που δεν είναι άμεσα εμπορεύσιμες στην ελληνική αγορά εργασίας, δείχνοντας μια ποιοτική αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων που απαιτούνται και των δεξιοτήτων που παράγονται¹².

⁸ Διαθέσιμο στο <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/european-skills-index>

⁹ Να σημειωθεί ότι ο δείκτης ESI υπολογίζεται σε 31 χώρες της Ευρώπης.

¹⁰ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Αύγουστος, 2022), *Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης*.

¹¹ ΣΕΒ (2019), *Επιχειρήσεις, Ανθρώπινο Δυναμικό και Εκπαιδευτικό Σύστημα: Έρευνα σε επιχειρήσεις. Διαπιστώσεις και Προτάσεις Πολιτικής*, Ανακτήθηκε από https://www.sev.org.gr/Uploads/Documents/52350/ST%20Presentation_%CE%A7%CE%99_final_v6.pdf

¹² OECD (2020), *Regional Policy for Greece Post-2020*, OECD Territorial Reviews, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/cedf09a5-en>

- Σύμφωνα με τις προτάσεις του **Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ, 2022)**¹³, στην Ελλάδα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για τη βελτίωση της αντιστοίχισης των προσόντων ως προς την προσφορά και την ζήτηση εργασίας. **Η καλύτερη αντιστοίχιση των αναζητούντων εργασία με τους εργοδότες θα συμβάλλει καθοριστικά στην μείωση της ανεργίας και θα υποστηρίξει την παραγωγικότητα της εργασίας και την σταθερή ανάπτυξη.** Μεταξύ αυτών προτείνει:
 - **Να εντατικοποιηθούν οι δράσεις μαθητείας, πρακτικής άσκησης και διασύνδεσης των αποφοίτων με τις επιχειρήσεις**, προκειμένου να αυξηθούν τα ποσοστά απασχόλησης και να βελτιωθεί η πρόσβαση τους στην αγορά εργασίας.
 - **Να εντατικοποιηθούν οι διαδικασίες διάγνωσης των ψηφιακών δεξιοτήτων και η επένδυση σε ειδικότητες σχετιζόμενες με τον ψηφιακό μετασχηματισμό.**
 - **Απαιτείται βελτίωση της καταχώρισης των κενών θέσεων εργασίας και της πρόσβασης αυτών** μέσω ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και των κοινωνικών δικτύων επικοινωνίας.
 - **Απαιτείται ανάπτυξη καλύτερων γνώσεων και συλλογής δεδομένων για τις αγορές εργασίας σε τοπικό επίπεδο.** Μια βαθύτερη κατανόηση της δυναμικής της περιφερειακής αγοράς εργασίας και, γενικότερα, πιο ισχυρές ενέργειες για τη συγκέντρωση περιφερειακών δεδομένων και πληροφοριών (π.χ. για τον εντοπισμό των διαθέσιμων δεξιοτήτων και των αναγκών των επιχειρήσεων) μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενημέρωση των αρμόδιων φορέων και την υιοθέτηση πιο στοχευμένων και αποτελεσματικών πολιτικών.
- **Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των νέων μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρουσιάζει ακόμα ελλείψεις** και προβλήματα, στα οποία πρέπει να υπάρξει ένταση των προσπαθειών επίλυσής τους, με σκοπό την καλύτερη απορρόφηση από την αγορά εργασίας και την άμβλυση του προβλήματος της υψηλής ανεργίας των νέων. Το ποσοστό απασχόλησης για τους αποφοίτους Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (EEK) είναι χαμηλό, 50,5% το 2018 για την Ελλάδα, όταν ο αντίστοιχος μέσος όρος για την ΕΕ ήταν 79,5%, ενώ χαμηλό είναι και το Ποσοστό Προσφοράς θέσεων Μαθητείας από τις επιχειρήσεις (48% επί του συνόλου) για αποφοίτους EEK ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Συνεπώς, απαιτείται να εντατικοποιηθούν οι δράσεις μαθητείας, πρακτικής άσκησης και διασύνδεσης των αποφοίτων με τις επιχειρήσεις προκειμένου να αυξηθούν τα ποσοστά απασχόλησης και να βελτιωθεί η πρόσβαση τους στην αγορά εργασίας.
- **Η πανδημία Covid-19 ανέδειξε τη σχετική υστέρηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας στις ψηφιακές δεξιότητες.** Με βάση το Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI), για το 2022, η Ελλάδα κατατάσσεται 25^η στο σύνολο των 27 κρατών μελών της ΕΕ. Μεταξύ άλλων, καταγράφεται μέτριο επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού, χαμηλή επίδοση στην ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας από

¹³ OECD (2020), *Regional Policy for Greece Post-2020*, OECD Territorial Reviews, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/cedf09a5-en>

τις επιχειρήσεις, ενώ σε ότι αφορά την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση η Ελλάδα κατατάσσεται πολύ χαμηλά, και συγκεκριμένα στην 26^η θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Ο δείκτης ανθρώπινου κεφαλαίου εμφανίζει την Ελλάδα πολύ χαμηλά συγκρινόμενη με τις άλλες χώρες-μέλη της ΕΕ-27, αφού η Ελλάδα καταλαμβάνει συνολικά την 22^η θέση όσον αφορά το ανθρώπινο κεφάλαιο. Ειδικότερα, το 2021 το 52% των ατόμων κατείχε τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες, και μόνο το 22% κατείχε δεξιότητες πέραν των βασικών. Τα ποσοστά στην ΕΕ ήταν 54% και 26%, αντιστοίχως. Επίσης, οι ειδικοί στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) ανήλθαν στο 2,8% στην Ελλάδα έναντι του 4,5% στην ΕΕ για το 2021, ενώ το 2020 οι επιχειρήσεις που παρείχαν κατάρτιση στις ΤΠΕ ανήλθαν στο 12% έναντι του 20% στην ΕΕ¹⁴.

- **Πρόβλημα αποτελεί η ισχυρή κινητικότητα προς το εξωτερικό (brain drain) των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** καθώς η χώρα διαθέτει από τα χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης πτυχιούχων σε σχέση με την ΕΕ (63% % το 2021 έναντι 81,7% στην ΕΕ) (Eurostat, 2022, LFSA_ERGAEDN).
- **Σημαντικό πρόβλημα τόσο στην ελληνική, όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας αποτελεί η «Τεχνολογική Ανεργία»** ως δυσμενής συνέπεια της έντονης τεχνολογικής προόδου¹⁵. Είναι γεγονός ότι η πρόοδος αυτή προκαλεί σημαντική - και ραγδαίως, δυστυχώς, εξελισσόμενη - απώλεια θέσεων εργασίας σε πολλούς τομείς απασχόλησης, οι οποίοι μας είναι εξαιρετικά οικείοι από το παρελθόν. Ταυτοχρόνως δε - και συνακόλουθα - διαμορφώνει ένα βαρύ κλίμα αβεβαιότητας και περιθωριοποίησης των μελών κάθε κοινωνικού συνόλου, τα οποία είναι τα θύματα της ως άνω σημαντικής κοινωνικής και οικονομικής αλλαγής. Είναι αναμφισβήτητο, ότι η σύγχρονη τεχνολογική πρόοδος έχει σαφώς ευεργετικές επιπτώσεις όσον αφορά το πεδίο της ανθρώπινης εργασίας π.χ., τόσο με το γενικότερο εργασιακό περιβάλλον - το οποίο γίνεται, τουλάχιστον κατά κανόνα, ασφαλέστερο και πιο υγιεινό - όσο και, κυρίως, με την φύση και την ποιότητα των θέσεων εργασίας καθώς δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας υψηλού επιπέδου, κατεχοχίν σε ό,τι αφορά το μορφωτικό επίπεδο των εργαζομένων. Ωστόσο, σύμφωνα πρόσφατες μελέτες 6/10 θέσεις εργασίας κινδυνεύουν να υποκατασταθούν στα επόμενα χρόνια λόγω της αυτοματοποίησης, κάτι που αναμένεται να πλήξει πρώτιστα το τμήμα του εργατικού δυναμικού που είναι λιγότερο εξοπλισμένο με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την προσαρμογή στις επερχόμενες μεταβολές (Nedelkoska & Quintini, 2018, Λαπατσιώρας, Μηλιός & Μιχαηλίδης, 2020).
- Η επιτάχυνση της ψηφιοποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων, οι διαφαινόμενες μεταβολές στις διεθνείς αλυσίδες αξίας, η διεύρυνση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων (που πλήττουν κυρίως τους χαμηλής αλλά και μεσαίας ειδίκευσης εργαζόμενους) δημιουργούν την επιτακτική ανάγκη της

¹⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2022), *Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) 2022, Ελλάδα*, Ανακτήθηκε από <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/88749>

¹⁵ Πρόκειται για την ιδιόμορφη - και άκρως επικίνδυνη, για τους λόγους που εκτίθενται στην συνέχεια - ανεργία, η οποία οφείλεται κυρίως στην, πρωτίστως και ιδίως εξαιτίας της αυτοματοποίησης του εργασιακού χώρου, συρρίκνωση των θέσεων εργασίας, με όλες τις εντεύθεν συνέπειες, τόσο γι' αυτούς που χάνουν την εργασία τους στην κορύφωση, πολλές φορές, της σταδιοδρομίας τους.

ορθής διάγνωσης των νέων αναγκών που διαμορφώνονται στην αγορά εργασίας σε επίπεδο επαγγελμάτων και δεξιοτήτων, ιδίως σε επαγγέλματα με υψηλές δεξιότητες.

Τέλος, σύμφωνα με την Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας (2022) η αγορά εργασίας στην Ελλάδα βρίσκεται αντιμέτωπη με τις παρακάτω προκλήσεις:

- **Γήρανση εργατικού δυναμικού**
Οι εργαζόμενοι κάτω των 29 ετών το 2021 αποτελούν το 12,26% (όταν το 2011 αποτελούσαν το 15,44%) του εργατικού δυναμικού, αυξημένοι κατά 1,82% σε σχέση με το 2020, οι εργαζόμενοι ηλικίας 30-49 ετών το 2021 αποτελούν το 51,84% (όταν το 2011 αποτελούσαν το 57,74%) του εργατικού δυναμικού μειωμένοι κατά -2,75% σε σχέση με το 2020 και οι εργαζόμενοι ηλικίας άνω των 50 ετών αποτελούν το 35,90% (όταν το 2011 αποτελούσαν το 26,83%) αυξημένοι κατά 7,75% σε σχέση με το 2020.
- **Υστέρηση σε θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων**
Η Ελλάδα υστερεί έναντι των περισσότερων χωρών της Ευρωζώνης ως προς την αναλογία των θέσεων εργασίας υψηλών δεξιοτήτων. Στην Ελλάδα το 2020, 32,39% των θέσεων εργασίας ήταν θέσεις που αφορούσαν επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων, ενώ ο μέσος όρος των χωρών της Ευρωζώνης ήταν 44,65%.
- **Ετεροαπασχόληση και μείωση του εργατικού δυναμικού των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άνω**
Στην Ελλάδα το 2021, το 65,59% των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των κατόχων μεταπτυχιακού τίτλου εργαζόταν σε θέσεις υψηλών προσόντων όταν στην Ευρωζώνη το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 77,04%.
- **Η Κλιματική αλλαγή, οι ενεργειακές προκλήσεις και η περιβαλλοντική υποβάθμιση τα επόμενα έτη θα επηρεάσουν την αγορά εργασίας.**
Η ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία (EGD) είναι ένα ουσιαστικό συστατικό της νέας αναπτυξιακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία, μέσω λεπτομερών μέτρων και στόχων, επιδιώκει να συμβάλει στην μετατροπή της ΕΕ σε μια δίκαιη και σύγχρονη, αποδοτική από πλευράς πόρων και ανταγωνιστική οικονομία με μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050.

3.2 Ανεργία και απασχόληση στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος – Ομάδες στόχοι του σχεδίου δράσης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα βασικά μεγέθη της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος (απασχόληση και ανεργία) σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο χώρας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ομάδες στόχους του παρών σχεδίου δράσης, ήτοι στους νέους έως 29 ετών, στους νέους ΕΑΚΕ, στους μακροχρόνια ανέργους και στις γυναίκες.

Όπως θα καταδειχθεί παρακάτω, η Περιφέρεια αντιμετωπίζει διαχρονικά σημαντικό πρόβλημα ανεργίας, οπότε οι βασικές ανάγκες εστιάζονται στη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους αναζητούντες εργασία (όπως νέους, μακροχρόνια ανέργους, πληθυσμιακές ομάδες με χαμηλή πρόσβαση στην αγορά εργασίας κ.α.), στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της κινητικότητας του εγχώριου ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την αναβάθμιση των προσόντων και δεξιοτήτων του, στη σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και τέλος, στη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων των ραγδαίων μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς εργασίας.

3.2.1 Διαχρονική εξέλιξη της ανεργίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος την τελευταία δεκαετία πλήττεται από επίμονη ανεργία. Όπως φαίνεται και από το παρακάτω σχήμα (Σχήμα 3), η ΠΔΕ την τελευταία δεκαετία παρουσιάζει ένα ποσοστό ανεργίας σταθερά πάνω από τον μέσο όρο της χώρας.

Για το 2021, οι περιφέρειες που είχαν τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας ήταν η Δ. Μακεδονία με 19,8%, η Δ. Ελλάδα με 17,5% και η Στερεά Ελλάδα με 17,2%. Οι περιφέρειες αυτές παρουσιάζουν και τη μεγαλύτερη διαφορά στα ποσοστά ανεργίας μεταξύ των δύο φύλων. Ειδικότερα, στη Δ. Ελλάδα το ποσοστό ανεργίας των αντρών είναι 14,5%, ενώ των γυναικών 21,7% (πηγή: Eurostat, 2022, LFST_R_LFU3RT).

Βέβαια, από το 2016 και μετά, το ποσοστό ανεργίας βαίνει μειούμενο, με εμφανή πτώση το τελευταίο έτος, καθώς από το 21,6% που βρισκόταν η ανεργία το 2020 μειώθηκε κατά 4,1 ποσοστιαίες μονάδες το 2021. Η αντίστοιχη μείωση σε εθνικό επίπεδο ήταν της τάξεως των 1,6 ποσοστιαίων μονάδων. Δηλαδή, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος κατέγραψε **2,5 φορές μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας συγκριτικά με τον μέσο όρο της χώρας**, σηματοδοτώντας μια πορεία βελτίωσης στην αγορά εργασίας της.

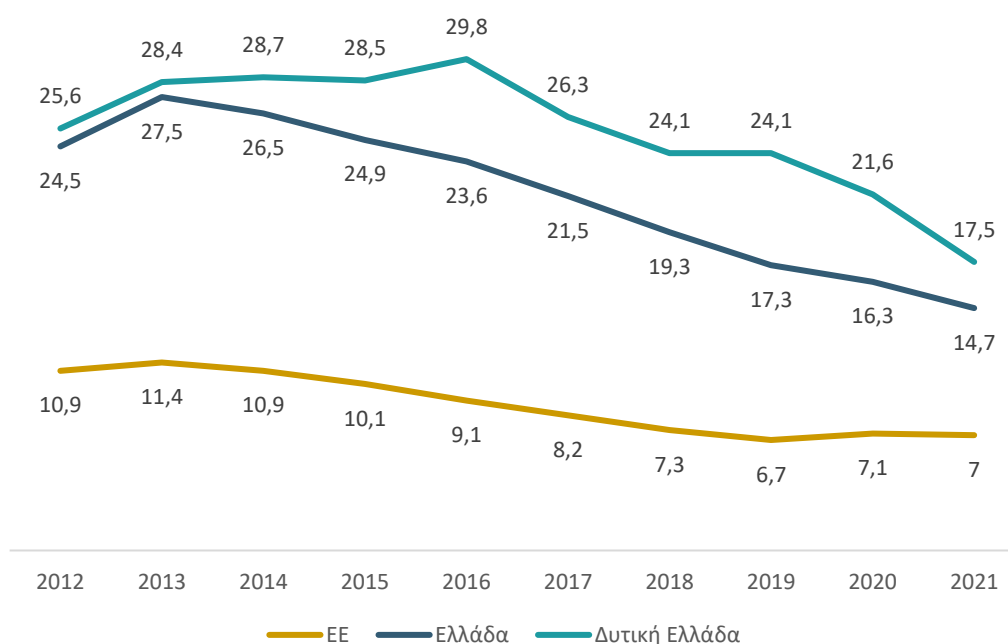
Σύμφωνα με τα δεδομένα από τον Μηχανισμό Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος¹⁶, τον Μάρτιο του 2022 οι εγγεγραμμένοι **άνεργοι** ήταν **79.868**, εκ των οποίων οι 39.270 ήταν στην **Περιφερειακή Ενότητα της Αχαΐας (49,17%)**, οι 24.295 στην **Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας (30,42%)** και οι 16.303 στην **Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας (20,41%)**.

¹⁶ Προσβάσιμος στο <https://www.pde-mae.gr/>

Από τους 79.868 εγγεγραμμένους ανέργους στη Δ. Ελλάδα οι 32.295 (**40,43%**) είναι απόφοιτοι **δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης**, οι 24.030 (**30,08%**) **πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης** και οι 10.691 (**13,38%**) είναι απόφοιτοι **τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**.

Η **πλειοψηφία των ανέργων** στη Δ. Ελλάδα εντοπίζονται στο **δήμο Πατρέων** (29.600 άτομα, δηλαδή το 37,06%) και **Αγρινίου** (13.076 άτομα, δηλαδή το 16,37%). Ακολουθούν ο δήμος **Πύργου** με 6.568 ανέργους (8,22%), ο δήμος **Αιγιαλείας** με 5.602 (7,01%) ανέργους και ο δήμος **Μεσολογγίου** με 4.250 (5,32%) ανέργους.

Τέλος, από τους 79.868 εγγεγραμμένους ανέργους οι 48.601 είναι γυναίκες και οι 31.267 είναι άντρες.

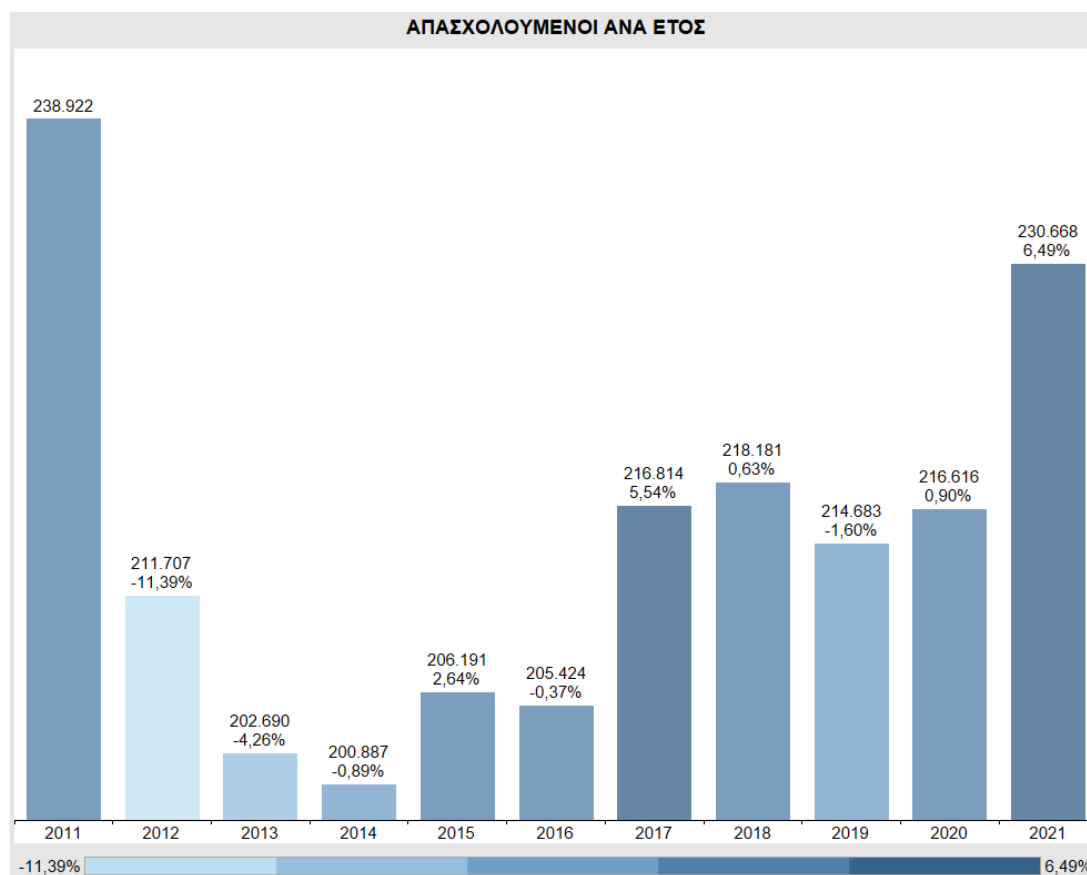
Σχήμα 3 Ποσοστό ανεργίας της ΠΔΕ για τα έτη 2012 – 2021

Πηγή: Eurostat, 2022– Επεξεργασία συμβούλου

3.2.2 Διαχρονική εξέλιξη της απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

Η πορεία βελτίωσης της αγοράς εργασίας της ΠΔΕ που παρατηρήθηκε το τελευταίο έτος, επιβεβαιώνεται και από τα δεδομένα της απασχόλησης. Ειδικότερα, όπως διαπιστώνεται και από το παρακάτω σχήμα (Σχήμα 4), **η Δυτική Ελλάδα παρουσίασε, σύμφωνα με τα δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ, αύξηση στο σύνολο των απασχολούμενων για το έτος 2021**. Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε μεταβολή κατά 6,49% σε σχέση με το 2020, η οποία αντιστοιχεί σε 230.668 απασχολούμενους. Το ποσοστό αύξησης των απασχολούμενων για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι σημαντικά μεγαλύτερο σε σχέση με αυτό που καταγράφηκε στην Περιφέρεια Αττικής και την υπόλοιπη Ελλάδα, όπου οι μεταβολές αποτυπώθηκαν σε 2,34% και 0,18% αντίστοιχα.

Η αύξηση στο σύνολο των απασχολούμενων για το έτος 2021 στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι η μεγαλύτερη της πενταετίας 2017-2022, με εκείνη του 2017 (5,54%) να έπεται. Στις χρονιές 2018 και 2020 η μεταβολή ήταν οριακή με τιμές κάτω της μονάδας (0,63% και 0,90% αντίστοιχα), ενώ το 2019 παρατηρήθηκε μείωση στο σύνολο των απασχολούμενων στην περιφέρεια κατά 1,60% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

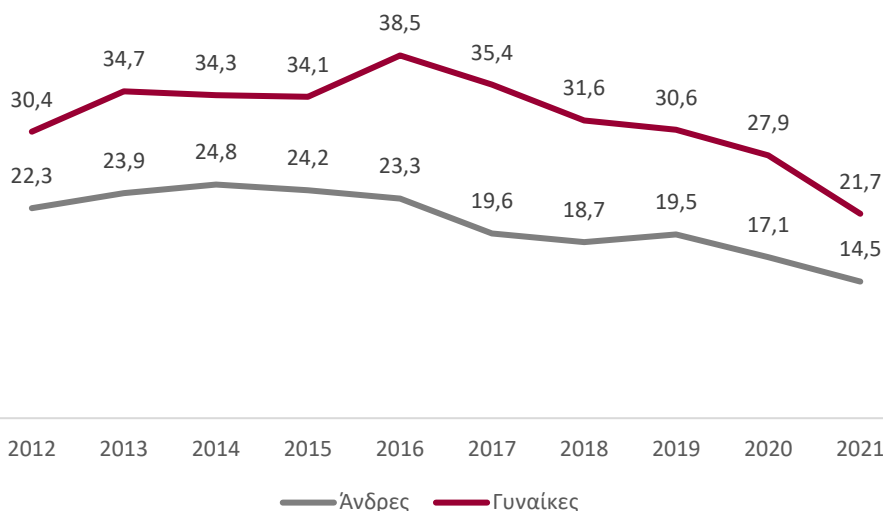
Σχήμα 4 Απασχόληση στη ΠΔΕ για τα έτη 2021 - 2022

3.2.3 Διαχρονική εξέλιξη της ανεργίας των γυναικών

Διαχρονικά οι γυναίκες στην εθνική αγορά εργασίας παρουσιάζουν μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας από τους άντρες (18,9% έναντι 11,4% για το 2021). Η ίδια τάση παρατηρείται και στο Σχήμα 5, το οποίο απεικονίζει την εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας ανάμεσα στα δύο φύλλα για την περίοδο 2012 – 2021 στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Σύμφωνα με το παρακάτω σχήμα (Σχήμα 5) το 2021 το ποσοστό ανεργίας των γυναικών διαμορφώθηκε στο 21,7%, δηλαδή σε 7,2 ποσοστιαίες μονάδες πάνω από το ποσοστό ανεργίας των αντρών (14,5%).

Επιπροσθέτως, σε όλες τις κατηγορίες οι γυναίκες εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας από τα αντίστοιχα των αντρών. Ειδικότερα, το ποσοστό μακροχρόνια ανέργων για τις γυναίκες, για το 2021, είναι 68,1%, ενώ για τους άντρες είναι 61,2%. Το ποσοστό άνεργων

νέων γυναικών έως 29 ετών είναι 39,5%, με αυτό των αντρών να διαμορφώνεται στο 27,9% για το 2021, ενώ, τέλος, το ποσοστό νέων γυναικών ΕΑΕΚ είναι 22% και των νέων αντρών ΕΑΕΚ είναι 20,9% (Eurostat, 2022).

Σχήμα 5 Διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας των γυναικών για τα έτη 2012 - 2021
 Πηγή: Eurostat, 2022– Επεξεργασία συμβούλου

Σύμφωνα με τα στοιχεία από τον Μηχανισμό Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, από τους 79.868 εγγεγραμμένους ανέργους, οι 48.601 είναι γυναίκες και οι 31.267 είναι άντρες **καταδεικνύοντας ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν, εμφανώς, μεγαλύτερα εμπόδια εισόδου στην αγορά εργασίας**. Μάλιστα, από το σύνολο των ανέργων γυναικών το 15,61% είναι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στους άνδρες είναι 9,92%, υποδεικνύοντας ότι οι άντρες, ακόμα και με χαμηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο, αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες πιθανότητες απορρόφησης από την αγορά εργασίας.

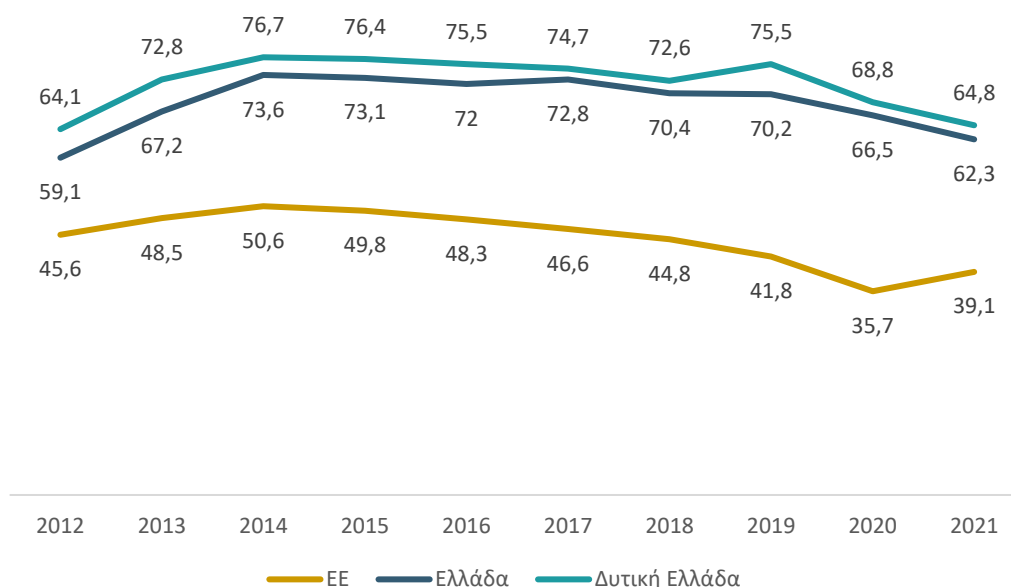
3.2.4 Μακροχρόνια άνεργοι

Ιδιαίτερα έντονο είναι και το πρόβλημα της μακροχρόνιας ανεργίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας το ποσοστό της μακροχρόνιας ανεργίας επίσης κινείται σε υψηλά επίπεδα (64,8% για το 2021), γεγονός που καθιστά τους μακροχρόνια ανέργους βασική ομάδα στόχο για τον σχεδιασμό και την υιοθέτηση ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Όπως απεικονίζεται και στο Σχήμα 6, το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων για το 2021 στην ΕΕ ήταν 39,1%, ενώ για την Ελλάδα και την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ήταν 62,3% και 64,8% αντίστοιχα.

Με βάση τα στοιχεία από τον Μηχανισμό Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, οι εγγεγραμμένοι μακροχρόνια άνεργοι στη ΔΥΠΑ για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι 46.051 εκ των οποίων οι 29.170 είναι άνεργοι για χρονικό διάστημα 12 – 60 μήνες (63.34%) και οι 16.881 είναι άνεργοι για πάνω από 60 μήνες – 5 χρόνια (36,66%). Το 32,7% των μακροχρόνια ανέργων βρίσκεται στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας, το 30,89% στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας (30,94%), η Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα μακροχρόνια ανέργων καθώς εκεί εντοπίζεται το 36,41%.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από τους μακροχρόνια ανέργους οι περισσότεροι είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (40,4%).

Σχήμα 6 Διαχρονική εξέλιξη των μακροχρόνια ανέργων στην ΠΔΕ για τα έτη 2012 – 2021
 Πηγή: Eurostat, 2022– Επεξεργασία συμβούλου

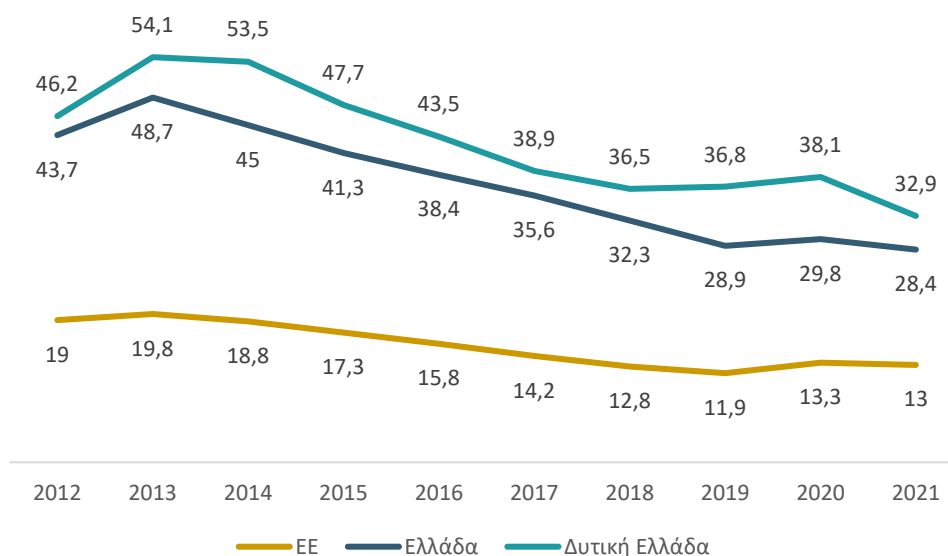
3.2.5 Άνεργοι νέοι έως 29 ετών και νέοι Εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ)

Σε ό,τι αφορά τους νέους ειδικότερα, τόσο η ΠΔΕ όσο και οι περισσότερες ελληνικές περιφέρειες παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας για τις συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες. Ειδικότερα, η ανεργία των νέων σε επίπεδο ΕΕ για το 2021 ήταν 13%, ενώ τόσο για την Ελλάδα όσο και για την ΠΔΕ το ποσοστό ανεργίας των νέων έως 29 ετών ήταν υψηλότερα, 28,4% και 32,9% αντίστοιχα (Σχήμα 7).

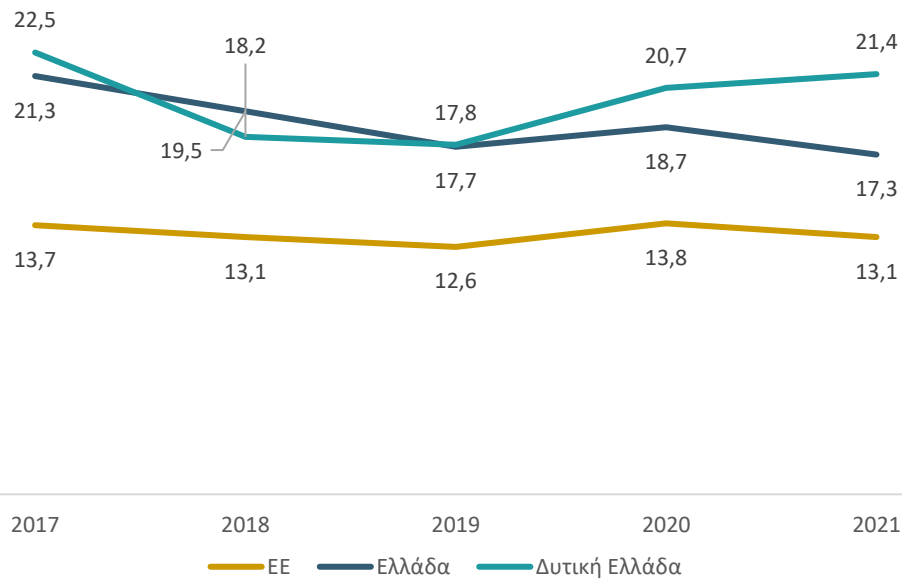
Όσον αφορά τους νέους ΕΑΕΚ, ανήλθαν στο 18,7% το 2020 και στο 17,3% το 2021 στην Ελλάδα, ενώ τα ποσοστά σε επίπεδο ΕΕ ήταν 13,8% και 13,1% αντιστοίχως. Για την ΠΔΕ τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν υψηλότερα, αφού για το 2020 οι νέοι ΕΑΕΚ ανήλθαν στο 20,7% και το 2021 στο 21,4%. Ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι, αντίθετα με την ΕΕ και την Ελλάδα που το τελευταίο έτος οι νέοι ΕΑΕΚ παρουσίασαν μια πτώση, στην ΠΔΕ παρουσίασαν μια αύξηση

κατά το τελευταίο έτος κατά 0,7%. Ειδικότερα, στην ηλικιακή ομάδα 15-24 ανήλθε στο 11% το 2021, αισθητά μειωμένο από το 20,2% που ήταν το 2012 και κοντά στα επίπεδα της ΕΕ που είναι 10,8%. Στην ηλικιακή ομάδα 25-29, όμως, ανήλθε σε 28,7% το 2021, ενώ στην ΕΕ είναι στο 17,3%. Το ποσοστό των νέων ανδρών ΕΑΕΚ ανήλθε σε 16,6% στις ηλικίες 15-29, ενώ των γυναικών σε 18,1%. (Eurostat, EDAT_LFSE_20).

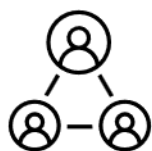
Παρόλο το χαμηλό ποσοστό εγκατάλειψης του σχολείου στην Ελλάδα (το 7,9% έχει ολοκληρώσει μόνο την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ στην ΕΕ το αντίστοιχο ποσοστό είναι 15,5%), σημαντικό ποσοστό των άνεργων νέων είναι ΕΑΕΚ. Το 19% των ΕΑΕΚ νέων είναι απόφοιτος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ στην ΕΕ το ποσοστό ανέρχεται σε 13,1%. Σημαντικό είναι ότι το 29,2% των νέων ΕΑΕΚ είναι απόφοιτος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ενώ το αντίστοιχο ποσοστό είναι ΕΕ είναι 9,1%. (20 ποσοστιαίες μονάδες χάσμα) (Eurostat, LFSA_URGAN).

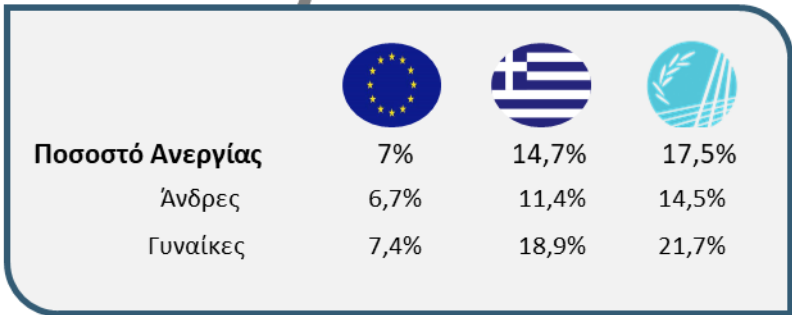
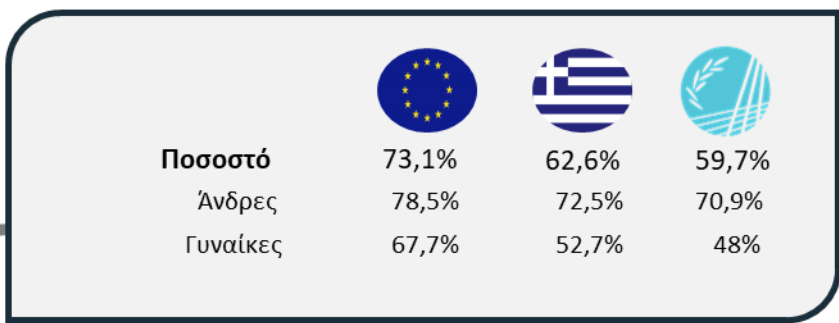
Σχήμα 7 Διαχρονική εξέλιξη της ανεργίας των νέων έως 29 ετών στην ΠΔΕ για τα έτη 2012 – 2021
 Πηγή: Eurostat, 2022– Επεξεργασία συμβούλου

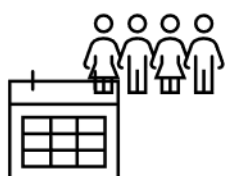
Σχήμα 8 Ποσοστό νέων ΕΑΕΚ στην ΠΔΕ για τα έτη 2017 - 2021
Πηγή: Eurostat, 2022– Επεξεργασία συμβούλου

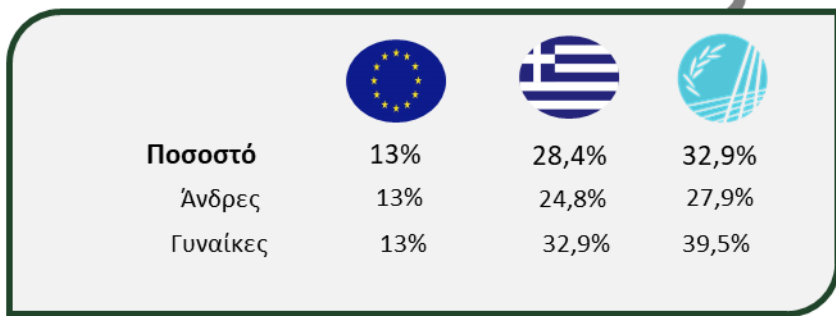
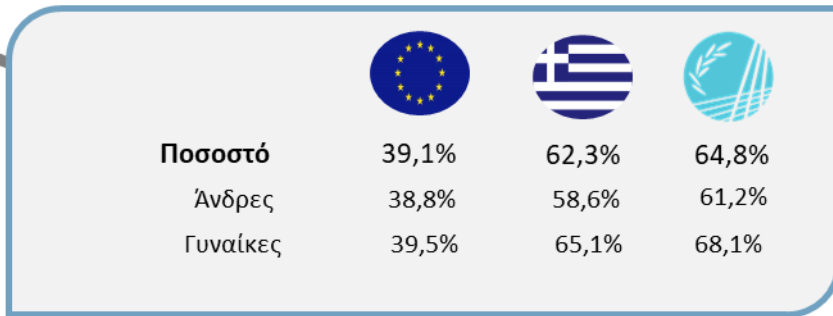
Ποσοστό Απασχόλησης (20-64 ετών)

Ανεργία

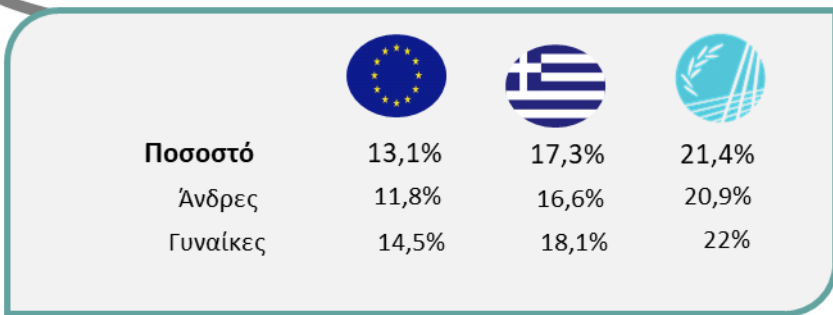
Ποσοστό Μακροχρόνια Ανέργων (επί του συνόλου των ανέργων)

Ανεργία νέων έως 29 ετών

Ποσοστό νέων ΕΑΕΚ

Σχήμα 9 Βασικά μεγέθη της αγοράς εργασίας της ΠΔΕ για το έτος 2021
 Πηγή: Eurostat, 2022 – Επεξεργασία συμβούλου

4. Αναπτυξιακό προφίλ, στρατηγική και δυνατότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος - Προοπτικές για το ανθρώπινο δυναμικό

4.1 Παρουσίαση της αναπτυξιακής στρατηγικής και των σχετικών δράσεων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελεί την πύλη εισόδου και εξόδου προς την Αδριατική και την Δυτική Ευρώπη, παρέχοντας σημαντικές δυνατότητες εμπορευματικών συναλλαγών και εγγύτητα σε σημαντικές αγορές, διευκολύνοντας τον εξωστρεφή προσανατολισμό των επιχειρήσεών της.

Το όραμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας όπως αποτυπώνεται στα στρατηγικά κείμενα της περιόδου μέχρι το 2030 είναι να καταφέρει να καταστεί μια: **«Δίκαιη, έξυπνη και αποτελεσματική ευρωπαϊκή Περιφέρεια, κόμβος τεχνολογίας, καινοτομίας και δημιουργικότητας, υπόδειγμα κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής, τόπος ανάδειξης ολυμπισμού, εθελοντισμού και πολιτισμού».**

Βασική προτεραιότητα που προκύπτει είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας και της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων, καθώς και η προσαρμογή τους στις προκλήσεις της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης και τις απαιτήσεις της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ, λαμβάνοντας ταυτοχρόνως υπόψη τους τομείς της περιφερειακής διάστασης της **Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση** και τομείς που θα αναδυθούν μέσα από τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης σε περιφερειακό επίπεδο.

Στην παρούσα ενότητα λαμβάνοντας υπόψη την αναπτυξιακή δυναμική της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και τα επίσημα αναπτυξιακά/στρατηγικά κείμενα που έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί, θα επιδιωχθεί, μέσω μιας σύνθεσης αυτών, να αποκαλυφθούν οι δυνατότητες για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος και οι προοπτικές για το ανθρώπινο δυναμικό της. Ειδικότερα, τα στρατηγικά/αναπτυξιακά κείμενα που περιγράφουν τη στοχοθεσία της ΠΔΕ για τα επόμενα έτη είναι τα κάτωθι:

- Το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2020 – 2023** το οποίο περιλαμβάνει ως βασικούς στρατηγικούς στόχους της Περιφέρειας τους παρακάτω:
 - Στρατηγικός Στόχος 1
«Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε υπηρεσίες και δομές πολυτροπικών μεταφορών, γνώσης, τεχνολογίας και ψηφιακής διακυβέρνησης».
 - Στρατηγικός Στόχος 2
«Ανθεκτικότητα στη Διοίκηση και στην Κοινωνία, με έμφαση στη διοικητική ετοιμότητα, την αειφορία στο περιβάλλον και στην παραγωγή και την υγεία-μέριμνα».
 - Στρατηγικός Στόχος 3
«Στήριξη της εξωστρέφειας στην επιχειρηματικότητα, στον πολιτισμό και στον τουρισμό και ανάδειξη του εθελοντισμού και του ολυμπισμού».
 - Στρατηγικός Στόχος 4

«Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στην παραγωγή, στην καινοτομία και στην εξειδίκευση».

- Η **Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2014 - 2020** στην οποία καθορίστηκαν πέντε (5) τομείς σαν προτεραιότητες για την ΠΔΕ, ήτοι:
 - i. **Αγροτική Παραγωγή – Υδατοκαλλιέργειες και τρόφιμα**
 - ii. **Τουρισμός – Πολιτισμός**
 - iii. **Υλικά – Μικροηλεκτρονική**
 - iv. **Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)**
 - v. **Ενεργειακές Εφαρμογές**
- Η **μελέτη για το Επενδυτικό Προφίλ της Περιφέρειας δυτικής Ελλάδας** μέσω της οποίας αναδεικνύονται συγκεκριμένες επενδυτικές ευκαιρίες σε επιμέρους τομείς της οικονομίας της Δυτικής Ελλάδας (Πρωτογενής Τομέας -Αγροδιατροφή, Αλιεία και Ιχθυοκαλλιέργεια-, Τουρισμός και Πολιτισμός, Logistics, Καινοτομία και Έρευνα, Καινοτομία και Πρωτογενής Τομέας, Ενέργεια, Πράσινη Ανάπτυξη και Ενεργειακός Μετασχηματισμός).
- Το **Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας** περιόδου 2021 – 2025, το οποίο περιλαμβάνει έργα στο πλαίσιο των πέντε αναπτυξιακών πυλώνων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ήτοι:
 - Έξυπνη Ανάπτυξη
 - Πράσινη Ανάπτυξη
 - Κοινωνική Ανάπτυξη
 - Ανάπτυξη Υποδομών»
 - Εξωστρέφεια
- Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014-2020.
- Περιφερειακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2021-2027.

Με βάση την συνεκτίμηση και τον συνδυασμό των ανωτέρω προγραμματικών κειμένων, στρατηγικών στόχων και περιφερειακών πολιτικών για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας καθώς, επίσης, και τις επιμέρους αναπτυξιακές κατευθύνσεις και την ενδογενή δυναμική του περιφερειακού παραγωγικού συστήματος διαμορφώνεται στη συνέχεια ένα πίνακας (Πίνακας 9) που συνδέει τους κύριους αναπτυξιακούς τομείς της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, τους στόχους ως προς την μορφή της ανάπτυξης ανά τομέα, τις Περιφερειακές Ενότητες που παρουσιάζουν αναπτυξιακά πλεονεκτήματα και τέλος, προδιαγράφεται το προφίλ του εργατικού δυναμικού που αναμένεται να συμβάλλει στην υλοποίηση των αναπτυξιακών έργων στους ανωτέρω τομείς.

A. Αναπτυξιακά έργα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας μέσω του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2021-2025

Το **Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2021-2025** αποτελεί τον ολοκληρωμένο επιχειρησιακό σχεδιασμό που εκπόνησε η Περιφέρεια με βάση τον.4635/2019 (Α'167) που αφορά στο σχεδιασμό, στη διαχείριση, στην παρακολούθηση και στον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των έργων του εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε σχέση με τους αναπτυξιακούς στόχους και τομείς παρέμβασης του ΠΠΑ, αποτυπώνονται υλοποιούμενα και σε εξέλιξη έργα, συνολικού ύψους **502.287.378,80 €**. Το ποσό αυτό προκύπτει από τον προϋπολογισμό των έργων συμβασιοποιημένων και μη.

Πίνακας 6 Παρουσίαση υλοποιούμενων και σε εξέλιξη έργων ανά τομέα, στόχο και προτεραιότητα του ΕΠΑ (μέχρι 16.12.2021)

Αναπτυξιακός Στόχος του ΕΠΑ	Τομείς Παρέμβασης / Προτεραιότητες	Ποσό
Έξυπνη Ανάπτυξη	Έρευνα & Καινοτομία	355.621,90 €
	Ψηφιακή Διασύνδεση	15.000,00 €
Πράσινη Ανάπτυξη	Διαχείριση Στερέων Και Υγρών Αποβλήτων	7.894.914,23 €
	Πρόληψη & Διαχείριση Κίνδυνων	8.864.050,59 €
	Διαχείριση Υδάτων & Υγρών Αποβλήτων	2.781.067,57 €
	Στήριξη Διεργασιών Παραγωγής	626.526,65 €
	Άρδευση-Υδρευση - Αποχέτευσή - Αντυπλημμυρικά	123.733.718,00 €
Κοινωνική Ανάπτυξη	Υγεία - Υποδομές, Εξοπλισμός	3.490.881,40 €
	Υποδομές Εκπαίδευσης	5.854.489,86 €
	Υποδομές Αθλητισμού	7.366.324,92 €
	Ανάπτυξη Αστικών, Αγροτικών Και Παράκτιων Περιοχών	1.599.696,15 €
Ανάπτυξη Υποδομών	Οδικές Υποδομές	44.954.217,32 €
	Οδική Ασφάλεια	247.445.185,25 €
Εξωστρέφεια	Εφοδιαστική Αλυσίδα	3.250.188,96 €
	Υποδομές Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού	19.418.636,00 €
	Υποδομές Πολιτισμού	24.636.860,00 €
Σύνολο		502.287.378,80 €

Πηγή: Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2021-2025

Το μεγαλύτερο μέρος των ενταγμένων έργων του εθνικού ΠΔΕ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κατανέμεται στον στόχο για την «**Ανάπτυξη Υποδομών**» με κόστος **292.399.402,57 €** ή ποσοστό 58,21%. Ακολουθούν τα έργα που αφορούν στην «**Πράσινη Ανάπτυξη**» με κόστος **143.900.277,04 €** ή ποσοστό 28,65 %. Έπονται, τα έργα ενίσχυσης της «**Εξωστρέφειας**» με κόστος 47.305.684,96 € ή ποσοστό 9,42%, τα έργα «**Κοινωνικής Ανάπτυξης**» με κόστος 18.311.392,33 € ή ποσοστό 3,65 % και τέλος, τα έργα και οι δράσεις που αφορούν την «**Έξυπνη Ανάπτυξη**» με κόστος 370.621,90 € και ποσοστό μόλις 0,07%.

Β. Αναπτυξιακά έργα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020

Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων του **ΕΣΠΑ 2014-2020** της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε σχέση με τους αναπτυξιακούς στόχους και τομείς παρέμβασης του ΕΣΠΑ, αποτυπώνονται υλοποιούμενα και σε εξέλιξη έργα συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού **772.774.335,20 €**.

Πίνακας 7 Συνολική Δημόσια Δαπάνη ενταγμένων έργων ανά τομέα παρέμβασης

Αναπτυξιακός Στόχος του ΕΠΑ	Τομείς Παρέμβασης/Προτεραιότητες	Ποσό
Έξυπνη Ανάπτυξη	Έρευνα Και Καινοτομία	9.339.242,13 €
	Ψηφιακή Ενσωμάτωση στο Δημόσιο και στις ΜμΕ	5.408.768,93 €
	Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας	87.699.579,86 €
Πράσινη Ανάπτυξη	Ενεργειακή Απόδοση Δημόσιων Υποδομών Και ΜμΕ	27.477.799,17 €
	Διαχείριση Φυσικών Πόρων	115.208.736,53 €
	Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	21.766.244,75 €
	Επεξεργασία Υγρών Αποβλήτων	38.102.765,66 €
Κοινωνική ανάπτυξη	Κοινωνικές Υποδομές	11.515.755,60 €
	Υποδομές Υγείας	17.670.570,45 €
	Υποδομές Εκπαίδευσης	48.604.186,80 €
	Αναπλάσεις Αστικών, Αγροτικών Και Παράκτιων Περιοχών	85.126.458,48 €
	Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης	134.514.820,88 €
Ανάπτυξη Υποδομών	Οδικές Υποδομές & Ασφάλεια	134.565.008,63 €
	Σιδηρόδρομοι	8.596.047,92 €
	Λιμενικές Υποδομές	10.732.750,63 €
Εξωστρέφεια	Προστασία, Ανάδειξη Πολιτιστικής Κληρονομιάς	16.445.598,78 €
Σύνολο		772.774.335,20 €

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας 2021-2023

Σε αντιστοιχία με τους πέντε αναπτυξιακούς στόχους που θέτει το ΕΠΑ το μεγαλύτερο μέρος των ενταγμένων συγχρηματοδοτούμενων έργων του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κατανέμεται στον στόχο για την «**Κοινωνική Ανάπτυξη**» με κόστος **267.431.792,21 €** ή ποσοστό 38,49%. Ακολουθούν τα έργα που αφορούν στην «**Πράσινη Ανάπτυξη**» με κόστος **202.555.546,11 €** ή ποσοστό 26,21 %, τα έργα «**Ανάπτυξης Υποδομών**» με κόστος **153.893.807,18 €** ή ποσοστό 19,91 %, τα έργα «**Έξυπνης Ανάπτυξης**» με κόστος **102.447.590,92 €** ή ποσοστό 13,26 % και τέλος τα έργα και δράσεις που αφορούν την ενίσχυση της «**Εξωστρέφειας**» με κόστος 16.445.598,78 € και ποσοστό 2,13 %.

Γ. Αναπτυξιακά έργα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 και του Αναπτυξιακού Νόμου

Από το 2019 έχουν δρομολογηθεί μια σειρά από σημαντικές δράσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικής βάσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με βασικούς φορείς ΕΦΔ/ΔΙΑΠ/ΠΔΕ και τον ΕΦΕΠΑΕ. Οι δράσεις αυτές, κατεξοχήν, δημιουργούν προοπτικές για νέες θέσεις απασχόλησης στις επιχειρήσεις οι οποίες θα υλοποιήσουν τα σχετικά επιχειρηματικά σχέδια.

Στον επόμενο πίνακα (Πίνακας 8) παρουσιάζονται οι Συγχρηματοδοτούμενες δράσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας από το 2019 μέχρι σήμερα, καθώς και οι τομείς τους οποίους αφορούν:

Πίνακας 8 Συγχρηματοδοτούμενες δράσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας 2019 - σήμερα

A/A	Τίτλος Προγράμματος	Ποσό	Αριθμός Επιχειρήσεων
1	ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ-ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΜΕ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	982.311,39 €	9
2	ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ-ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΜΕ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΕΤΟΥΣ 2019	1.832.720,63 €	18
3	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΔΕ	5.543.139,33 €	71
4	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ, ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΔΕ	21.483.033,88 €	218
5	ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΛΟΓΩ COVID19	30.089.007,39 €	1139
6	ΠΑΡΟΧΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΛΗΓΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ	20.000.000,00 €	Υπό αξιολόγηση
7	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΔΕ	51.142.003,35 €	263
8	ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	3.031.799,13 €	24
9	«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΠΕ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»	3.877.449,00 €	Υπό αξιολόγηση
10	ΣΤΗΡΙΞΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (Κ.Α.Λ.Ο.)	2.000.000,00 €	Υπό αξιολόγηση
11	ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ' ΚΥΚΛΟΣ	2.771.378,24 €	1
12	ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤ' ΚΥΚΛΟΣ	1.683.368,88 €	3
13	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ Γ' ΚΥΚΛΟΣ	244.355,00 €	1
14	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ Δ' ΚΥΚΛΟΣ	3.435.586,50 €	2
15	ΜΙΚΡΕΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ Α' ΚΥΚΛΟΣ	30.361.661,71 €	40

16	ΜΙΚΡΕΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ Β' ΚΥΚΛΟΣ	9.281.474,33 €	10
17	ΜΙΚΡΕΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ Γ' ΚΥΚΛΟΣ	3.844.218,74 €	8
18	ΜΙΚΡΕΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ Δ' ΚΥΚΛΟΣ	11.855.754,64 €	13
19	ΜΙΚΡΕΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ Ε' ΚΥΚΛΟΣ	20.186.412,50 €	25
Σύνολο		223.645.674,64 €	1845

Πηγή: *Regional Growth Conference 2022, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας - Παρουσίαση ΔΙΑΠ/Πάτρα (9/6/2022)*

Δ. Συνθετική διάγνωση

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 9) πραγματοποιείται η προαναφερθείσα σύνθεση των αναπτυξιακών τομέων της περιφέρειας και των προοπτικών για το ανθρώπινο δυναμικό.

Πίνακας 9 Συνθετική διάγνωση των αναπτυξιακών τομέων της ΠΔΕ και των προοπτικών απασχόλησης για το ανθρώπινο δυναμικό

Αναπτυξιακός Τομέας	Στόχευση	Περιφερειακές Ενότητες που παρουσιάζουν αναπτυξιακά πλεονεκτήματα - Κρίσιμα θέματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν	Θέσεις Εργασίας
Ανάπτυξη Υποδομών	Η ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων μεγάλης κλίμακας υποδομών τόσο σε επίπεδο οδικών διασυνδέσεων όσο και σε επίπεδο προστασίας του πολιτισμού και του περιβάλλοντος, αναδεικνύοντας τη Δυτική Ελλάδα σε μια ασφαλή, πράσινη και ελκυστική περιφέρεια.	Αναφορικά με τις οδικές μεταφορές, το πρόβλημα εντοπίζεται στις Περιφερειακές Ενότητες Αχαΐας - Ηλείας με την καθυστέρηση της υλοποίησης του νέου αυτοκινητόδρομου Πατρών – Πύργου, με δυσμενείς επιπτώσεις στη διάρκεια του ταξιδιού, στην οδική ασφάλεια, αλλά και στη διατήρηση των υφιστάμενων ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Πατρών – Πύργου με συνολικό μήκος 74,8 χλμ. αναμένεται να συμβάλει στην μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων σε επίπεδο βασικών υποδομών, στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας και στην σημαντική αναπτυξιακή προοπτική της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας που διαθέτει ισχυρή παραγωγική βάση στον πρωτογενή τομέα (πλήθος αγροδιατροφικών προϊόντων) και αντίστοιχα θα αυξηθεί η μεταφορική και εφοδιαστική ικανότητα όλης της περιφέρειας. Στην Αιτωλοακαρνανία η ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. Αστακού είναι η μοναδική στη χώρα βιομηχανική περιοχή που διαθέτει σημαντικές λιμενικές εγκαταστάσεις περίπου 1.500 στρέμματα και αποτελεί ειδική Ναυπηγοεπισκευαστική Βιομηχανική Περιοχή με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης που δεν έχουν αξιοποιηθεί επαρκώς.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εργατοτεχνικές ειδικότητες όλων των ειδών για οικοδομοτεχνικά έργα ➤ Πολιτικοί Μηχανικοί ➤ Εργοδηγοί ➤ Οδηγοί κλπ. ➤ Χειριστές ανυψωτικών μηχανημάτων
Μεταποίηση	Η στήριξη των επιχειρήσεων στην προσπάθεια προσαρμογής τους στις νέες διεθνείς αναπτυξιακές απαιτήσεις στον βιομηχανικό και βιοτεχνικό σχεδιασμό, στην χρήση νέων τεχνολογιών και στην προσαρμογή των παραδοσιακών πρακτικών στις νέες τεχνολογίες. Προτεραιότητα αποτελεί η δημιουργία και ο εκσυγχρονισμός οργανωμένων υποδοχέων των επιχειρήσεων, ο ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων, η προώθηση της Έξυπνης Μεταποίησης – Industry 4.0. και η προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στα νέα δεδομένα (εισαγωγή νέων τεχνολογιών της «Βιομηχανίας 4.0»), συστήματα παραγωγής και αυτοματισμού (manufacturing systems and automation).	Η στόχευση δρομολόγησης επενδύσεων στις ΒΙΠΕ Πατρών, Αγρινίου και Αστακού συνδέεται και με την εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού που εργάζεται στην μεταποίηση που αποτελεί τομέα αιχμής για την παραγωγική ανάπτυξη της περιφέρειας ιδίως στην Αχαΐα ¹⁷ . Η μεταποίηση παράγει το δεύτερο μεγαλύτερο εισόδημα σε επίπεδο κλάδων στην ΠΔΕ ως αποτέλεσμα της ισχυρής παρουσίας βιομηχανικών/ μεταποιητικών μονάδων στην Αχαΐα. Η περαιτέρω ανάπτυξη του Βιοτεχνικού Πάρκου της Πάτρας για την δημιουργία οργανωμένων υποδομών εξυπηρέτησης των επιχειρήσεων θα αυξήσει τις προοπτικές απασχόλησης προσωπικού στον μεταποιητικό τομέα της οικονομίας.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μηχανικοί Παραγωγής ➤ Χημικοί Μηχανικοί ➤ Χειριστές Μηχανημάτων ➤ Τεχνικός Συντήρησης Εγκαταστάσεων ➤ Αναλυτές λογισμικού ➤ Τεχνικοί βιομηχανικού design
Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	Η δημιουργία επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών και της εφοδιαστικής αλυσίδας με βάση τα νέα έργα μεταφορικών υποδομών που δρομολογούνται, με στόχο η περιφέρεια να καταστεί ένας διεθνής κόμβος διαμεταφοράς με την Ευρώπη σε θαλάσσιες και οδικές μεταφορές, μέσω της προώθησης της γαλάζιας οικονομίας και της διασύνδεσής της με τους λουπούς κλάδους της οικονομίας.	Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει ευρωπαϊκού επιπέδου μεταφορικές υποδομές. Οι Περιφερειακές Ενότητες Αχαΐας και Αιτωλοακαρνανίας συνδέονται οδικώς με τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας μέσω ΠΑΘΕ και Ιόνιας Οδού. Η αναβάθμιση και περαιτέρω εμπορική τουριστική αξιοποίηση του αεροδρόμιου του Αράξου, απέχει 45 χλμ. από την Πάτρα και 46 χλμ. από το λιμάνι της Κυλλήνης, θα αυξήσει περαιτέρω την μεταφορική ικανότητα της ΠΔΕ, καθώς το Άκτιο ήδη εξυπηρετεί τις περιοχές της Νότιας Ηπείρου, των Ιονίων Νήσων, της Αιτωλοακαρνανίας και της Αχαΐας. Η σύνδεση του λιμένα Πατρών με το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο, επίσης, θα ενισχύσει την στρατηγική μεταφορική θέση της περιφέρειας ως πυλώνας διασύνδεσης με την Ευρώπη. Οι παραπάνω υποδομές δημιουργούν προϋποθέσεις προσέλκυσης επενδύσεων στους κλάδους του τουρισμού και της εφοδιαστικής αλυσίδας	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Οδηγοί ➤ Αποθηκάριοι ➤ Ειδικοί στα Logistics
Τουρισμός - Πολιτισμός	Η διαμόρφωση μιας διακριτής παγκόσμιας τουριστικής ταυτότητας για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στηριζόμενη στο διεθνούς εμβλείας και αναγνωρισμότητας τουριστικό brand της Αρχαίας Ολυμπίας και η διαμόρφωση και ανάδειξη ενός συνεκτικού νέου τουριστικού αποθέματος στους τομείς του εναλλακτικού, του θρησκευτικού, του αγροτουριστικού, του γαστρονομικού, του city-break, του συνεδριακού τουρισμού και του τουρισμού κρουαζιέρας συνδεδεμένο με την ιστορία και το φυσικό κάλλος της Περιφέρειας και την αξιοποίηση της σύνδεσης τουρισμού - αγροδιατροφικών προϊόντων και βιωματικών εμπειριών τουρισμού. Επιμέρους στόχοι αποτελούν, στο ως άνω πλαίσιο, η επέκταση της τουριστικής περιόδου, η ανάδειξη της περιοχής ως κατάλληλη για τουρισμό 4-εποχών και η προβολή της συνδυαστικής βιωματικής	Η Περιφερειακή ενότητα Ηλείας διαθέτει τον Αρχαιολογικό Χώρο της Ολυμπίας που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς παγκοσμίως και συγκαταλέγεται στη λίστα των μνημείων της Unesco. Το λιμάνι του Κατάκολου δέχεται κρουαζιερόπλοια και πολύ μεγάλο αριθμό τουριστών που επισκέπτονται την Ολυμπία. Στόχευση της στρατηγικής αποτελεί η κατά προτεραιότητα προβολή/αξιοποίηση του Αρχαιολογικού Χώρου της Ολυμπίας, αλλά και της υπόλοιπης Ηλείας, καθώς διαθέτουν μοναδικούς αρχαιολογικούς χώρους (Ολύμπια, Δύμη, Χλεμούτσι, κ.α.), απaráμιλλη ομορφιά (πχ Στροφυλιά, Καϊάφα, κ.α.) και μεγάλη ακτογραμμή με σημαντικές ξενοδοχειακές υποδομές (π.χ. Καλογριά, Κατάκολο, Άραξος, κ.α.) και αγροκτηνοτροφία. Απαιτείται, επίσης, περαιτέρω ανάδειξη των διαθέσιμων τουριστικών πόρων της Περιφέρειας Αχαΐας βλ.: νέες οδικές υποδομές, λιμάνι κρουαζιέρας και υδροπλάνων, city-break στην 4η μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδος (και πύλης προς την Ευρώπη), με πληθώρα μοναδικών αξιοθέατων (μυθολογία, κάστρα,	Ειδικότητες σχετικές με: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη πολυμεσικού περιεχομένου για τουριστική προβολή ➤ Τουριστικοί πράκτορες ➤ Ξεναγοί ➤ Hospitality management

¹⁷ Σύμφωνα με την έρευνα του ΕΙΕΑΔ (2016), στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σημειώνει επίδοση 2.96 στο δείκτη δεξιοτήτων, ενώ οι ανάγκες της αγοράς εργασίας θα ικανοποιούνταν εάν ο δείκτης δεξιοτήτων ήταν τουλάχιστον ίσος με 3.26.

Αναπτυξιακός Τομέας	Στόχευση	Περιφερειακές Ενότητες που παρουσιάζουν αναπτυξιακά πλεονεκτήματα - Κρίσιμα θέματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν	Θέσεις Εργασίας
	<p>εμπειρίας εν αντιθέσει με την εμπειρία που προσφέρουν τα μοντέλα του μαζικού τουρισμού και του τουρισμού πολυτελείας.</p>	<p>εκκλησίες, μοναστήρια, Κορινθιακός κόλπος, ποτάμια, λίμνες εναλλαγή τοπίου από 0μ σε 1200μ εντός 20 λεπτών, χιονοδρομικές υποδομές, προστατευόμενους παραδοσιακούς οικισμούς και βιότοπους, σημαντικές ετήσιες και περιστασιακές εκδηλώσεις, κα), εξίσου σημαντικά ΠΟΠ και ΠΓΕ προϊόντα και τοπική γαστρονομία. Απαιτείται η ανάδειξη της περιοχής από την εποχή των Ιώνων έως την Αχαϊκή Ομοσπονδία, την Ναυμαχία της Ναυπάκτου μέχρι και το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων, το οποίο είναι άλλωστε παγκόσμιας εμβέλειας.</p> <p>Αντίστοιχα απαιτείται η συνδυασμένη τουριστική ανάπτυξη και της Αιτωλοακαρνανίας, καθώς το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν συμπληρώνεται από το απaráμιλλης ομορφιάς ορεινό, πεδινό αλλά και λιμνοθαλασσών τοπίο της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, μέσα από ένα μοναδικό συνδυασμό εναλλακτικού-θρησκευτικού-περιπέτειας-γαστρονομικού τουρισμού. Σε αυτή την Περιφερειακή Ενότητα η ηρωική έξοδος του Μεσολογγίου και η θυσία του Λ. Βύρωνα παραμένουν μαζί με πληθώρα άλλων σημαντικών μνημείων, ΠΟΠ και ΠΓΕ προϊόντων διεθνώς αναγνωρίσιμοι φάροι της Ελλάδος.</p> <p>Η προοπτική ανέγερσης ξενοδοχειακών μονάδων στα παράλια της Αιτωλοακαρνανίας, η δημιουργία μαρίνων και υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού θα αυξήσει σημαντικά το μερίδιο συμβολής της Π.Ε στον τουρισμό και στο τουριστικό ΑΕΠ της περιφέρειας.</p> <p>Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι η διαμόρφωση νέων τουριστικών προορισμών συνδεδεμένων με την ιστορία και το φυσικό κάλλος της Περιφέρειας μέσω της γαλάζιας οικονομίας την σύνδεση με το Ιόνιο Πέλαγος και την αξιοποίηση της σύνδεσης τουρισμού - αγροδιατροφικών προϊόντων και βιωματικών εμπειριών τουρισμού.</p>	
Εξωστρέφεια Επιχειρήσεων	<p>Η άνοδος της εξαγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, η ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας νέων και υφιστάμενων ΜμΕ, και η διεθνοποίηση των επιχειρήσεων της ΠΔΕ είναι στρατηγική επιλογή που συμβάλει στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας της παραγωγικής βάσης προς αγαθά και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας με ενσωμάτωση γνώσης¹⁸.</p>	<p>Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας μέσω των Λιμανιών της Πάτρας και του Αστακού δύναται να αποτελέσει την πύλη εισόδου και εξόδου προς την Αδριατική και την Δυτική Ευρώπη, παρέχοντας σημαντικές δυνατότητες εμπορευματικών συναλλαγών και εγγύτητα σε σημαντικές αγορές, διευκολύνοντας τον εξωστρεφή προσανατολισμό των επιχειρήσεων.¹⁹</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στέλεχος Εξαγωγών και διεθνούς εμπορίου ➤ Ειδικότητες σχετικές με το Ηλεκτρονικό Εμπόριο -e marketing ➤ Ειδικότητες σχετικές με έρευνα αγοράς
Ψηφιακός Μετασχηματισμός των επιχειρήσεων	<p>Βασικός στόχος είναι ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων της περιφέρειας και η μετάβασή τους στην ψηφιακή εποχή.</p> <p>Είναι απαραίτητη η αύξηση των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, και ιδιαίτερα τις ΜμΕ, καθώς θα συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση του χάσματος, με δεδομένο πως μόλις το 82% των επιχειρήσεων στην ΠΔΕ διαθέτουν σύνδεση στο Διαδίκτυο, μόλις 17% έχουν εισάγει λύσεις τεχνολογίας σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας και μόνο 10% είναι σε θέση να διεκπεραιώσουν παραγγελίες ή ηλεκτρονικές πληρωμές μέσω Διαδικτύου.</p>	<p>Ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών στις επιχειρήσεις που θα αυξήσει την παραγωγικότητα στις επιχειρήσεις.</p> <p>Η τεχνολογική αναβάθμιση των επιχειρήσεων του πρωτογενούς τομέα και η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών που θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη τους και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους.</p> <p>Η ανάγκη εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του εργατικού δυναμικού σε ψηφιακές δεξιότητες, σε πεδία και τομείς παραγωγής με υψηλή προστιθέμενη αξία προκειμένου να αποκτήσουν τις δεξιότητες που θα τους καταστήσουν αφενός παραγωγικότερους, αφετέρου ανταγωνιστικότερους στην αγορά εργασίας. Ενδεικτικά παραδείγματα: εφαρμογή IoT, κλπ..</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προγραμματιστές - Αναλυτές ➤ Ειδικοί Ανάπτυξης Εφαρμογών ➤ Τεχνικοί Δικτύων
Ενέργεια - Πράσινη Οικονομία	<p>Αντιμετώπιση των προκλήσεων της στρατηγικής της Περιφέρειας για απεξάρτηση από τις παραδοσιακές μορφές παραγωγής ενέργειας και υιοθέτηση των ΑΠΕ από όλο τον παραγωγικό ιστό της ΠΔΕ για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την μετάβαση σε ένα πράσινο μοντέλο ανάπτυξης.</p> <p>Η προσαρμογή των επιχειρήσεων σε εθνικές προτεραιότητες σε τομείς όπως, το κλίμα και η ενέργεια, καθώς και η ενσωμάτωση αναδυόμενων και</p>	<p>Στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας χωροθετείται σημαντικός αριθμός ενεργοβόρων επιχειρήσεων, δημόσιων κτιρίων και λουπών υποδομών υψηλής κατανάλωσης ενέργειας.</p> <p>Με βάση και τις πρόσφατες εξελίξεις της ενεργειακής κρίσης κρίσιμης σημασίας είναι η αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την εξοικονόμηση ενέργειας και η μετατροπών των αστικών κέντρων σε Έξυπνες Πόλεις (Smart Cities).</p>	<p>Ειδικότητες σχετικές με:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ειδικοί σε Ενεργειακές Εφαρμογές (με έμφαση στην ορθολογική διαχείριση και αποδοτική χρήση της ενέργειας) ➤ Σύμβουλοι ενεργειακών εφαρμογών ➤ Τεχνικοί ενεργειακών εφαρμογών (π.χ. για αντλίες θερμότητας)

¹⁸ Η ΠΔΕ σημείωσε αύξηση εξαγωγών κατά 4.9% στο διάστημα 2014-2018, καταλαμβάνοντας την 11η θέση μεταξύ των 12 Περιφερειών που πέτυχαν αύξηση της εξαγωγικής τους δραστηριότητας. Το ποσοστό επιχειρήσεων της ΠΔΕ που εξάγουν προϊόντα ή υπηρεσίες ανέρχεται στο 9,4%, και η ΠΔΕ συμμετείχε κατά 1,1% στις συνολικές ελληνικές εξαγωγές (άνευ πετρελαισιδίων), καταλαμβάνοντας την όγδοη θέση μεταξύ των ελληνικών περιφερειών, πίσω από την Κρήτη (1,3%) και μπροστά από την Ήπειρο (0,8%).

¹⁹ Τα τρόφιμα αντιπροσωπεύουν το 71% του συνόλου των εξαγωγών της ΠΔΕ.

Αναπτυξιακός Τομέας	Στόχευση	Περιφερειακές Ενότητες που παρουσιάζουν αναπτυξιακά πλεονεκτήματα - Κρίσιμα θέματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν	Θέσεις Εργασίας
	<p>οριζόντιων προτεραιοτήτων όπως η ηλεκτροκίνηση στις μεταφορές - αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας - ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η Κυκλική Οικονομία.</p>	<p>Επίσης τα επόμενα έτη καθοριστικό ρόλο θα παίξει η Ηλεκτροκίνηση στις μεταφορές (συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και της παραγωγής της από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας).</p> <p>Στην Αιτωλοακαρνανία - Μεσολόγγι αναμένεται να υλοποιηθεί ένα από τα μεγαλύτερα συνεργατικά ενεργειακά πάρκα της Ευρώπης.</p> <p>Βασικός στόχος αφορά στην αύξηση της ενεργειακής εξοικονόμησης, την έξυπνη διαχείριση της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων.</p> <p>Από το ΕΣΠΑ 2021-2027 και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αναμένεται να προκύψουν σημαντικοί οικονομικοί πόροι με στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων και υποδομών.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Τεχνικοί κατασκευής έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ➤ Περιβαλλοντολόγοι ➤ Ειδικός Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ➤ Τεχνικοί -συντηρητές συστημάτων ηλεκτροκίνησης
<p>Καινοτομία</p>	<p>Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας βρίσκεται σε αρκετά καλό επίπεδο ως προς τις δαπάνες έρευνας και καινοτομίας (1,32% του περιφερειακού ΑΕΠ σε σχέση με το 1,15% που είναι ο εθνικός μέσος όρος, τοποθετώντας την στην 3^η σε σχέση με τις λοιπές περιφέρειες της χώρας).</p> <p>Παρά την ύπαρξη όμως σημαντικών ερευνητικών πόλων (π.χ. Πανεπιστήμιο Πατρών) και ικανοποιητικού αριθμού νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων, ο τομέας της Έρευνας και Καινοτομίας δεν έχει αναπτυχθεί σε επίπεδο διασύνδεσης με την παραγωγή και την τοπική οικονομία, ενώ ένα και κύριο αδύναμο σημείο του είναι η χαμηλή νομική κατοχύρωση των ευρεσιτεχνιών.</p> <p>Στόχος είναι η ενίσχυση του οικοσυστήματος έρευνας και καινοτομίας, με αναβάθμιση των προϊόντων και υπηρεσιών των επιχειρήσεων, μέσω βιομηχανικής έρευνας, και η περαιτέρω σύνδεση έρευνας και παραγωγικών δραστηριοτήτων. Προτεραιότητα αποτελεί η στήριξη καινοτόμων επενδύσεων και επενδύσεων σχετικών με την χημεία και τα υλικά, τη νανοτεχνολογία, τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες και τα καύσιμα, τις επιστήμες ζωής και τη βιοτεχνολογία, την ρομποτική και της τεχνητή νοημοσύνη.</p>	<p>Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελεί μία από τις σημαντικότερες περιφέρειες της χώρας σε σχέση με την παραγωγή ερευνητικής δραστηριότητας, καθώς συγκεντρώνει σημαντικό αριθμό ερευνητικών και εκπαιδευτικών υποδομών όπως το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών²⁰. Η Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα ως προς την ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων συνδεδεμένων με παραγόμενα ερευνητικά αποτελέσματα που θα μπορούσαν να τύχουν εμπορικής αξιοποίησης .</p> <p>Η σύνδεση ερευνητικών φορέων με τις επιχειρήσεις της Δυτικής Ελλάδας ως προς την αξιοποίηση καινοτομιών, βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής όπως π.χ. η νανοτεχνολογία, η βιοτεχνολογία κ.α. μπορεί να ανοίξει νέες, για τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας, προοπτικές στην ανάπτυξη καινοτομιών.</p>	<p>Ειδικότητες που αφορούν</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Την ανάπτυξη εφαρμογών για μικροηλεκτρονικά ➤ Ηλεκτρονικές εφαρμογές για τηλεπικοινωνίες ➤ Τεχνικές ειδικότητες στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών) που θα συμβάλλουν στην κατεύθυνση της δημιουργίας/ διαμόρφωσης έξυπνων πόλεων στη Δυτική Ελλάδα
<p>Αγροδιατροφή - Ιχθυοκαλλιέργειες</p>	<p>Ο πρωτογενής τομέας απασχολεί περί το 10% της περιφερειακής οικονομίας έναντι του 4% σε εθνικό επίπεδο. Στον τομέα της αγροδιατροφής στόχος είναι να προωθήσει αποδοτικούς τύπους καλλιέργειών, ώστε να διαμορφώσει ένα μείγμα παραγόμενων προϊόντων υψηλής αποδοτικότητας παραγωγής και μεγάλης δυνατότητας δημιουργίας αλυσίδων αξίας.</p> <p>Αντίστοιχα στον τομέα των ιχθυοκαλλιέργειών στόχος είναι η ενίσχυση των τοπικών επιχειρήσεων προκειμένου να συμβάλουν αποτελεσματικά στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, με έμφαση σε θέσεις υψηλής εξειδίκευσης.</p>	<p>Η Δυτική Ελλάδα κατατάσσεται Τρίτη, μεταξύ των ελληνικών περιφερειών, στον πρωτογενή τομέα, γεγονός που επιβεβαιώνει τον ουσιαστικό ρόλο της πρωτογενούς παραγωγής στη συνολική περιφερειακή οικονομία.</p> <p>Για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και την εκμετάλλευση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων απαιτείται η εισαγωγή επενδύσεων και η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στους συνδεδεμένους με τον πρωτογενή τομέα κλάδους, με βάση νέα πρότυπα ανάπτυξης. Ενδεικτικά παραδείγματα είναι η εφαρμογή IoT, η ευφυής γεωργία, η έξυπνη καλλιέργεια, τα βιομηχανικά θερμοκήπια, η υδροπονία κλπ.</p> <p>Ο κλάδος της ιχθυοκαλλιέργειας αποτελεί έναν κατ' εξοχήν εξαγωγικό κλάδο για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και αντιστοιχεί στο 25% των θαλάσσιων ιχθυοκαλλιέργειών της χώρα και περίπου το 80% της παραγωγής εξάγεται σε ευρωπαϊκές και αμερικανικές αγορές.</p> <p>Απαιτείται εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε νέες τεχνικές ευφυούς γεωργίας και παραγωγής νέων αγροδιατροφικών προϊόντων με βάση το brand της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στέλεχος Διαχείρισης ποιότητας και ασφάλειας τροφίμων στον αγροδιατροφικό τομέα

²⁰ Στο Επιστημονικό Πάρκο Πατρών στεγάζονται περίπου 27 εταιρείες και 1 Ερευνητικό Ινστιτούτο, ενώ απασχολούνται περισσότερα από 150 άτομα υψηλού επιστημονικού μορφωτικού επιπέδου.

5. Παρουσίαση χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας την περίοδο 2021-2027

5.1 Πλαίσιο ευκαιριών για το ανθρώπινο δυναμικό μέσω του ΕΣΠΑ 2021-2027

Βασική πηγή χρηματοδότησης των δράσεων της Περιφέρειας για τους ανθρώπινους πόρους αποτελεί το «**Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027**» («ΕΣΠΑ 2021-2027») και τα Προγράμματα που το απαρτίζουν. Ειδικότερα, πρόκειται για Προγράμματα που συνδέονται με τον **Στόχο Πολιτικής 4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων»** της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027 και περιλαμβάνουν δράσης για την στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού για την ένταξη/παραμονή στην αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, η ΠΔΕ μπορεί να αντλήσει πόρους από δύο τομεακά προγράμματα του νέου «ΕΣΠΑ 2021 -2027», και συγκεκριμένα από το πρόγραμμα «**Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027**» και από το πρόγραμμα «**Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2021-2027**». Επιπροσθέτως, πόρους για το ανθρώπινο δυναμικό μπορεί να αντλήσει και από το Περιφερειακό Πρόγραμμα «**Δυτική Ελλάδα 2021-2027**». Σημαντική πηγή χρηματοδότησης των δράσεων της για το ανθρώπινο δυναμικό μπορεί να αποτελέσει και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – «**Ελλάδα 2.0**».

Οι εν λόγω πηγές χρηματοδότησης δράσεων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στην ΠΔΕ παρουσιάζονται παρακάτω.

5.2 Τομεακό Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021- 2027

Το Πρόγραμμα «**Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή**» (ΠΑΔΚΣ) 2021-2027, στοχεύει σε μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη και Ελλάδα, μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, σύμφωνα με τον Στόχο Πολιτικής 4 της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Επιμέρους **ειδικοί στόχοι** του Προγράμματος αποτελούν:

- Η βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και η ενίσχυση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ).
- Η ενίσχυση της ίσης πρόσβασης σε μια ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση.
- Η αντιμετώπιση της υλικής στέρξης.
- Η προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας και της κοινωνικής ένταξης.
- Η ενίσχυση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, και άλλες συστημικής υποστήριξης δράσεις.

Η **Δημόσια Δαπάνη** του Προγράμματος ανέρχεται σε **4,16 δισ.€** (πρόκειται για το μεγαλύτερο από χρηματοδοτικής άποψης, Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 21-27), εκ των οποίων τα 3,3δισ. € αφορούν την Κοινωνική Συδρομή (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και τα 837 εκ.€ την Εθνική Συμμετοχή, ενώ πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος είναι όλη η χώρα.

Ως προς τη **δομή**, το Πρόγραμμα **διαρθρώνεται σε επτά (7) Προτεραιότητες**, εκ των οποίων η μία αφορά την Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος. Ειδικότερα:

- **Προτεραιότητα 1 «Οριζόντιες - Συστημικές Παρεμβάσεις»**
Υποστηρίζει παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό, την προσαρμογή και ενίσχυση των θεσμών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας, της κοινωνικής ένταξης και υγείας, τη βελτίωση της ικανότητας συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών, δράσεις διακυβέρνησης όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, δημιουργία Παρατηρητηρίων ή ψηφιακών πυλών για την παρακολούθηση της υλοποίησης δράσεων ή χαρτογράφηση ομάδων στόχων για την αποτελεσματικότερη διαμόρφωση πολιτικών, κ.α.
- **Προτεραιότητα 2 «Απασχόληση και Αγορά Εργασίας»**
Στοχεύει στη δραστική αντιμετώπιση της ανεργίας, την αύξηση της απασχόλησης, την ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, με έμφαση στις ομάδες του πληθυσμού με τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας (μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες), καθώς και παρεμβάσεις για την προώθηση της ισότιμης συμμετοχής των δύο φύλων στην αγορά εργασίας, κ.α.
- **Προτεραιότητα 3 «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση»**
Περιλαμβάνει παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αναβάθμιση της ποιότητας και την ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης, της εξωστρέφειας και της συνάφειας της εκπαίδευσης, όλων των βαθμίδων, καθώς και τη δια βίου μάθηση, την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και το ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τη διασύνδεση με την αγορά εργασίας, τη βελτίωση των επιδόσεων σε σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και δράσεις για την ενίσχυση των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής.
- **Προτεραιότητα 4 «Κοινωνική Καινοτομία»**
Αποσκοπεί στη χρηματοδότηση δράσεων κοινωνικής καινοτομίας, νέων πεδίων κοινωνικής οικονομίας, κοινωνικού πειραματισμού, κ.α.
- **Προτεραιότητα 5 «Απασχόληση των Νέων»**
Περιλαμβάνει δράσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων έως 29 ετών που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και στη βιώσιμη ένταξή τους στην αγορά εργασίας μέσω υλοποίησης δράσεων μαθητείας, απόκτησης δεξιοτήτων και προώθησης στην αγορά εργασίας, κ.α.
- **Προτεραιότητα 6 «Επισιτιστική Βοήθεια και Αντιμετώπιση της υλικής στέρησης»**
Περιλαμβάνει δράσεις για την πρακτική στήριξη των απόρων και εν γένει όσων διαβιών σε κίνδυνο ακραίας φτώχειας, καθώς και συνοδευτικές δράσεις υποστήριξης της κοινωνικοποίησης και κοινωνικής ένταξης απόρων, ως διάδοχη Προτεραιότητα του «Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους» (πρώην ΤΕΒΑ) της περιόδου 2014-2020.
- **Προτεραιότητα 7 «Τεχνική Βοήθεια»**

Συνεισφέρει στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη του σχεδιασμού, της υλοποίησης, της διαχείρισης, της παρακολούθησης, της δημοσιότητας, του ελέγχου και της αξιολόγησης των έργων και συνολικά του Προγράμματος.

Το Πρόγραμμα συμμετέχει ή/και αναλαμβάνει εξολοκλήρου την εκπλήρωση **επιμέρους απαιτήσεων για την θεματική συγκέντρωση των πόρων του ΕΚΤ+** για τη χώρα. Ειδικότερα, μέσω του ΠΑΔΚΣ, πρόκειται να εξυπηρετηθούν εξ ολοκλήρου:

- ✓ Ο εθνικός στόχος του ΕΣΠΑ για δράσεις στήριξης των Νέων έως 29 ετών που βρίσκονται Εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (14% των πόρων του ΕΚΤ+ της χώρας).
- ✓ Ο εθνικός στόχος του ΕΣΠΑ για δράσεις Επισιτιστικής Βοήθειας και Υλικής Στέριξης (6% των πόρων του ΕΚΤ+ της χώρας).

Επίσης, το ΠΑΔΚΣ θα συμβάλλει:

- ✓ Στον εθνικό στόχο του ΕΣΠΑ για την κοινωνική ένταξη, καθώς και την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας, κυρίως μέσω δράσεων συστημικού χαρακτήρα (συμβολή στο 28% των πόρων του ΕΚΤ+ της χώρας).
- ✓ Στον εθνικό στόχο του ΕΣΠΑ για τη θεσμική ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (συμβολή στο 0,65% των πόρων του ΕΚΤ+ της χώρας).

Σε ότι αφορά τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα και συνδέονται με το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας, συνοπτικά παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 10).

Πίνακας 10 Δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας στο πλαίσιο του ΠΑΔΚΣ 21 - 27

Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Δράσεις		
2	4α - Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης της Εγγύησης για τη Νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.	<p>Προγράμματα Δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας</p> <hr/> <p>Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης</p> <hr/> <p>Πρόγραμμα NEE-ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ψηφιακή, πράσινη και γαλάζια οικονομία και σε τομείς αιχμής και κλάδους υψηλής αναπτυξιακής προοπτικής ("ανοικτού τύπου" σε κύκλους υλοποίησης)</p> <hr/> <p>Προγράμματα επιδότησης ανέργων για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων</p> <hr/> <p>Προγράμματα κατάρτισης ανέργων ναυτικών</p> <hr/> <p>Στοχευμένα Προγράμματα κατάρτισης ανέργων και πιστοποίησης δεξιοτήτων βάσει αναγνωρισμένων προτύπων σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας με αναπτυξιακή δυναμική (τουρισμός, γαλάζια οικονομία, πράσινα επαγγέλματα, αγροδιατροφικός τομέας κλπ).</p> <hr/> <p>Προγράμματα Απασχόληση ανέργων, κυρίως υψηλών εκπαιδευτικών προσόντων (Μεταπτυχιακών /Διδακτορικών Επιστημόνων)</p> <hr/> <p>Ενίσχυση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και στήριξη της σύνδεσης με την αγορά εργασίας</p> <hr/> <p>Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας ανέργων σε όλους τους τομείς της οικονομίας</p> <hr/> <p>Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίηση Δεξιοτήτων για Ανέργους.</p> <hr/> <p>Προγράμματα εκπαίδευσης για αποφοίτους Πανεπιστημίων μέσω ΚεΔιΒιΜ</p>		
		2	4γ - Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, των ισότιμων συνθηκών εργασίας και της καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων.	<p>Νταντάδες της Γειτονιάς -Πανελλαδική Υλοποίηση της Δράσης</p> <hr/> <p>Δράσεις προώθησης στην απάσχιση (γυναικών)</p> <hr/> <p>Ανοικτό» πρόγραμμα ένταξης γυναικών στην αγορά εργασίας</p> <hr/> <p>Ενίσχυση απασχόλησης γυναικών σε επαγγέλματα επιστήμης, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (STEM)</p> <hr/> <p>Ενίσχυση αυτοαπασχόλησης γυναικών σε επαγγέλματα χειροτεχνίας, η άσκηση των οποίων είναι δυνατό να γίνει σε εργαστήριο, ακόμη και εντός του οικιακού περιβάλλοντος</p> <hr/> <p>Προώθηση της γυναικείας απασχόλησης στο ναυτικό επάγγελμα και της συμμετοχής των γυναικών στη γαλάζια οικονομία</p> <hr/> <p>Σεμινάρια ενίσχυσης και ενδυνάμωσης των γυναικών επιχειρηματιών</p> <hr/> <p>Πρόγραμμα συμβουλευτικής, κατάρτισης και πρακτικής άσκησης γυναικών δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας</p>

Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Δράσεις
		<p>Πρόγραμμα στήριξης όσων επιστρέφουν στην αγορά εργασίας μετά από διακοπή για την ανατροφή τέκνων ή τη φροντίδα ηλικιωμένων, μέσω της επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών (ένα ή δύο έτη) με την προϋπόθεση της μη απόλυσης</p> <p>Δράσεις εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων οργάνωσης εργασίας και βελτίωσης της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας</p>
2	4δ - Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στην αλλαγή της ενεργού και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιεινού και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία.	<p>Προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης εργαζομένων σε επισφαλή θέση εργασίας</p> <p>Δράσεις ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και ανάδειξης Γαλάζιων Επαγγελμάτων</p> <p>Οριζόντια Μέτρα ενίσχυσης της Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία</p> <p>Δράσεις κατάρτισης εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στο πλαίσιο της ενεργού γήρανσης</p> <p>Προγράμματα κατάρτισης αυτοαπασχολούμενων για την προσαρμογή τους στις νέες συνθήκες οργάνωσης της εργασίας.</p>
2	4η - Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων, και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες.	<p>Ολοκληρωμένα Προγράμματα εργασιακής ένταξης και επανένταξης για ευάλωτες ομάδες ανέργων.</p> <p>Ολοκληρωμένες δράσεις επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης ΑμεΑ άνω των 29 ετών</p> <p>Δράσεις Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίησης Δεξιοτήτων Ανέργων και ενίσχυση της απασχόλησης ευπαθών ομάδων άνω των 29 ετών (ΕΕΕ)</p> <p>Ολοκληρωμένη παρέμβαση ενίσχυσης της δημιουργίας και λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων Ένταξης</p> <p>Υποστήριξη της απασχόλησης ατόμων με αναπηρία σε κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις ένταξης ευάλωτων ομάδων</p> <p>Δράσεις Κοινωφελούς Εργασίας για τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων χαμηλών προσόντων</p> <p>Σχεδιασμός και ανάπτυξη δράσης για την υποστήριξη της κοινωνικής στέγασης με βάση την υπό εκπόνηση σχετική Στρατηγική του ΥΠΕΚΥ</p>
2	4θ - Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών.	<p>Προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, μέσω της κατάρτισης και πρακτικής άσκησης, των γυναικών προσφύγων σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας</p> <p>Πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και ελληνικού πολιτισμού σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας</p> <p>Στήριξη της απόκτησης και εξέλιξης των επαγγελματικών δεξιοτήτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας για την προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής</p> <p>Δημιουργία Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης για πρόσφυγες και μετανάστες στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης</p>

Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Δράσεις
5	4α - Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης της Εγγύησης για τη Νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.	Πρόγραμμα απασχόλησης πολιτών τρίτων χωρών για την παροχή υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε υπηρεσίες υγείας και δομές φιλοξενίας/στέγασης ΠΤΧ
		Ολοκληρωμένη παρέμβαση ένταξης στην κοινωνία και την αγορά εργασίας, μεταναστών - υπηκόων τρίτων χωρών, με έμφαση την κοινωνική επιχειρηματικότητα
		Πρόγραμμα Κατάρτισης ΑΜΕΑ αναγνωρισμένων προσφύγων / δικαιούχων διεθνούς προστασίας
		(Α ένημο) - Προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για νέους ανέργους 18-29 ετών
		Προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων για την ένταξη στην αγορά εργασίας για ανέργους 18-29 ετών
		Πρόγραμμα Coaching νέων επιχειρηματιών α) καθοδήγησης και παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής και β) Δημιουργία εργαλείων ανάπτυξης επιχειρηματικών σχεδίων.
		Μηχανισμός και ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για τους NEETs
		Ολοκληρωμένη παρέμβαση για τον εντοπισμό, ευαισθητοποίηση για συμμετοχή νέων 18-25 ετών σε δράσεις Δήμων και της τοπικής κοινωνίας (national roll out).
		Στήριξη Γραφείων Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (ΓΕΑΣ) σε ΕΠΑΣ και ΙΕΚ ΟΑΕΔ
		Αναβάθμιση - Υποστήριξη Πρόγραμμα Μαθητείας στις ΕΠΑΣ και ΙΕΚ του ΟΑΕΔ
5	4ββ - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών.	Προγράμματα υποστήριξης και ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ψηφιακή, πράσινη και γαλάζια οικονομία και σε τομείς υψηλής αναπτυξιακής αιχμής.
		Αναβάθμιση και υποστήριξη των ΔΙΕΚ του ΥΠΑΙΘ και της πρακτικής άσκησης και μαθητείας καταρτιζόμενων έως 29 ετών
		Αναβάθμιση- Υποστήριξη μαθητείας (Μεταλυκειακό έτος ΕΠΑΛ) έως 29 ετών
		Προγράμματα εκπαίδευσης για αποφοίτους Πανεπιστημίων έως 29 ετών (NEETs) μέσω ΚεΔιΒιΜ
		Προγράμματα υποστήριξης σπουδών ανακατεύθυνσης αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έως 29 ετών ΕΑΕΚ
		Προγράμματα Δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας
		Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη νέων με αναπηρία
		Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη νέων ΕΚΟ
Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων και ενίσχυση της απασχόλησης νέων έως 29 ετών (ΕΑΕΚ) που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες - (ΕΕΕ)		
Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική ένταξη ανέργων προερχόμενων από ευπαθείς ομάδες αξιοποιώντας και την κοινωνική στέγαση		

Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Δράσεις
		Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης/αναβάθμισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων σε θεματικά αντικείμενα εργασίας που έχουν πλεονεκτήματα
		Πρόγραμμα Επιδότησης Ιδιωτικών Επιχειρήσεων δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας για την Πρόσληψη Ρομά (ΝΘΕ).
		Πρόγραμμα Επιδότησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών Ρομά

5.3 Τομεακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021 - 2027

Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027, στοχεύει στην υποστήριξη των παραγωγικών, ανταγωνιστικών και εξωστρεφών τομέων της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης, αποτυπώνοντας σε μεγάλο βαθμό τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας και σε εναρμόνιση με τις νέες προτεραιότητες της Επιτροπής. Το Πρόγραμμα εξυπηρετεί την πολιτική για ενίσχυση των επενδύσεων και τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με έμφαση στους τομείς βιώσιμων μεταφορών/εφοδιαστικής αλυσίδας, προστασίας περιβάλλοντος, αειφόρου ανάπτυξης, ενεργειακής απόδοσης, ψηφιακών τεχνολογιών, έρευνας και ανάπτυξης, δεξιοτήτων και απασχολησιμότητας. Το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα θα αποτελέσει βασικό εργαλείο εξυπηρέτησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ).

Η **Δημόσια Δαπάνη** του Προγράμματος ανέρχεται σε **3,9 δισ.€**, εκ των οποίων τα 3,1δισ. € αφορούν την Κοινωνική Συδρομή (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+) και τα 800 εκ.€ την Εθνική Συμμετοχή, ενώ πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος είναι όλη η χώρα.

Ως προς τη δομή, το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε πέντε (5) Προτεραιότητες, εκ των οποίων η μία αφορά την Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος. Ειδικότερα:

- Προτεραιότητα 1 «Ενίσχυση έρευνας & καινοτομίας»**
 Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ. Περιλαμβάνει τομείς και προτεραιότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας της ΕΣΕΕ στην προοπτική ανασυγκρότησης του παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα με υψηλής προστιθέμενης αξίας συνέργειες ερευνητικού δυναμικού και επιχειρηματικού κόσμου και επιχορηγούνται έργα απορροφώντας το ρίσκο της έρευνας και καινοτομίας. Επίσης, επιδιώκεται η κάλυψη αναγκών ανθρώπινου δυναμικού σε δεξιότητες στο πλαίσιο της ΕΣΕΕ, της βιομηχανικής μετάβασης και υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού, της ενεργειακής απόδοσης, τις πράσινες και ασφαλείς μεταφορές. Αφορά τεχνολογική κατάρτιση, δεξιότητες και προσεγγίσεις που συνδέονται με την επιχειρηματικότητα.
- Προτεραιότητα 2 «Ενίσχυση επιχειρηματικότητας & ανταγωνιστικότητας»**
 Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ. Περιλαμβάνει πρωτοβουλίες που βοηθούν τις επιχειρήσεις να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές, υποστηρίζουν τους νέους επιχειρηματίες και προωθούν την επιχειρηματικότητα υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Στοχεύει στη δημιουργία ευνοϊκότερων συνθηκών για την υποστήριξη των επιχειρήσεων, στην ανάπτυξη μέσω, κυρίως, ενίσχυσης των παραγωγικών επενδύσεων, στην ενσωμάτωση καινοτόμων μεθόδων παραγωγής και νέων τεχνολογιών.

- Προτεραιότητα 3 «Βελτίωση πρόσβασης επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση»**
 Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ. Βασικός στόχος είναι η προώθηση της επιχειρηματικότητας και η βελτίωση του περιβάλλοντος για τις ΜμΕ καλύπτοντας μέρος του χρηματοδοτικού κενού της αγοράς. Υποστηρίζει τις ΜμΕ για πρόσβαση σε χρηματοδότηση, διεθνοποίηση και πρόσβαση στις αγορές, δημιουργία ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- Προτεραιότητα 4 «Ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου στο πλαίσιο του αναπτυξιακού μετασχηματισμού»**
 Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+. Στόχος είναι η περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου του ανθρώπινου κεφαλαίου και οι κοινωνικές επενδύσεις, αποσκοπώντας στην επίλυση προβλημάτων οικονομικών ανισοτήτων και στην εξεύρεση ικανοποιητικών σχέσεων μεταξύ ανθρώπων και επαγγελματιών. Περιλαμβάνει υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και αυτοαπασχόλησης, καθώς και της προσαρμογής εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στις νέες συνθήκες.
- Προτεραιότητα 5 «Τεχνική Βοήθεια»**
 Συνεισφέρει στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη του σχεδιασμού, της υλοποίησης, της διαχείρισης, της παρακολούθησης, της δημοσιότητας, του ελέγχου και της αξιολόγησης του Προγράμματος.

Σε ότι αφορά τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα και συνδέονται με το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας, συνοπτικά παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 11):

Πίνακας 11 Δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021 - 2027

Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Δράσεις
1	1.4 - Ανάπτυξη δεξιοτήτων για έξυπνη εξειδίκευση, βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα (ΕΤΠΑ)	<p>Προγράμματα στοχευμένης κατάρτισης για τα στελέχη των επιχειρήσεων</p> <hr/> <p>Αξιοποίηση/εξέλιξη εξειδικευμένου προσωπικού από τις επιχειρήσεις</p>
4	4.α - Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία,	<p>Ανάπτυξη & ενίσχυση της επιχειρηματικότητας (κυρίως της αυτοαπασχόλησης) σε τομείς στρατηγικής στόχευσης (παροχή χρηματοδοτικής & επιχειρηματικής στήριξης κυρίως σε εξειδικευμένους & καταρτισμένους & υφιστάμενους ή/& νέους επιχειρηματίες με επιχειρηματική ικανότητα & νοοτροπία για ανάπτυξη επιχειρηματικότητας σε βιώσιμους & σύγχρονους τομείς (π.χ. ΤΠΕ, Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική & Μαθηματικά, Τουρισμός, κ.λπ.)</p>

Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Δράσεις
	τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας (ΕΚΤ+)	Υποστήριξη επιχειρηματικότητας με γνώμονα την βιωσιμότητα επιχειρήσεων & θέσεων εργασίας (Ανάληψη μέτρων παροχής κινήτρων κυρίως σε πολύ μικρές & μικρές επιχειρήσεις για την ενίσχυση της βιωσιμότητας τους & της ικανότητας να διατηρούν & να δημιουργούν θέσεις εργασίας αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στη δημιουργία δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας)
	4.δ - Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία (ΕΚΤ+)	<p>Αναβάθμιση δεξιοτήτων ή επανειδίκευση επαγγελματιών, κατάρτιση, πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων & επαγγελματικών προσόντων εργαζομένων βάσει σύγχρονων αναγνωρισμένων προτύπων</p> <p>Υποστήριξη εργαζομένων & αυτοαπασχολούμενων για την προσαρμογή στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος & την υποστήριξη της κινητικότητάς τους.</p> <p>Υποστήριξη Διαρθρωτικής Προσαρμογής των Επιχειρήσεων που συνδέεται με προκαθορισμένες κατευθύνσεις & προγραμματισμένες αλλαγές στην οργάνωση κάθε επιχείρησης</p> <p>Reskilling-upskilling εργαζομένων σε δεξιότητες πράσινης μετάβασης</p> <p>Εκσυγχρονισμός υπηρεσιών στήριξης επιχειρήσεων (Ανάπτυξη & λειτουργία νέων σύγχρονων & αποτελεσματικών εργαλείων για ενημέρωση & διάχυση της πληροφόρησης των επιχειρήσεων & των εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα, Στήριξη των κρίσιμων επαγγελματιών στις επιχειρήσεις, την προώθηση συμφωνιών ανάπτυξης γνώσεων & δεξιοτήτων, την εκπόνηση τομεακών στρατηγικών για δεξιότητες & αποτελεσματικές υπηρεσίες ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στις επιχειρήσεις)</p>

4

5.4 Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027

Το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» συνοψίζεται στην υλοποίηση μιας ολιστικής στρατηγικής για τον μετασχηματισμό της σε μία «δίκαιη, έξυπνη και αποτελεσματική ευρωπαϊκή Περιφέρεια, που θα αποτελεί υπερτοπικό κόμβο τεχνολογίας, καινοτομίας, έρευνας και δημιουργικότητας, υπόδειγμα κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής, τόπο ανάδειξης ολυμπισμού, εθελοντισμού και πολιτισμού».

Πρωταρχική επιδίωξη για την ΠΔΕ είναι να καταστεί φορέας λήψης αποφάσεων και υλοποίησης δίκαιων κοινωνικά και χωροταξικά πολιτικών, με αξιοποίηση των διαθέσιμων τεχνολογικών εργαλείων και βελτίωση της διοικητικής ετοιμότητάς της. Κορυφαία προτεραιότητα συνιστά η διασφάλιση της συνοχής σε όλους τους τομείς. Επιπλέον, η ΠΔΕ οραματίζεται να καταστεί κόμβος τεχνολογίας, καινοτομίας και δημιουργικότητας,

αξιοποιώντας ισχυρά χαρακτηριστικά όπως το υφιστάμενο ερευνητικό και παραγωγικό δυναμικό, τη δημιουργική βιομηχανία και τις αρχές και εργαλεία της 4ης βιομηχανικής επανάστασης.

Παράλληλα, το όραμα της ΠΔΕ έχει έντονη κοινωνική διάσταση, ενσωματώνοντας την ανάγκη για άρση των αδικιών και υποχώρηση των προβλημάτων με κοινωνικό χαρακτήρα που μπορεί να οδηγούν ομάδες πολιτών σε κοινωνικό αποκλεισμό. Η ΠΔΕ επενδύει στην περιφερειακή σύγκλιση μέσα από την άμβλυση των ανισοτήτων, καθώς και μέσα από τη διαμόρφωση κοινής περιφερειακής συνείδησης.

Η **Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος** ανέρχεται σε **628.447.202 €**, εκ των οποίων 534.180.118 € αποτελούν Κοινοτική Συδρομή (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+) και 94.267.084 € Εθνική Συμμετοχή. Πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος είναι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Ως προς τη δομή, το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε οκτώ (8) Προτεραιότητες, εκ των οποίων δύο αφορούν την Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+). Ειδικότερα:

- **Προτεραιότητα 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στην παραγωγή, ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας με όρους καινοτομίας, εξωστρέφειας και ψηφιακής ενίσχυσης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**

Η Προτεραιότητα 1, συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΤΠΑ, προσβλέπει στη συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας και τη στενότερη σύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία. Η συστηματική εφαρμογή της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε περιφερειακό επίπεδο, η αλληλεπίδραση της ΕΣΕΕ με την περιφερειακή απόληξή της και η διαρκής, αμφίδρομη επικοινωνία με τους παραγωγικούς και ερευνητικούς φορείς, θα αναδείξει και θα εξειδικεύσει τις ανάγκες και ευκαιρίες για συνεργασία ερευνητικής κοινότητας-επιχειρήσεων και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του δημοσίου τομέα και της οικονομίας, την ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα και την ενθάρρυνση της νεοφυούς, καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας. Παράλληλα, στοχευμένες δράσεις υποστήριξης του τοπικού επιχειρηματικού οικοσυστήματος θα βοηθήσουν στην ταχύτερη διείσδυση των επιχειρήσεων σε διεθνείς αγορές.

- **Προτεραιότητα 2: Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αντιμετώπιση και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και της κυκλικής οικονομίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**

Η Προτεραιότητα 2, συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΤΠΑ, προσβλέπει στην ορθολογική διαχείριση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, την επίτευξη παραγωγικής εξυπηρέτησης των ενεργειακών απαιτήσεων μέσω της αύξησης των ΑΠΕ και τη σταδιακή μετατροπή της σε ενεργειακό κόμβο, την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών και την προστασία της βιοποικιλότητας.

- **Προτεραιότητα 3: Ενίσχυση της κινητικότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**
Η Προτεραιότητα 3, συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΤΠΑ, προσβλέπει στην ολοκλήρωση των αναγκαίων μεταφορικών υποδομών, που θα διασφαλίσουν την απρόσκοπτη κινητικότητα ενδοπεριφερειακά και διαπεριφερειακά, τη διαμόρφωση ασφαλούς και βιώσιμου (οικονομικά, περιβαλλοντικά) συστήματος μεταφορών, και

τη στήριξη της πολυτροπικής ανάπτυξης των μεταφορών. Σε συμπληρωματικότητα με πόρους άλλων ταμείων ή/και ιδιωτικές επενδύσεις, προωθούνται συμπληρωματικές παρεμβάσεις για αναβάθμιση των υποδομών εφοδιαστικής αλυσίδας και η λειτουργία υδατοδρομίων για περαιτέρω προώθηση της πολυτροπικής κινητικότητας.

- **Προτεραιότητα 4A: Ενίσχυση υποδομών στο πλαίσιο της κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**

Η Προτεραιότητα 4A, συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΠΤΑ, στοχεύει στην διαμόρφωση κατάλληλων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων και στη αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό του τεχνολογικού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού για την βελτίωση της ποιότητας εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες. Σημαντική προτεραιότητα αποτελεί και η ανάληψη μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας, και η αναβάθμιση των υποδομών και εξοπλισμού του συστήματος υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης, ιδίως για την ένταξη ευπαθών ομάδων. Σημαντική κρίνεται η ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του αειφόρου τουρισμού στην κοινωνική ένταξη και συνοχή.

- **Προτεραιότητα 4B: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**

Η Προτεραιότητα 4B, συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΚΤ+, προωθεί δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά, καθώς και στην κοινωνική ένταξη. Θέτει ως κύριες προτεραιότητες την ανάληψη μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας, τη βελτίωση της προσβασιμότητας, αποτελεσματικότητας και ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας και πρόνοιας, την αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, την παροχή ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας και σε κοινωνικές υπηρεσίες και την ανάληψη ειδικών δράσεων για ευάλωτες ομάδες.

- **Προτεραιότητα 5: Ενίσχυση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**

Η Προτεραιότητα 5, συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΠΤΑ, προσβλέπει στη βελτίωση του δομημένου περιβάλλοντος των πόλεων και των οικισμών και της ποιότητα ζωής των κατοίκων, την ενίσχυση του πολιτισμού και την ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος εντός των περιοχών παρέμβασης, την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, την εφαρμογή «έξυπνων» πολιτικών, ώστε συνολικά να συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη ανάδειξη των στρατηγικών πλεονεκτημάτων της, της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας σε διεθνές επίπεδο.

- **Προτεραιότητα 6: Τεχνική Βοήθεια ΕΠΤΑ & Προτεραιότητα 7: Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+**

Η Τεχνική Βοήθεια (ΕΠΤΑ και ΕΚΤ+, αντίστοιχα) συνεισφέρει στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη του σχεδιασμού, της υλοποίησης, της διαχείρισης, της παρακολούθησης, της δημοσιότητας, του ελέγχου και της αξιολόγησης του Προγράμματος.

Σε ότι αφορά τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα και συνδέονται με το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας, παρουσιάζονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 12).

Πίνακας 12 Δράσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας στο πλαίσιο του Περιφερειακού Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2021 - 2027

Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Δράσεις
4B	4B.α - Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας	<p>4B.α.1: Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών ΟΧΕ: Ενίσχυση επιχειρήσεων για πρόσληψη ανέργων (ΝΟΕ) και Προώθηση ανέργων στην επιχειρηματικότητα μέσω προγραμμάτων επιδότησης της αυτοαπασχόλησης ανέργων</p> <p>4B.α.2: Προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για προώθηση στην απασχόληση</p> <p>4B.α.3: Προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο.)</p>
	4B.η - Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων	4B.η.2: Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων
	4B.θ - Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών	4B.θ.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Μεταναστών και Υπηκόων Τρίτων Χωρών
	4B.ι - Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά: Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού
		4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά: Λοιπές δράσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης των Ρομά στην αγορά εργασίας (Προγράμματα νέων θέσεων εργασίας, προγράμματα νέων ελεύθερων επαγγελματιών εστιασμένα σε Ρομά)

5.5 Πλαίσιο ευκαιριών για το ανθρώπινο δυναμικό μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ)

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19 και για την ώθηση της ευρωπαϊκής οικονομίας προκειμένου να ανακάμψει από την πανδημία, δημιουργήθηκε ο **Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – ΜΑΑ (Recovery and Resilience Facility – RRF -Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ΤΑΑ)** με συνολικό προϋπολογισμό 672,5 δις € σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – «Ελλάδα 2.0» περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων το οποίο φιλοδοξεί να οδηγήσει τη χώρα – οικονομία, κοινωνία και θεσμούς – σε μια νέα εποχή, καθώς και να πυροδοτήσει μια θεμελιώδη αλλαγή οικονομικού υποδείγματος προς ένα πιο εξωστρεφές, ανταγωνιστικό και πράσινο παραγωγικό μοντέλο, με πιο αποτελεσματικό και ψηφιοποιημένο κράτος, λιγότερο γραφειοκρατικό, με δραστικά μειωμένη παραοικονομία, με φορολογικό σύστημα φιλικό προς την ανάπτυξη και με ένα ποιοτικό και αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας, προσβάσιμο σε όλους.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ΜΑΑ για την υλοποίηση του σχεδίου «Ελλάδα 2.0» ανέρχεται σε 31,16 δις €, εκ των οποίων 18,43 δις € αφορούν επιδοτήσεις και 12,73 δις € αφορούν δάνεια. Με τη χρήση των μέσων αυτών και αξιοποιώντας τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης για την προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων το σχέδιο «Ελλάδα 2.0» επιδιώκει να κινητοποιήσει συνολικούς επενδυτικούς πόρους 59,81 δις €.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», συμβολίζοντας το νέο παραγωγικό μοντέλο της χώρας, αποτελείται από τέσσερις (4) πυλώνες. Έναν πράσινο, έναν ψηφιακό, έναν κοινωνικό και αυτόν που αφορά στον οικονομικό και θεσμικό μετασχηματισμό. Ως προς τον τρίτο, τον κοινωνικό πυλώνα, οι επενδύσεις του σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μεγάλα προγράμματα με στόχο την αύξηση της απασχόλησης με ιδιαίτερη έμφαση την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας εξειδικεύεται σε τέσσερις (4) Πυλώνες οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 13):

Πίνακας 13 Πυλώνες του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

A/A	Τίτλος Πυλώνα	Τίτλος Άξονας που περιλαμβάνεται στον Πυλώνα	Προϋπολογισμός
1	Πράσινη Μετάβαση	1.1. Μετάβαση σε νέο ενεργειακό μοντέλο φιλικό στο περιβάλλον 1.2. Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και χωροταξική μεταρρύθμιση	6,194 δις € και αναμένεται να κινητοποιηθούν επιπλέον 11,604 δις € επενδυτικοί πόροι

A/A	Τίτλος Πυλώνα	Τίτλος Άξονας που περιλαμβάνεται στον Πυλώνα	Προϋπολογισμός
		1.3. Μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών.	
		1.4. Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας	
2	Ψηφιακός Μετασχηματισμός	<p>Άξονας 2.1: Συνδεσιμότητα για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, το κράτος</p> <p>Άξονας 2.2: Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους</p> <p>Άξονας 2.3: Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων</p>	2,177 δις € και αναμένεται να κινητοποιηθούν επιπλέον 2,337 δις € επενδυτικοί πόροι.
3	Απασχόληση, Δεξιότητες και Κοινωνική Συνοχή,	<p>Άξονας 3.1: Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας.</p> <p>Άξονας 3.2: Ενίσχυση της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης</p>	5,185 δις € και αναμένεται να κινητοποιηθούν επιπλέον 5,268 δις € επενδυτικοί πόροι

A/A	Τίτλος Πυλώνα	Τίτλος Άξονας που περιλαμβάνεται στον Πυλώνα	Προϋπολογισμός
4	Περιγραφή μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός οικονομίας	<p>Άξονας 4.1: Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης</p> <p>Άξονας 4.2: Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης</p> <p>Άξονας 4.3: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης</p> <p>Άξονας 4.4: Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών</p> <p>Άξονας 4.5: Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας</p> <p>Άξονας 4.6: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κυρίων κλάδων οικονομίας της χώρας</p> <p>Άξονας 4.7: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών</p>	4,880 δις ς και αναμένονται να κινητοποιηθούν επιπλέον 8,779 δις € επενδυτικοί πόροι

Ο Πυλώνας ο οποίος αφορά άμεσα το ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι ο Πυλώνας 3 και σε μεγαλύτερο βαθμό οι εξής Άξονες :

- **Άξονας 3.1 Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας** ο οποίος περιλαμβάνει επιμέρους υποδράσεις όπως:
 - **Μεταρρύθμιση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας** (479 εκ. €) Η μεταρρύθμιση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (ALMP) ανασχεδιάζει το χαρτοφυλάκιο των ενεργών πολιτικών και προωθεί ταυτόχρονα σημαντικές επενδύσεις σε προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα για άνεργους (απόκτηση εργασιακής εμπειρίας μέσω ορισμένου χρόνου αμειβόμενης πλήρους απασχόλησης), καθώς και ειδικά προγράμματα απασχόλησης για περιοχές μετάβασης (απολιγνιτοποίησης), περιοχές με προβλήματα αποβιομηχάνισης και περιοχές με μεγάλα ποσοστά εποχικής απασχόλησης.
 - **Μεταρρύθμιση των παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας και την μετάβαση από την ανεργία στην απασχόληση** (162 εκ. €). Η μεταρρύθμιση των παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, αποσκοπεί στη βελτίωση της κάλυψης και της δίκαιης κατανομής των παροχών ανεργίας. Διασφαλίζει την ενεργητική αναζήτηση εργασίας από την πλευρά των επωφελουμένων από τα επιδόματα ανεργίας, δίνει οικονομικά κίνητρα για την ταχύτερη επάνοδο στην αγορά εργασίας και μειώνει τα αντικίνητρα συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης. Στόχος η ενίσχυση του δικτύου κοινωνικής

ασφάλειας, η προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας.

- **Άξονας 3.2 Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης** ο οποίος περιλαμβάνει επιμέρους υποδράσεις όπως:
 - **Νέα στρατηγική για τη δια βίου μάθηση και το εθνικό σύστημα αναβάθμισης δεξιοτήτων.** Μεταρρύθμιση που στοχεύει στην ριζική αναθεώρηση και στον εκσυγχρονισμό του συστήματος αναβάθμισης δεξιοτήτων του ενεργού πληθυσμού. Η νέα στρατηγική προβλέπει συστηματική και διαρκή αξιολόγηση των παρόχων, συνδέει την αμοιβή τους και την αμοιβή των καταρτιζόμενων με πιστοποιημένη από τρίτους απόκτηση δεξιοτήτων και διασφαλίζει τη διαρκή σύνδεση της κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επίσης, η μεταρρύθμιση προβλέπει τη σύσταση ενός Εθνικού Συμβουλίου για τις Δεξιότητες. **Συνδεδεμένη επένδυση με τη συγκεκριμένη μεταρρύθμιση είναι ένα μεγάλο οριζόντιο πρόγραμμα κατάρτισης σε νέες δεξιότητες (ψηφιακές, πράσινες και ήπιες) για το εργατικό δυναμικό της χώρας μέσα από ένα στοχευμένο σύστημα ανάλυσης των κενών στις δεξιότητες και των αναγκών κάθε ομάδας στόχου. Η μεταρρύθμιση θα κοστίσει 1.040 εκ. €**
 - **Εκσυγχρονισμός του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης της ΔΥΠΑ (τ. ΟΑΕΔ) και του ΛΑΕΚ.** Περιλαμβάνει τον εκσυγχρονισμό του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης για ανέργους της ΔΥΠΑ (τ. ΟΑΕΔ), με έμφαση, κυρίως, στην απόκτηση βασικών και ψηφιακών δεξιοτήτων. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων σπουδών, η βελτίωση του ποιοτικού ελέγχου των μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης της ΔΥΠΑ (τ. ΟΑΕΔ) και η προώθηση συνεργασιών με άλλους ενδιαφερόμενους/παρόχους κατάρτισης, ιδίως Πανεπιστήμια. Επίσης, προωθείται η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του ΛΑΕΚ για τη χρηματοδότηση των εταιρειών σε προγράμματα κατάρτισης. Το κόστος της μεταρρύθμισης ανέρχεται σε 131 εκ. €.
 - **Μεταρρύθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.** Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης επιταχύνοντας την εφαρμογή του σχετικού νόμου που ψηφίστηκε στο τέλος του 2020. Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: την ίδρυση και ενίσχυση θεματικών και πειραματικών ΙΕΚ (Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης) και πρότυπων επαγγελματικών λυκείων (ΕΠΑΛ), την ψηφιοποίηση του ΕΟΠΠΕΠ, την ανάπτυξη πλατφόρμας ψηφιακών εξετάσεων, την ανάπτυξη πλατφόρμας ψηφιακής μάθησης (e-learning και αντίστοιχης ψηφιακής βιβλιοθήκης) και την ανάπτυξη και πιστοποίηση 200 επαγγελματικών προφίλ στους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος και της ψηφιακής οικονομίας. **Το κόστος ανέρχεται στα 69 εκατομ. €.**

- **Μεταρρύθμιση και ανάπτυξη του συστήματος μαθητείας της ΔΥΠΑ (τ. ΟΑΕΔ)** (143 εκ ευρώ). Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση στοχεύει στην ενίσχυση του συστήματος μαθητείας προκειμένου να διευκολύνει την είσοδο στο εργατικό δυναμικό. Ειδικότερα, επανεξετάζεται, επανασχεδιάζεται και αναβαθμίζεται το τρέχον σύστημα μαθητείας ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις τρέχουσες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Σχήμα 10 Οφέλη του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» - Επεξεργασία συμβούλου

6. Σχέδιο δράσης προτεινόμενων παρεμβάσεων για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

6.1 Γενικό πλαίσιο – μεθοδολογία κατάρτισης του σχεδίου δράσης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται το **Σχέδιο Δράσης** για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, στο οποίο προσδιορίζονται οι επιμέρους παρεμβάσεις που κρίνονται αναγκαίες **για την αποτελεσματική εφαρμογή στοχευμένων πολιτικών για το ανθρώπινο δυναμικό στην Περιφέρεια**.

Σημειώνεται, επίσης, ότι το εν λόγω Σχέδιο Δράσης συμβάλλει για λογαριασμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην εξειδίκευση των παρεμβάσεων του **Στόχου Πολιτικής 4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων»** που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ+ (προγραμματική περίοδος 2021 - 2027).

Το **Σχέδιο Δράσης** συνιστά ένα βασικό επιχειρησιακό σκέλος για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού πλέγματος παρεμβάσεων που θα καλύπτουν, αφενός το σύνολο του εργατικού δυναμικού της περιφέρειας (άνεργοι, εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, αυτοαπασχολούμενοι), και αφετέρου ευάλωτες κοινωνικές ομάδες που απειλούνται από κοινωνικό και οικονομικό αποκλεισμό (άνεργοι νέοι, νέοι ΕΑΕΚ, μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες, ΑμΕΑ, Ρομά, κλπ.) αντιμετωπίζοντας έντονα τον κίνδυνο να μεταβούν σε καθεστώς πολύ χαμηλών εισοδημάτων και φτώχειας.

Στο πλαίσιο αυτό ομάδες προτεραιότητας για την περίοδο 2021-2027 αποτελούν:

- Άνεργοι ευπαθών κοινωνικά ομάδων που κινδυνεύουν να μεταβούν σε καθεστώς φτώχειας και που βιώνουν σοβαρή υστέρηση σε υλικά αγαθά (ΑμΕΑ, Ρομά, Μονογονεϊκές οικογένειες, άνεργοι νέοι κτλ.).
- Άνεργοι, ιδιαίτερα οι μακροχρόνια άνεργοι, οι νέοι (ηλικιακά) άνεργοι, οι γυναίκες και οι άνεργοι με χαμηλά τυπικά προσόντα.
- Νέοι ΕΑΕΚ.
- Εργαζόμενοι που επιθυμούν να αναβαθμίσουν τα προσόντα τους στο πλαίσιο της επαγγελματικής αναβάθμισης ή της επαγγελματικής κινητικότητας.

Περίοδος εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης είναι το διάστημα 2021-2027, δεδομένου ότι βασικές πηγές χρηματοδότησης αυτού, αφορούν Προγράμματα της περιόδου 2021-2027. Συνεπώς, η χρονική διάρκεια του Σχεδίου Δράσης ταυτίζεται με την εν λόγω Προγραμματική Περίοδο.

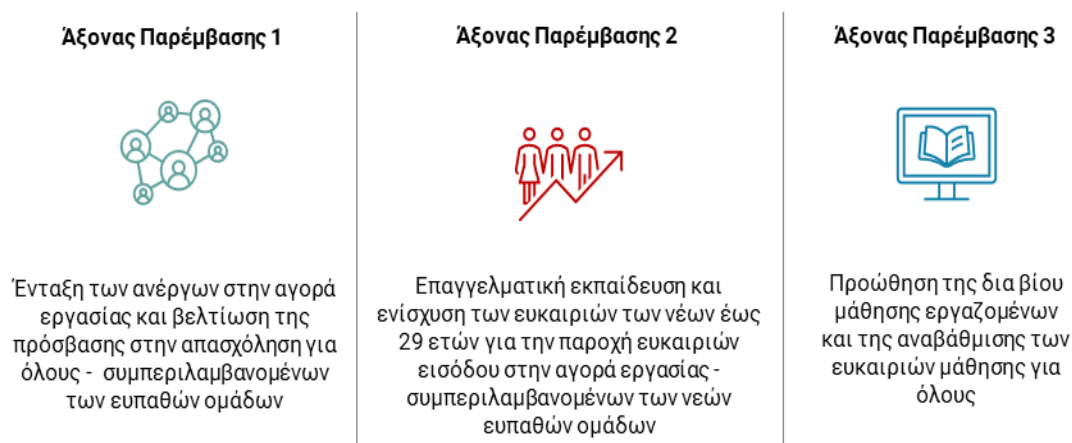
Κύριες πηγές χρηματοδότησης του Σχεδίου Δράσης αποτελούν πόροι από τα ταμεία της ΕΕ, κυρίως στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021—2027 (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+), καθώς και διαθέσιμοι πόροι στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» το οποίο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ). Στο Σχέδιο Δράσης γίνεται σαφής σύνδεση μεταξύ των δράσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό και των αντίστοιχων πηγών χρηματοδότησής τους. Αναλυτικότερα, οι πόροι που μπορούν να

χρηματοδοτήσουν το Σχέδιο Δράσης για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος προέρχονται από:

- Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014-2020.
- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 - 2027.
- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027.
- Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF) με βάση το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

Για την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης έχουν ληφθεί, πλήρως, υπόψη τόσο η Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης, όσο και άλλες Ευρωπαϊκές και Εθνικές πολιτικές που εξυπηρετούν τις ομάδες στόχους του ανθρώπινου δυναμικού της ΠΔΕ, και οι οποίες αναλύθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια.

Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει τρεις (3) Άξονες Παρέμβασης (ΑΠ), οι οποίοι εξειδικεύονται σε δέκα (10) επιμέρους Τύπους Δράσεων, οι οποίοι στη συνέχεια αναλύονται σε εβδομήντα επτά (77) δράσεις για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της περιφέρειας. Οι Άξονες Παρέμβασης του Σχεδίου Δράσης αποτυπώνονται στο παρακάτω σχήμα (Σχήμα 11).

Σχήμα 11 Άξονες Παρέμβασης του Σχεδίου Δράσης της ΠΔΕ για το ανθρώπινο δυναμικό

Στις υπο-ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι Άξονες Παρεμβάσεων με τους Τύπους Δράσεων και για κάθε Τύπο Δράσης προσδιορίζονται παράμετροι όπως ο στόχος και η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου του Τύπου Δράσης, η ομάδα στόχος, ο τρόπος χρηματοδότησης του συγκεκριμένου Τύπου Δράσης και το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Βασικά χαρακτηριστικά του Σχεδίου Δράσης είναι τα εξής:

1. Ο κάθε επιλεγέντας Άξονας Δράσης βασίζεται σε μια συγκεκριμένη τεκμηρίωση επιλογής του, με βάση τις εθνικές και ευρωπαϊκές κατευθύνσεις για τον σχεδιασμό δράσεων για το ανθρώπινο δυναμικό και την προσπάθεια άρσης των βασικών αδυναμιών και προβλημάτων της αγοράς εργασίας στη βάση συγκεκριμένων στοιχείων και διαπιστώσεων για αυτήν.

2. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει σαφείς άξονες με προτεινόμενες δράσεις οι οποίες έχουν ενιαίο και συμπληρωματικό χαρακτήρα ως προς τις ομάδες στόχους που εξυπηρετούν.
3. Κάθε Άξονας έχει συγκεκριμένο πλέγμα παρεμβάσεων (Τύπους Δράσης) σε σχέση με τις ομάδες στόχους που επιθυμεί να εξυπηρετήσει.
4. Για τον κάθε Άξονα Παρέμβασης έχουν προσδιοριστεί με σαφήνεια οι δράσεις που περιλαμβάνονται και οι συγκεκριμένες πηγές χρηματοδότησης ανά δράση, οι οποίες δράσεις βρίσκονται σε σαφή αντιστοιχία με τις Προτεραιότητες των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που δύναται να τις χρηματοδοτήσουν.
5. Σε επίπεδο Άξονα Παρέμβασης, όσο και σε επίπεδο Τύπου Δράσης, αλλά και σε κάθε μεμονωμένη δράση προβλέπεται σαφής ποσοτικοποίηση του προϋπολογισμού που προτείνεται να κατευθυνθεί στην Δυτική Ελλάδα.
6. Οι δράσεις που περιλαμβάνονται σε κάθε Άξονα Παρέμβασης χρηματοδοτούνται από διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης και αναμένεται να έχουν διαφορετικό χρονισμό ως προς την υλοποίηση τους

Η δομή του Σχεδίου Δράσης όπως αναλύεται παρακάτω περιλαμβάνει τα εξής:

- Αιτιολόγηση της επιλογής των προτεινόμενων Αξόνων Δράσεων.
- Στόχοι των δράσεων, Ομάδα – στόχος και επιμέρους κατηγορίες αυτών.
- Φυσικό – Οικονομικό Αντικείμενο των δράσεων.
- Αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Επιμερισμό ωφελούμενων ανά δράση σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα.
- Εμπλεκόμενους φορείς - κατανομή των ενεργειών στους εμπλεκόμενους.
- Χρονικό προγραμματισμό ανά δράση.
- Ανάπτυξη διαγραμμάτων Gantt.
- Αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των δράσεων.
- Χρονικά σημεία εκρών/αποτελεσμάτων.
- Κόστος Δράσεων.
- Συνολικό χρονικό προγραμματισμό Σχεδίου Δράσης (Gantt), κ.α.

6.2 Άξονες Παρέμβασεις

6.2.1 Άξονας Παρέμβασης 1: Ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας και βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση για όλους - συμπεριλαμβανομένων των ευπαθών ομάδων

Βασική Στρατηγική Στόχευση και τεκμηρίωση της επιλογή του Άξονα Παρέμβασης

Η επιλογή του Άξονα Παρέμβασης τεκμηριώνεται από αντικειμενικές αδυναμίες στον τομέα της αγοράς εργασίας η οποία, όπως αναλύθηκε και παραπάνω (Κεφάλαιο 3), εμφανίζει σημαντικά προβλήματα. Ειδικότερα:

1. Σε περιφερειακό επίπεδο, η Δυτική Ελλάδα εμφανίζει, σχεδόν, από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στη χώρα, 17,5% το έτος 2021.
2. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συγκαταλέγεται στις Περιφέρειες με τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας των γυναικών. Η ανεργία των γυναικών ανέρχεται σε 21,7% για το 2021 (υψηλότερη κατά 7,2% σε σχέση με των ανδρών), ένα φαινόμενο το οποίο εμφανίζεται σε πολλές περιφέρειες της χώρας.
3. Οι μακροχρόνια άνεργοι αποτελούν ένα ιδιαίτερα μεγάλο ποσοστό των ανέργων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος. Συγκεκριμένα, το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων επί του συνόλου των ανέργων ανήλθε στο 64,8%, όταν το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο ΕΕ ήταν 39,1% για το 2021. Μέσω των δράσεων του Άξονα Παρέμβασης 1 θα δίδονται υψηλότερα κίνητρα στα άτομα με χαμηλό ατομικό/οικογενειακό εισόδημα - ωφελούμενους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος - στο πλαίσιο και της στοχευμένης ενίσχυσης των ευάλωτων κατηγοριών ανέργων (Επίπεδο Προσόντων 1,2,3).
4. Το ποσοστό απασχόλησης γυναικών βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα (52,7% έναντι του 67,7% στην ΕΕ, για το 2021), κατατάσσοντας τη χώρα στην τελευταία θέση της ΕΕ ως προς τον Δείκτη Ισότητας των Φύλων για το 2021 (European Institute for Gender Equality-EIGE).
5. Η αναντιστοιχία δεξιοτήτων αποτελεί ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, όπως και για το σύνολο της χώρας, καθώς φαινόμενα όπως ελλιπή προσόντα, αναντιστοιχίες πεδίων σπουδών των υποψήφιων εργαζομένων σε σχέση με τις ζητούμενες θέσεις των επιχειρήσεων, υποδεέστερες ικανότητες, κενά δεξιοτήτων, ελλείψεις και απαξίωση δεξιοτήτων οδηγούν τόσο σε αύξηση της ανεργίας, όσο και σε μειωμένη παραγωγικότητα των επιχειρήσεων.
6. Η ενίσχυση των προσόντων και των δεξιοτήτων του άνεργου πληθυσμού σε δεξιότητες αιχμής, που συνδέονται με την εποχή της ψηφιακής μετάβασης σε όλες τις πτυχές της οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας, αποτελεί άμεσο ζητούμενο. Η Ελλάδα το 2020 κατατάχθηκε στην τελευταία θέση (30^η) στην ΕΕ στον Ευρωπαϊκό Δείκτη Δεξιοτήτων του πληθυσμού και αντιμετωπίζει διαχρονικά προβλήματα όπως έλλειμμα ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλες τις ηλικίες (DESI 2020), καθώς και σημαντικά προβλήματα στην σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας. Το ποσοστό των ατόμων με ψηφιακές δεξιότητες άνω του βασικού επιπέδου (22%) είναι κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ (26%) για το 2021.

7. Οι ευπαθείς ομάδες αντιμετωπίζουν σημαντικό πρόβλημα ανεργίας το οποίο σε συνάρτηση με τα υψηλά ποσοστά φτώχειας δημιουργούν συνθήκες έντονου κοινωνικού αποκλεισμού. Λαμβάνοντας υπόψη και τις επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης, τα άτομα που πλήττονται από φτώχεια παραμένουν μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ (28,3% του πληθυσμού – ΕΛΣΤΑΤ 2022), γεγονός το οποίο καταδεικνύει την ανάγκη για ανάπτυξη νέων στοχευμένων παρεμβάσεων τόσο συνολικά όσο και ανά επιμέρους ομάδα πληθυσμού που πλήττεται. Σημειώνεται μάλιστα ότι, στην Δυτική Ελλάδα, εντοπίζεται σημαντικός αριθμός πληθυσμού ευπαθών κοινωνικά ομάδων που χρήζουν στήριξης. Ενδεικτικά:
- Πολύ χαμηλά ποσοστά απασχόλησης εμφανίζονται στα άτομα με σοβαρή αναπηρία (21,3%,2019). Σύμφωνα με την ΔΥΠΑ μόλις το 2,3% των εγγεγραμμένων ατόμων με αναπηρία είχαν συμμετάσχει σε δράσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με στόχο την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας.
 - Οι Πολίτες Τρίτων Χωρών (ΠΤΧ) – Αιτούντες Άσυλο, εκτός από το χαμηλό επίπεδο διαβίωσης, βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή θέση και εξ' αιτίας της ανεργίας, της αδήλωτης εργασίας, της δυσκολίας στην αναγνώριση των δεξιοτήτων τους και στην απόκτηση των βασικών δεξιοτήτων για κοινωνική ενσωμάτωση (π.χ., εκμάθηση ελληνικής γλώσσας). Το 2020 η ανεργία στους πολίτες της Ε.Ε.-27 που κατοικούν στην Ελλάδα ανήλθε στο 22,8% και εκείνη για τους πολίτες τρίτων χωρών στο 27,6%. Σημειώνεται ότι στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ο μεταναστευτικός πληθυσμός ανέρχεται σε 19.764 άτομα (Υπ. Μεταν. & Ασύλου, 2018).
 - Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελεί την 3^η Περιφέρεια με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση Ρομά (15.898 άτομα, Υπ. Εργασίας, 2017).
8. Σημαντικό πρόβλημα πρόσβασης στην αγορά εργασίας παρουσιάζεται και στους απόφοιτους Γ'βάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι παρόλο που απορροφούνται ευκολότερα στην αγορά εργασίας, σε σχέση με τους απόφοιτους άλλων βαθμίδων εκπαίδευσης, βρίσκονται αντιμέτωποι με ένα σχετικά υψηλό ποσοστό ανεργίας (12,1%) δημιουργώντας συνθήκες για την αύξηση της υποαπασχόλησης και της μετανάστευσης.

Σύνδεση του Άξονα Δράσης με την Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και άλλες Ευρωπαϊκές και Εθνικές πολιτικές

Οι σχετικές δράσεις εντάσσονται στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης - **Στρατηγικός Άξονας 4 «Αγορά Εργασίας χωρίς Αποκλεισμούς»**.

Επίσης ο Άξονας συμβάλλει και λαμβάνει υπόψη τα εξής στρατηγικά κείμενα :

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, και ειδικότερα στις Προτεραιότητες Πολιτικής 3.1 «Συμβουλευτική», 3.2 «Επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση», 3.3 «Προγράμματα απασχόλησης», 3.4 «Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας».
- Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη και την Ενσωμάτωση για την ΠΠ 2021-2027.

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στον Άξονα Παρέμβασης 1 χρηματοδοτούνται από διαφορετικές πηγές και αναμένεται να έχουν διαφορετικό χρονισμό ως προς την υλοποίησή τους. Στον επόμενο πίνακα (Πίνακας 14) παρουσιάζονται, αναλύονται και κωδικοποιούνται οι δράσεις που υπηρετούν τον συγκεκριμένο Άξονα Παρέμβασης, ενώ ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση των δράσεων αυτών.

Πίνακας 14 Παρουσίαση δράσεων Άξονα Παρέμβασης 1

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/Ταμείο)
1.1	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης: Επαγγελματική εκπαίδευση/ κατάρτιση, πιστοποίηση, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης των ανέργων	
1.1.1	Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίηση Δεξιοτήτων για Ανέργους	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 / Προτεραιότητα 2/4α
1.1.2	Στοχευμένα Προγράμματα κατάρτισης ανέργων και πιστοποίησης δεξιοτήτων βάσει αναγνωρισμένων προτύπων σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας με αναπτυξιακή δυναμική (τουρισμός, γαλάζια οικονομία, πράσινα επαγγέλματα, αγροδιατροφικός τομέας κλπ.).	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 2/4α
1.1.3	Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις για ανέργους (συμβουλευτική κατάρτιση, πιστοποίηση, επιδότηση ΝΘΕ, ΝΕΕ)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 2/4α
1.1.4	Κατάρτιση Ανέργων Ναυτικών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 2/4α
1.1.5	Προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για προώθηση στην απασχόληση	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.α
1.1.6	Ολοκληρωμένη δράση Κατάρτισης και Απασχόλησης ανέργων ηλικίας 25 έως 45 ετών	ΤΑΑ, 3.1 Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας
1.1.7	Πρόγραμμα προεργασίας για ανέργους νέους ηλικίας 18 έως 30 ετών	ΤΑΑ, 3.1 Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/Ταμείο)
1.1.8	Πρόγραμμα Πράσινης Απασχόλησης	ΤΑΑ, 3.1 - Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας
1.1.9	Προγράμματα κατάρτισης σε βασικές και ψηφιακές δεξιότητες και σε δεξιότητες σε κλάδους αιχμής / Ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων ως Προσωπικό Ιδιωτικής Ασφάλειας με παροχή πιστοποίησης των αποκτηθεισών γνώσεων	ΤΑΑ, 3.2 Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
1.2	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης: Τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας (ΝΘΕ)	
1.2.1	Προγράμματα Δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /Προτ 2/4α
1.2.2	Προγράμματα Απασχόληση ανέργων, κυρίως υψηλών εκπαιδευτικών προσόντων (Μεταπτυχιακών /Διδακτορικών Επιστημόνων)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /Προτ 2/4α
1.2.3	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών ΟΧΕ/ Ενίσχυση επιχειρήσεων για πρόσληψη ανέργων (ΝΘΕ) με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.α
1.2.4	Στοχευμένο πρόγραμμα απασχόλησης σε κρίσιμες περιοχές μακροχρόνιας ανεργίας (ηλικίας 45 ετών και άνω)	ΤΑΑ, 3.1 - Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας
1.3	Δράσεις προώθηση της αυταπασχόλησης και της της επιχειρηματικότητας ανέργων (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας)	

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/Ταμείο)
1.3.1	Πρόγραμμα ΝΕΕ-ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ψηφιακή, πράσινη και γαλάζια οικονομία και σε τομείς αιχμής και κλάδους υψηλής αναπτυξιακής προοπτικής ("ανοικτού τύπου" σε κύκλους υλοποίησης)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/πρωτ 2/4η
1.3.2	Προγράμματα επιδότησης ανέργων για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/πρωτ 2/4η
1.3.3	Ενίσχυση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και στήριξη της σύνδεσης με την αγορά εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/πρωτ 2/4η
1.3.4	Ολοκληρωμένη παρέμβαση ενίσχυσης της δημιουργίας και λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων Ένταξης	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /πρωτ 2/4η
1.3.5	Ολοκληρωμένη παρέμβαση ένταξης στην κοινωνία και την αγορά εργασίας, μεταναστών - υπηκόων τρίτων χωρών, με έμφαση την κοινωνική επιχειρηματικότητα	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /πρωτ 2/4η
1.3.6	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών ΟΧΕ/ Προώθηση ανέργων στην επιχειρηματικότητα μέσω προγραμμάτων επιδότησης της αυτοαπασχόλησης ανέργων	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.α
1.3.7	Προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Λ.Ο.)	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.α
1.4	Στοχευμένες Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης για ανέργους ευπαθών ομάδων	
1.4.1	Ολοκληρωμένα Προγράμματα εργασιακής ένταξης και επανένταξης για ευάλωτες ομάδες ανέργων.	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /Πρωτ 2/4η

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/Ταμείο)
1.4.2	Δράσεις Κοινωφελούς Εργασίας για τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων χαμηλών προσόντων	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /Προτ 2/4η
1.4.3	Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης / Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίησης Δεξιοτήτων Ανέργων και ενίσχυση της απασχόλησης ευπαθών ομάδων άνω των 29 ετών (ΕΕΕ)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/4η
1.4.4	Ολοκληρωμένες δράσεις επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης ΑμεΑ άνω των 29 ετών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/4η
1.4.5	Προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, μέσω της κατάρτισης και πρακτικής άσκησης, των γυναικών προσφύγων σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /προτ 2/4θ
1.4.6	Πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και ελληνικού πολιτισμού σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /προτ 2/4θ
1.4.7	Πρόγραμμα Κατάρτισης ΑΜΕΑ αναγνωρισμένων προσφύγων / δικαιούχων διεθνούς προστασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /προτ 2/4θ
1.4.8	Επιμόρφωση - Στήριξη της απόκτησης και εξέλιξης των επαγγελματικών δεξιοτήτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας για την προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /προτ 2/4θ
1.4.9	Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.η
1.4.10	Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Μεταναστών και Υπηκόων Τρίτων Χωρών	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.θ
1.4.11	Μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε Υπηκόους Τρίτων Χωρών	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.θ

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/Ταμείο)
1.4.12	Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.ι
1.4.13	Στοχευμένο πρόγραμμα απασχόλησης για ειδικές ομάδες πληθυσμού με δυσκολία ανεύρεσης εκ νέου εργασίας	ΤΑΑ, 3.1 Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας
1.4.14	Γλωσσική – Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές
1.4.15	Επαγγελματική Εκπαίδευση (Βασικές/Ψηφιακές /Τεχνικές Δεξιότητες)	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές
1.4.16	Επαγγελματική Εκπαίδευση (Βασικές/Ψηφιακές /Τεχνικές Δεξιότητες)	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές
1.4.17	Πρακτική Άσκηση/Εργασία	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές
1.4.18	Πιστοποίηση Δεξιοτήτων στο πλαίσιο της δράσης	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές

Τύπος Δράσης 1.1: Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης: Επαγγελματική εκπαίδευση/κατάρτιση, πιστοποίηση, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης των ανέργων

Στόχος- σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, δια μέσου της αναβάθμισης των προσόντων και των δεξιοτήτων τους, καθώς και με την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας. Περιλαμβάνονται οι δράσεις για την άτυπη επαγγελματική κατάρτιση των ανέργων και των εργαζομένων, προκειμένου να αναπτύξουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους και να ενισχύσουν την απασχολησιμότητά τους. Επίσης, επιδιώκεται και η αναβάθμιση δεξιοτήτων σε ειδικές κατηγορίες ανέργων, όπως είναι οι άνεργοι ναυτικοί.

Ο τύπος δράσης **συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης** και ειδικότερα:

- **Στον Στρατηγικό Άξονα 1 «Ενίσχυση της Απασχόλησης και Αντιμετώπιση της Μακροχρόνιας Ανεργίας»**

Το εφαρμοστικό πλαίσιο των δράσεων Επαγγελματικής Κατάρτισης αφορά το πρόσφατο την υπ. αριθ. 82759/29-8-2022 ΚΥΑ /ΦΕΚ 4581/ 30.08.2022/ «Σύστημα Σχεδιασμού και Διαχείρισης της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων/επιδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ) και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε)²¹». Φορείς υλοποίησης των εν λόγω προγραμμάτων μπορούν να είναι πιστοποιημένοι εκπαιδευτικοί φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, κοινωνικοί εταίροι, καθώς και επιχειρήσεις στις περιπτώσεις δράσεων επιχειρησιακής κατάρτισης.

Ο τύπος δράσης, επίσης, ως προς το σκέλος της υλοποίησης θα είναι συμβατός με τον Ν.4921/2022 για την **Εθνική Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεση με την Αγορά Εργασίας** ενώ η ενεργοποίηση, η συμμετοχή και η μέτρηση της επίδοσης των ωφελούμενων στις ενέργειες κατάρτισης θα παρακολουθείται μέσω του **Ατομικού λογαριασμού δεξιοτήτων** (82759/29-8-2022 ΚΥΑ).

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα για την ένταξη στην απασχόληση.

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» περιλαμβάνονται και χρηματοδοτούνται οι εξής δράσεις:

- **1.1.1 Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίησης Δεξιοτήτων για Ανέργους**

²¹ Η υπ. αριθ. 82759/29-8-2022 ΚΥΑ αποτελεί το γενικό κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο περιγράφονται οι κατευθύνσεις που απορρέουν από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, διατυπώνοντας τους κοινούς διαχειριστικούς κανόνες καθώς και τις κοινές αρχές για την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των συγχρηματοδοτούμενων και επιδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης.

- **1.1.2 Στοχευμένα Προγράμματα κατάρτισης ανέργων και πιστοποίησης δεξιοτήτων βάσει αναγνωρισμένων προτύπων σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας με αναπτυξιακή δυναμική (τουρισμός, γαλάζια οικονομία, πράσινα επαγγέλματα, αγροδιατροφικός τομέας κλπ.)**
- **1.1.3 Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις για ανέργους (συμβουλευτική κατάρτιση, πιστοποίηση, επιδότηση ΝΘΕ, ΝΕΕ)**
- **1.1.4 Κατάρτιση Ανέργων Ναυτικών**

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΠΕΠ Δυτική Ελλάδα 2021-2027» περιλαμβάνονται και μπορούν να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- **1.1.5 Προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για προώθηση στην απασχόληση**

Μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0 (TAA) περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- **1.1.6 Ολοκληρωμένη δράση κατάρτισης και απασχόλησης ανέργων ηλικίας από 25 έως 45 ετών**
- **1.1.7 Πρόγραμμα προεργασίας για ανέργους νέους ηλικίας 18 έως 30 ετών**
- **1.1.8 Πρόγραμμα Πράσινης Απασχόλησης**
- **1.1.9 Προγράμματα κατάρτισης σε βασικές και ψηφιακές δεξιότητες και σε δεξιότητες σε κλάδους αιχμής / Ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων ως Προσωπικό Ιδιωτικής Ασφάλειας με παροχή πιστοποίησης των αποκτηθεισών γνώσεων**

Σε όλα τα προγράμματα κατάρτισης μετά την ολοκλήρωση τους προβλέπονται διαδικασίες πιστοποίησης δεξιοτήτων των ωφελούμενων, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (2012) 398/01, η δε πρόοδος ως προς την απόκτηση των δεξιοτήτων για τους ωφελούμενους των δράσεων, θα παρακολουθείται μέσω των Ατομικών Λογαριασμών Δεξιοτήτων (N.4921/2022) και θα ανατροφοδοτεί τις ενέργειες τοποθέτησης των ωφελούμενων στην αγορά εργασίας μέσω της ΔΥΠΑ και των παρόχων κατάρτισης

Η αύξηση της συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης, θα συμβάλλει στην κάλυψη της υστέρησης της χώρας όπως εντοπίζεται στο πλαίσιο μετρήσεων για τον Ευρωπαϊκό Δείκτη Δεξιοτήτων 2022 (European Skills Index- CEDEFOP)

Ομάδα – Στόχος

Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων, άνεργοι με χαμηλά τυπικά προσόντα, άνεργοι σε κίνδυνο φτώχειας, άνεργοι σε κίνδυνο φτώχειας με εξαρτώμενα παιδιά, άτομα που διαβιούν σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας, δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άνεργοι ναυτικοί κλπ..

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **50.398.250 €** και να επωφεληθούν συνολικά **13.561 άτομα**.

Βασικές πηγές χρηματοδότησης αποτελούν:

- το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 -2027, το οποίο περιλαμβάνει τον κύριο όγκο των παρεμβάσεων
- το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0
- το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 15.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 1.2: Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης: Τοποθέτηση σε θέση εργασίας (ΝΘΕ)

Στόχος – Σύндεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ένταξη ανέργων στην αγορά εργασίας, μέσω της επιχορήγησης επιχειρήσεων για την άμεση δημιουργία θέσεων εργασίας. Βασικό σκεπτικό των εν λόγω προγραμμάτων που αποτελούν κρατικές ενισχύσεις είναι η διατήρησης των συνολικών και των επιδοτούμενων θέσεων εργασίας μετά την ολοκλήρωση του χρονικού διαστήματος επιδότησης, με στόχο η επιδότηση να δημιουργήσει μια μακροπρόθεσμη εργασιακή σχέση με βάση τις διαρκείς ανάγκες της επιχείρησης. Τα προγράμματα περιλαμβάνουν επιδοτήσεις ανά Νέα Θέση Εργασίας (ΝΘΕ) με σημαντική απαλλαγή των επιχειρήσεων από μέρος ή το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένου και εργοδότη, με στόχο τη μείωση του έμμεσου μισθολογικού κόστους της εργασίας, και παρέχουν ισχυρά κίνητρα για νέες προσλήψεις και αποτελούν από τα πιο βασικά εργαλεία ενεργητικών πολιτικών για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και ειδικότερα:

- **Στον Στρατηγικό Άξονα 1 «Ενίσχυση της Απασχόλησης & Αντιμετώπιση της Μακροχρόνιας Ανεργίας»**

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την ένταξη στην απασχόληση. Τέτοια προγράμματα περιλαμβάνουν συνδυασμό δράσεων όπως:

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- **1.2.1 Προγράμματα Δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας**
- **1.2.2 Προγράμματα Απασχόλησης ανέργων, κυρίως υψηλών εκπαιδευτικών προσόντων (Μεταπτυχιακών /Διδακτορικών Επιστημόνων)**

Μέσω του Περιφερειακού Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- **1.2.3 Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων ΟΧΕ/ Ενίσχυση επιχειρήσεων για πρόσληψη ανέργων (ΝΘΕ) με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες**

Μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0 (ΤΑΑ) περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- **1.2.4 Στοχευμένο πρόγραμμα απασχόλησης σε κρίσιμες περιοχές μακροχρόνιας ανεργίας (ηλικίας 45 ετών και άνω)**

Ομάδα – Στόχος

Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **103.941.000 €** και να επωφεληθούν συνολικά **10.011 άτομα**.

Βασικές πηγές χρηματοδότησης αποτελούν:

- το Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021 – 2027
- το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027
- το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 15.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 1.3: Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης: Δράσεις προώθηση της αυταπασχόλησης και της της επιχειρηματικότητας ανέργων (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας)

Στόχος – Σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης στηρίζεται η είσοδος στην αγορά εργασίας για ανέργους, μέσω της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Στο πλαίσιο του τύπου δράσης προβλέπονται:

- Κλασσικές δράσεις αυταπασχόλησης²² - δημιουργίας ατομικών επιχειρήσεων από ανέργους.

²² Με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, τρίτο τρίμηνο του 2021 το 13,2% των απασχολούμενων ηλικίας 20-64 ετών στην Ε.Ε.-27 ήταν αυτοαπασχολούμενοι. Η Ελλάδα είχε το

- Δράσεις ενίσχυσης κοινωνικών επιχειρήσεων - Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Ν. 4430/2016) στα πλαίσια ενίσχυσης του θεσμού της Κοινωνικής Οικονομίας (στη βάση της υπό διαμόρφωση Στρατηγικής για την Ανάπτυξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και τη σχετική Ευρωπαϊκή Στρατηγική), με στόχο την ενθάρρυνση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, μέσω δράσεων συμβουλευτικής και υποστήριξης υφιστάμενων, νέων και δυνητικών επιχειρηματιών, τη δημιουργία θερμοκοιτίδων κοινωνικής επιχειρηματικότητας, και άλλες δράσεις ενίσχυσης των φορέων ΚΑΛΟ και του τομέα γενικότερα.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και ειδικότερα:

- Στον Στρατηγικό Άξονα 1 «Ενίσχυση της Απασχόλησης & Αντιμετώπιση της Μακροχρόνιας Ανεργίας»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα υποστήριξης των ενδιαφερομένων για την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Το εφαρμοστικό πλαίσιο μέσω του οποίου μπορεί να επιτευχθούν οι στόχοι της δράσης είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» και το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027.

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- **1.3.1 Πρόγραμμα NEE-ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ψηφιακή, πράσινη και γαλάζια οικονομία και σε τομείς αιχμής και κλάδους υψηλής αναπτυξιακής προοπτικής ("ανοικτού τύπου" σε κύκλους υλοποίησης)**
- **1.3.2 Προγράμματα επιδότησης ανέργων για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων.** Πρόκειται για δράση άμεσης ενίσχυσης των ανέργων στην σύσταση και εκκίνηση της επιχειρηματικής τους δράσης η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική τόσο διότι αποτελεί εργαλείο για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας, όσο και ότι δευτερογενώς, επίσης, ενισχύει την απασχόληση με την έννοια ότι τμήμα των νέων επιχειρήσεων δημιουργεί επιπλέον θέσεις εργασίας ανάλογα με την δυναμική τους.
- **1.3.3 Ενίσχυση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και στήριξη της σύνδεσης με την αγορά εργασίας**
- **1.3.4 Ολοκληρωμένη παρέμβαση ενίσχυσης της δημιουργίας και λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων Ένταξης**
- **1.3.5 Ολοκληρωμένη παρέμβαση ένταξης στην κοινωνία και την αγορά εργασίας, μεταναστών - υπηκόων τρίτων χωρών, με έμφαση την κοινωνική επιχειρηματικότητα**

Μέσω του Περιφερειακού Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027 προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

μεγαλύτερο ποσοστό (27,4%), με την Ιταλία (19,3%) και την Πολωνία (18,4) να ακολουθούν. (Βλέπε σχετικά Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης, 2022).

- **1.3.6 Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών ΟΧΕ/ Προώθηση ανέργων στην επιχειρηματικότητα μέσω προγραμμάτων επιδότησης της αυτοαπασχόλησης ανέργων**
- **1.3.7 Προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο.)**

Ομάδα – Στόχος

Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων οι οποίοι είναι αναζητούντες εργασία και καταχωρημένοι στο Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης- (ΔΥΠΑ)²³.

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **35.281.247€** και να επωφεληθούν συνολικά **1.420 άτομα** σε όλη την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Βασικές πηγές χρηματοδότησης αποτελούν:

- το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 - 2027
- το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027.

Αναλυτικά στοιχεία για την κατανομή των ωφελούμενων για τις περιφερειακές ενότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας παρουσιάζονται στον πίνακα 15.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 1.4: Στοχευμένες Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης για ανέργους ευπαθών ομάδων

Στόχος – Σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης στηρίζεται η πολιτική για την άρση των εμποδίων εισόδου ευάλωτων κοινωνικά ομάδων στην αγορά εργασίας λόγω ελλειπών σύγχρονων προσόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού.

Ο τύπος δράσης περιλαμβάνει δράσεις κοινωνικής και εργασιακής ένταξης για ευάλωτες κοινωνικά ομάδες ανέργων, που αντιμετωπίζουν μορφές πολλαπλών διακρίσεων (ενδεικτικά: άτομα κάτω από το όριο της φτώχειας, άτομα με χαμηλά εκπαιδευτικά προσόντα, μονογονεϊκές οικογένειες, ΑμεΑ, Ρομά, άτομα με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, κλπ), με στόχο την παροχή ίσων ευκαιριών για όλους και τη διασφάλιση οικονομικής και κοινωνικής συνοχής μειώνοντας τη φτώχεια και τις ανισότητες.

²³ Σύμφωνα με το Ν. 4921/2022 θεσμοθετείται η κατάρτιση Ψηφιακού Μητρώου ΔΥΠΑ, Ψηφιακού Σχεδίου Δράσης και Ψηφιακής Κάρτας Απασχόλησης, με ειδική πρόβλεψη για την ενεργοποίηση των μακροχρόνια ανέργων, την ανάπτυξη ενός νέου πλαισίου υποχρεώσεων των ανέργων, το οποίο θα βασίζεται στην ενεργή αναζήτηση εργασίας, την εισαγωγή εισοδηματικών κριτηρίων για τη διατήρηση επιδομάτων και παροχών, την ενεργοποίηση της διαγραφής από το μητρώο ανέργων κλπ.

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης εξυπηρετεί επίσης και εξειδικευμένες στρατηγικές για την ένταξη ευπαθών ομάδων όπως :

- Την νέα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας (ΕΣΚΕ) 2021-2027 που έχει καταρτίσει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,
- Την Εθνική Στρατηγική & Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021 – 2030.
- Το Σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη των Υπηκόων Τρίτων Χωρών για την περίοδο 2021-2027 το οποίο προβλέπει την εφαρμογή πολύπλευρων ολοκληρωμένων δράσεων για την ενίσχυση της εργασιακής και κοινωνικής ένταξης των Πολιτών Τρίτων Χωρών - Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας

Συνοπτική Περιγραφή επιμέρους δράσεων που περιλαμβάνονται

Ο τύπος δράσης αφορά στην υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων που θα περιλαμβάνουν ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης για ευάλωτες ομάδες. Τέτοια προγράμματα περιλαμβάνουν συνδυασμό δράσεων όπως:

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- **1.4.1 Ολοκληρωμένα Προγράμματα εργασιακής ένταξης και επανένταξης για ευάλωτες ομάδες ανέργων.**
- **1.4.2 Δράσεις Κοινωφελούς Εργασίας για τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων χαμηλών προσόντων**
- **1.4.3 Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης / Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίησης Δεξιοτήτων Ανέργων και ενίσχυση της απασχόλησης ευπαθών ομάδων άνω των 29 ετών (ΕΕΕ)**
- **1.4.4 Ολοκληρωμένες δράσεις επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης ΑμεΑ άνω των 29 ετών**
- **1.4.5 Προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, μέσω της κατάρτισης και πρακτικής άσκησης, των γυναικών προσφύγων σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας**
- **1.4.6 Πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και ελληνικού πολιτισμού σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας**
- **1.4.7 Πρόγραμμα Κατάρτισης ΑΜΕΑ αναγνωρισμένων προσφύγων / δικαιούχων διεθνούς προστασίας**
- **1.4.8 Επιμόρφωση -Στήριξη της απόκτησης και εξέλιξης των επαγγελματικών δεξιοτήτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας για την προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής**

Μέσω του Περιφερειακού Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027 προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις

- **1.4.9 Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων**
- **1.4.10 Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Μεταναστών και Υπηκόων Τρίτων Χωρών**
- **1.4.11 Μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε Υπηκόους Τρίτων Χωρών**

- **1.4.12 Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά**

Μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0 (ΤΑΑ) περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- **1.4.13 Στοχευμένο πρόγραμμα απασχόλησης για ειδικές ομάδες πληθυσμού με δυσκολία ανεύρεσης εκ νέου εργασίας**
- **1.4.14 Γλωσσική – Διαπολιτισμική Εκπαίδευση**
- **1.4.15 Επαγγελματική Εκπαίδευση (Βασικές/Ψηφιακές /Τεχνικές Δεξιότητες)**
- **1.4.16 Επαγγελματική Εκπαίδευση (Βασικές/Ψηφιακές /Τεχνικές Δεξιότητες)**
- **1.4.17 Πρακτική Άσκηση/Εργασία**
- **1.4.18 Πιστοποίηση Δεξιοτήτων στο πλαίσιο της δράσης**

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **45.895.223 €** και να επωφεληθούν συνολικά **14.089 άτομα**.

Βασικές πηγές χρηματοδότησης αποτελούν :

- το Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021 – 2027
- το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027
- το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 15.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Πίνακας 15 Αναλυτική Παρουσίαση του Άξονα Παρέμβασης 1

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
1.1	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης: Επαγγελματική εκπαίδευση/ κατάρτιση, πιστοποίηση, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης των ανέργων									
1.1.1	Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίηση Δεξιοτήτων για Ανέργους	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 / Προτεραιότητα 2/4α	100.000.000	78.000.000	12.000.000	33.289	4.328	2.164	1.082	1.082
1.1.2	Στοχευμένα Προγράμματα κατάρτισης ανέργων και πιστοποίησης δεξιοτήτων βάσει αναγνωρισμένων προτύπων σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας με αναπτυξιακή δυναμική (τουρισμός, γαλάζια οικονομία, πράσινα επαγγέλματα, αγροδιατροφικός τομέας κλπ).	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 2/4α	16.000.000	12.480.000	1.920.000	4.486	583	292	146	146
1.1.3	Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις για ανέργους (συμβουλευτική κατάρτιση, πιστοποίηση, επιδότηση ΝΘΕ, ΝΕΕ)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 2/4α	100.000.000	78.000.000	12.000.000	22.500	2.925	1.463	731	731
1.1.4	Κατάρτιση Ανέργων Ναυτικών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 2/4α	24.500.000	19.110.000	2.940.000	5.000	650	325	163	163
1.1.5	Προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για προώθηση στην απασχόληση	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.α			-		1.167	584	292	292
1.1.6	Ολοκληρωμένη δράση Κατάρτισης και Απασχόλησης ανέργων ηλικίας 25 έως 45 ετών	ΤΑΑ, 3.1 Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας	91.725.000		9.172.500	15.000	1.950	975	488	488
1.1.7	Πρόγραμμα προεργασίας για ανέργους νέους ηλικίας 18 έως 30 ετών	ΤΑΑ, 3.1 Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας	68.040.000		6.804.000	10.000	1.300	650	325	325
1.1.8	Πρόγραμμα Πράσινης Απασχόλησης	ΤΑΑ, 3.1 - Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας	49.880.000		4.988.000	5.000	650	325	163	163

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
1.1.9	Προγράμματα κατάρτισης σε βασικές και ψηφιακές δεξιότητες και σε δεξιότητες σε κλάδους αιχμής / Ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων ως Προσωπικό Ιδιωτικής Ασφάλειας με παροχή πιστοποίησης των αποκτηθεισών γνώσεων	ΤΑΑ, 3.2 Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	5.737.500		573.750	65	8	4	2	2
Μερικό Σύνολο 1			455.882.500		50.398.250		13.561	6.781	3.390	3.390
1.2	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης: Τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας (ΝΘΕ)									
1.2.1	Προγράμματα Δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /Προτ 2/4α	400.000.000	312.000.000	48.000.000	32.000	4.160	2.080	1.040	1.040
1.2.2	Προγράμματα Απασχόληση ανέργων, κυρίως υψηλών εκπαιδευτικών προσόντων (Μεταπτυχιακών /Διδακτορικών Επιστημόνων)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /Προτ 2/4α	10.000.000	7.800.000	1.216.000	32.001	4.160	2.080	1.040	1.040
1.2.3	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών ΟΧΕ/ Ενίσχυση επιχειρήσεων για πρόσληψη ανέργων (ΝΘΕ) με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.α	-	-	4.800.000		391	196	98	98
1.2.4	Στοχευμένο πρόγραμμα απασχόλησης σε κρίσιμες περιοχές μακροχρόνιας ανεργίας (ηλικίας 45 ετών και άνω)	ΤΑΑ, 3.1 - Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας	199.700.000		49.925.000	10.000	1.300	650	325	325
Μερικό Σύνολο 2			609.700.000		103.941.000		10.011	5.006	2.503	2.503
1.3	Δράσεις προώθηση της αυταπασχόλησης και της της επιχειρηματικότητας ανέργων (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας)									
1.3.1	Πρόγραμμα ΝΕΕ-ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ψηφιακή, πράσινη και γαλάζια οικονομία και σε τομείς αιχμής και κλάδους υψηλής αναπτυξιακής προοπτικής ("ανοικτού τύπου" σε κύκλους υλοποίησης)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/προτ 2/4η	141.301.700	110.215.326	17.182.287	9.000	720	360	180	180

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
1.3.2	Προγράμματα επιδότησης ανέργων για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/πρωτ 2/4η	50.000.000	39.000.000	6.080.000	2.500	200	100	50	50
1.3.3	Ενίσχυση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και στήριξη της σύνδεσης με την αγορά εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/πρωτ 2/4η	37.500.000	29.250.000	4.560.000	750	90	45	23	22
1.3.4	Ολοκληρωμένη παρέμβαση ενίσχυσης της δημιουργίας και λειτουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων Ένταξης	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /πρωτ 2/4η	10.000.000	7.800.000	1.216.000	793	95	48	24	23
1.3.5	Ολοκληρωμένη παρέμβαση ένταξης στην κοινωνία και την αγορά εργασίας, μεταναστών - υπηκόων τρίτων χωρών, με έμφαση την κοινωνική επιχειρηματικότητα	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /πρωτ 2/4η	2.000.000	1.560.000	243.200	570	68	34	17	17
1.3.6	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών ΟΧΕ/ Προώθηση ανέργων στην επιχειρηματικότητα μέσω προγραμμάτων επιδότησης της αυτοαπασχόλησης ανέργων	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.α	-	-	3.000.000	-	203	102	51	51
1.3.7	Προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο.)	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.α	-	-	3.000.000	-	43	22	11	11
Μερικό Σύνολο 3			240.801.700		35.281.487		1.420	710	355	354
1.4	Στοχευμένες Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης για ανέργους ευπαθών ομάδων									
1.4.1	Ολοκληρωμένα Προγράμματα εργασιακής ένταξης και επανένταξης για ευάλωτες ομάδες ανέργων.	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /Πρωτ 2/4η	57.550.000	44.889.000	5.386.680	13.298	1.064	532	266	266
1.4.2	Δράσεις Κοινωφελούς Εργασίας για τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων χαμηλών προσόντων	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /Πρωτ 2/4η	10.000.000	7.800.000	936.000	1.098	88	44	22	22
1.4.3	Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης / Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίησης Δεξιοτήτων Ανέργων και ενίσχυση της απασχόλησης ευπαθών ομάδων άνω των 29 ετών (ΕΕΕ)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/4η	80.000.000	62.400.000	7.488.000	7.500	600	300	150	150

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
1.4.4	Ολοκληρωμένες δράσεις επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης ΑμεΑ άνω των 29 ετών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/4η	10.000.000	7.800.000	936.000	2.311	231	116	58	58
1.4.5	Πρώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, μέσω της κατάρτισης και πρακτικής άσκησης, των γυναικών προσφύγων σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /πρωτ 2/4θ	3.000.000	2.340.000	280.800	855	86	43	20	33
1.4.6	Πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και ελληνικού πολιτισμού σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /πρωτ 2/4θ	17.000.000	13.260.000	1.591.200	9.500	950	475	238	238
1.4.7	Πρόγραμμα Κατάρτισης ΑΜΕΑ αναγνωρισμένων προσφύγων / δικαιούχων διεθνούς προστασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /πρωτ 2/4θ	2.000.000	1.560.000	187.200	570	57	29	14	14
1.4.8	Επιμόρφωση -Στήριξη της απόκτησης και εξέλιξης των επαγγελματικών δεξιοτήτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας για την προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 /πρωτ 2/4θ	20.000.000	15.600.000	1.872.000	1.600	160	80	40	40
1.4.9	Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση ευπαθών ομάδων	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.η			4.000.000		1.333	667	333	333
1.4.10	Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Μεταναστών και Υπηκόων Τρίτων Χωρών	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.θ			5.120.000		1.620	810	405	405
1.4.11	Μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε Υπηκόους Τρίτων Χωρών	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.θ			780.000					
1.4.12	Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά	Δυτική Ελλάδα 2021-2027 Προτεραιότητα 4B/ ΕΣ 4.ι			4.500.000		224	112	56	56
1.4.13	Στοχευμένο πρόγραμμα απασχόλησης για ειδικές ομάδες πληθυσμού με δυσκολία ανεύρεσης εκ νέου εργασίας	ΤΑΑ, 3.1 Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας	111.230.000		8.898.400	10.000	1.300	650	325	325
1.4.14	Γλωσσική – Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές	7.345.958		893.268	15.300	1.989	995	497	497

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
1.4.15	Επαγγελματική Εκπαίδευση (Βασικές/Ψηφιακές /Τεχνικές Δεξιότητες)	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές	6.010.535		730.881	12.600	1.638	819	410	410
1.4.16	Επαγγελματική Εκπαίδευση (Βασικές/Ψηφιακές /Τεχνικές Δεξιότητες)	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές	835.660		101.616	450	59	29	15	15
1.4.17	Πρακτική Άσκηση/Εργασία	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές	17.496.000		2.127.514	16.200	2.106	1.053	527	527
1.4.18	Πιστοποίηση Δεξιοτήτων στο πλαίσιο της δράσης	ΤΑΑ, 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές	540.000		65.664	4.500	585	293	146	146
Μερικό Σύνολο 4			343.008.154		45.895.223		14.089	7.044	3.521	3.534
Συνολικά			1.649.392.354		235.515.960	-	39.081	19.540	9.769	9.780

6.2.2 Άξονας Παρέμβασης 2: Επαγγελματική Εκπαίδευση και ενίσχυση των ευκαιριών των νέων έως 29 ετών για την παροχή ευκαιριών εισόδου στην αγορά εργασίας - συμπεριλαμβανομένων των νέων ευπαθών ομάδων

Βασική Στρατηγική Στόχευση και τεκμηρίωση της επιλογής του Άξονα Παρέμβασης

Η επιλογή του Άξονα Παρέμβασης τεκμηριώνεται από αντικειμενικές αδυναμίες στον τομέα της αγοράς εργασίας που αφορά τους άνεργους νέους έως 29 ετών με έμφαση σε μια διακριτή κατηγορία νέων αυτή των νέων 15-29 ετών Εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ/NEETs), δηλαδή το μέρος του νεανικού πληθυσμού που βρίσκεται εκτός των παραπάνω δραστηριοτήτων, είτε πρόκειται για άνεργους νέους που δυσκολεύονται να μεταβούν από τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στην αγορά εργασίας ή για νέους που δεν αναζητούν ενεργά εργασία²⁴.

Ενδεικτικά οι λόγοι που τεκμηριώνουν την επιλογή του 2ου Άξονα Παρέμβασης έχουν ως εξής:

1. Η ανεργία των νέων στην Ελλάδα (24,8%), μειώνεται αλλά παραμένει σημαντικά υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ (13%). Η Δυτική Ελλάδα παρουσιάζει υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στους νέους από τον μέσο όρο τόσο της ΕΕ, όσο και της χώρας, καθώς καταγράφει ένα ποσοστό της τάξεως του 32,9% για το 2021.
2. Ειδικότερα, ως προς τους Νέους 15-29 ετών ΕΑΕΚ, το έτος 2021 το ποσοστό τους στην Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 17,3%, υποχωρώντας από 18,7% το 2020, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο Ε.Ε.-27 ήταν 13,1% το 2021 και 13,8% το 2020 (Eurostat, 2022). Η κατάσταση στην αγορά εργασίας βελτιώνεται λιγότερο για την ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών σε σχέση με αυτή των 15-24 λόγω του μεγαλύτερου διαστήματος αποχής της 1^{ης} ομάδας από το εκπαιδευτικό σύστημα και την απουσία μηχανισμών παρακολούθησης τους. Στην ηλικιακή ομάδα 25-29 όμως η ανεργία ανήλθε σε 28,7% το 2021, ενώ στην Ε.Ε. είναι στο 17,3%. Το ποσοστό των νέων ανδρών ΕΑΕΚ ανήλθε σε 16,6% στις ηλικίες 15-29, ενώ των γυναικών σε 18,1%. (πηγή: Eurostat, σύνολο δεδομένων EDAT_LFSE_20).
3. Οι νέοι έως 18 ετών επίσης πλήττονται από την μειωμένη πρόσβαση στην εκπαίδευση λόγω της φτώχειας. Η παιδική φτώχεια αποτελεί, επίσης, ένα σοβαρό δομικό κοινωνικό πρόβλημα με σημαντική προέκταση στο μέλλον, καθώς ανέρχεται σε 21,1%, (ΕΛΣΤΑΤ 2019) για παιδιά ηλικίας 0-17 ετών, τιμή υψηλότερη του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ενώ για τις ομάδες ηλικιών 18-64 ετών και 65 ετών και άνω ανέρχεται σε 18,9%.
4. Η ελκυστικότητα και αποτελεσματικότητα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) παραμένει σε χαμηλά επίπεδα (European Semester GR 2020: 28,8% εγγραφές μαθητών της ανώτερης Β' βαθμίας εκπαίδευσης με μ.ο. ΕΕ 47,8% το 2017). Σημαντικό ζήτημα αποτελεί η εγκατάλειψη των σπουδών πριν την ολοκλήρωσή τους.

²⁴ Η Ελλάδα παρουσιάζει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά νέων ΕΑΕΚ στην Ε.Ε.-27, μαζί με την Ιταλία, την Κύπρο, τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία

5. Το ποσοστό απασχόλησης των αποφοίτων ΕΕΚ το 2019 παρέμεινε σταθερό στο 50,9%, χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (79,1%), (Έκθεση Παρακολούθησης της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην ΕΕ 2020).

Σύνδεση του Άξονα Δράσης με την Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και άλλες Ευρωπαϊκές και Εθνικές πολιτικές

Οι σχετικές δράσεις εντάσσονται στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης - Στρατηγικός Άξονας 2 «**Ενίσχυση της νεανικής απασχόλησης και διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων στην αγορά εργασίας**».

Επίσης ο τύπος δράσης συμβάλλει και λαμβάνει υπόψη τα εξής στρατηγικά κείμενα :

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, και ειδικότερα στις Προτεραιότητες Πολιτικής 3.1 «Συμβουλευτική», 3.2 «Επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση», 3.3 «Προγράμματα απασχόλησης», 3.4 «Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας».
- Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του παιδιού και στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία «Εγγύηση για το Παιδί» (με την έννοια ότι στην ομάδα στόχο συμπεριλαμβάνονται και παιδιά άνω των 15 ετών).
- Το Στρατηγικό Σχέδιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης & Νεολαίας.
- Την Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση 2020²⁵.

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται χρηματοδοτούνται από διαφορετικές πηγές και αναμένεται να έχουν διαφορετικό χρονισμό ως προς την υλοποίησή τους.

Στην επόμενη ενότητα γίνεται αναλυτικότερη παρουσίαση των δράσεων του εν λόγω Άξονα Παρέμβασης ανά Τύπο Δράσης ως προς το περιεχόμενό τους, τις ομάδες στόχους που αφορούν, τα χρηματοδοτικά στοιχεία κλπ.

²⁵Στους στόχους συμπεριλαμβάνονται ο περιορισμός της αναντιστοιχίας των προγραμμάτων σπουδών με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας, η εξασφάλιση διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ελληνικών πανεπιστημίων, η ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας τους και η αναστροφή του φαινομένου της διαρροής επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού στο εξωτερικό (brain drain).

Πίνακας 16 Παρουσίαση Δράσεων Άξονα Παρέμβασης 2

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)
2.1	Δράσεις πρακτικής άσκησης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας με στόχο την καλύτερη διασύνδεση νέων με την αγορά εργασίας	
2.1.1	Πρακτική άσκηση φοιτητών στα Πανεπιστήμια της χώρας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α
2.1.2	Πρακτική άσκηση και μαθητεία καταρτιζόμενων των Δημοσίων ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας (άνω των 29 ετών)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α
2.1.3	Πρακτική άσκηση και μαθητεία καταρτιζόμενων των Δημοσίων ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας (έως 29 ετών)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α
2.1.4	Υποστήριξη μαθητείας (Μεταλυκειακό έτος ΕΠΑΛ) έως 29 ετών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α
2.1.5	Πρόγραμμα Μαθητείας στις ΕΠΑΣ και ΙΕΚ του ΟΑΕΔ	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α
2.1.6	(Α ένημο) - Προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για νέους ανέργους 18-29 ετών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α
2.2	Δράσεις Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Ανέργων Εκτός Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Εργασίας (ΕΑΕΚ)	

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)
2.2.1	Προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων για την ένταξη στην αγορά εργασίας για ανέργους 18-29 ετών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
2.2.2	Προγράμματα εκπαίδευσης για αποφοίτους Πανεπιστημίων έως 29 ετών (NEETs) μέσω ΚεΔιΒιΜ	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
2.3	Δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας των νέων (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας)	
2.3.1	Προγράμματα υποστήριξης και ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ψηφιακή, πράσινη και γαλάζια οικονομία και σε τομείς υψηλής αναπτυξιακής αιχμής.	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 Προτεραιότητα 2/4α
2.3.2	Πρόγραμμα Coaching νέων επιχειρηματιών α) καθοδήγησης και παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής και β) Δημιουργία εργαλείων ανάπτυξης επιχειρηματικών σχεδίων.	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 Προτεραιότητα 2/4α
2.4	Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης για ευάλωτες ομάδες νέων έως 29 ετών	
2.4.1	Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων και ενίσχυση της απασχόλησης νέων έως 29 ετών (ΕΑΕΚ) που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες - (ΕΕΕ)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
2.4.2	Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική ένταξη ανέργων προερχόμενων από ευπαθείς ομάδες αξιοποιώντας και την κοινωνική στέγαση	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2028
2.4.3	Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη νέων με αναπηρία	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2029

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)
2.4.4	Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη νέων ΕΚΟ (πρόγραμμα προέργασια)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2030
2.4.5	Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης/αναβάθμισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασία σε θεματικά αντικείμενα εργασίας που έχουν πλεονεκτήματα	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2029
2.4.6	Πρόγραμμα Επιδότησης Ιδιωτικών Επιχειρήσεων δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας για την Πρόσληψη Ρομά (ΝΘΕ) νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2030
2.4.7	Πρόγραμμα Επιδότησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών Ρομά νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2031

Τύπος Δράσης 2.1: Δράσεις πρακτικής άσκησης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας με στόχο την καλύτερη διασύνδεση νέων με την αγορά εργασίας

Στόχος – Σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης ενισχύονται νέοι που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και NEETs (εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης, απασχόλησης) έως 29 ετών, ώστε να έχουν πρόσβαση σε απασχόληση, εκπαίδευση και κατάρτιση. Περιλαμβάνονται παρεμβάσεις πρακτικής άσκησης - μαθητείας που αφενός δίνουν άμεσες ευκαιρίες εισόδου στην αγορά εργασίας αφετέρου ενισχύουν την συνάφεια και τη διασύνδεση της Δημόσιας Επαγγελματικής Εκπαίδευση και Κατάρτισης με την αγορά εργασία.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και ειδικότερα:

- Στον Στρατηγικό Άξονα 2 «Επαγγελματική Εκπαίδευση και ενίσχυση των ευκαιριών των νέων έως 29 ετών για την παροχή ευκαιριών εισόδου στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένων των νέων ευπαθών ομάδων».

Συνοπτική Περιγραφή

Ο τύπος δράσης αφορά σε ένα ολοκληρωμένο πλέγμα δράσεων που θα αποσκοπεί στην κοινωνική και εργασιακή ενδυνάμωση των νέων ηλικίας 15-29 ετών. Οι δράσεις θα αφορούν στην υλοποίηση ενεργειών πρακτικής άσκησης και μαθητείας και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Επίσης, περιλαμβάνονται και δράσεις για τον εντοπισμό και προσέλκυση των δυνάμει ωφελούμενων του τύπου δράσης.

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- 2.1.1 Πρακτική άσκηση φοιτητών στα Πανεπιστήμια της χώρας
- 2.1.2 Πρακτική άσκηση και μαθητεία καταρτιζόμενων των Δημοσίων ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας (άνω των 29 ετών)
- 2.1.3 Πρακτική άσκηση και μαθητεία καταρτιζόμενων των Δημοσίων ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας (έως 29 ετών)
- 2.1.4 Υποστήριξη μαθητείας (Μεταλυκειακό έτος ΕΠΑΛ) έως 29 ετών
- 2.1.5 Πρόγραμμα Μαθητείας στις ΕΠΑΣ και ΙΕΚ του ΟΑΕΔ
- 2.1.6 (Α ένσημο) - Προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για νέους ανέργους 18-29 ετών

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 17.

Ομάδα – Στόχος

Νέοι 15-29 ετών

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **82.226.000 €** και να επωφεληθούν συνολικά **18.585 άτομα**.

Βασική πηγή χρηματοδότησης αποτελεί:

- το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 - 2027.

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 17.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 2.2: Δράσεις Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Ανέργων Εκτός Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Εργασίας (ΕΑΕΚ)

Στόχος – Σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης ενισχύονται νέοι οι οποίοι βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης και κατάρτισης (ΕΑΕΚ) μέσω της απόκτησης κατάλληλων επαγγελματικών δεξιοτήτων που θα αποτελούν κρίσιμα προσόντα για την είσοδο τους στην αγορά εργασίας. Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και ειδικότερα:

- Στον Στρατηγικό Άξονα 2 «Επαγγελματική Εκπαίδευση και ενίσχυση των ευκαιριών των νέων έως 29 ετών για την παροχή ευκαιριών εισόδου στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένων των νέων ευπαθών ομάδων».

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για την ένταξη στην απασχόληση των νέων έως 29 ετών εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης και κατάρτισης(ΕΑΕΚ) σε κρίσιμα θεματικά αντικείμενα αιχμής τα οποία θα συμβάλλουν στην εργασιακή ενδυνάμωση των νέων ηλικίας 15-29 ετών συμπεριλαμβανομένων νέων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες (Ρομά, ΑμεΑ, Υπήκοοι Τρίτων Χωρών, μακροχρόνια άνεργοι, ανήλικοι παραβάτες, κλπ.).

Περιλαμβάνεται η υλοποίηση ενεργειών ατομικής και εργασιακής συμβουλευτικής, θεωρητικής - πρακτικής κατάρτισης και πιστοποίησης, απόκτησης εργασιακής εμπειρίας. Επίσης, περιλαμβάνονται και δράσεις για τον εντοπισμό και προσέλκυση των δυνάμει ωφελουμένων του τύπου δράσης.

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- **2.2.1 Προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων για την ένταξη στην αγορά εργασίας για ανέργους 18-29 ετών**
- **2.2.2 Προγράμματα εκπαίδευσης για αποφοίτους Πανεπιστημίων έως 29 ετών (NEETs) μέσω ΚεΔιΒιΜ**

Τα ανωτέρω προγράμματα θα υλοποιηθούν με βάση τα προβλεπόμενα στο Ν. 4921/2022 χρήση Ατομικού Λογαριασμού Δεξιοτήτων Διά Βίου Μάθησης, χρήση της κεντρικής πύλης

«Ενιαία Ψηφιακή Πύλη για τις Δεξιότητες» (skills.gov.gr), Μητρώο επιλέξιμων παρόχων επιδοτούμενης επαγγελματικής κατάρτισης κ.α.

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 17.

Ομάδα – Στόχος

Άνεργοι αναζητούντες εργασία - νέοι έως 29 ετών εκτός εκπαίδευσης απασχόλησης και κατάρτισης(ΕΑΕΚ).

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **12.403.200 €** και να επωφεληθούν συνολικά **4.940 άτομα**.

Βασική πηγή χρηματοδότησης αποτελεί:

- το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 - 2027.

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 17.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 2.3: Δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας των νέων (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας)

Στόχος – Σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης ενισχύονται νέοι για είσοδο στην αγορά εργασίας μέσω της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και ειδικότερα:

- Στον Στρατηγικό Άξονα 2 «Επαγγελματική Εκπαίδευση και ενίσχυση των ευκαιριών των νέων έως 29 ετών για την παροχή ευκαιριών εισόδου στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένων των νέων ευπαθών ομάδων»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα υποστήριξης των ενδιαφερομένων νέων για την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας (Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας) στη βάση της υπό διαμόρφωση Στρατηγικής για την Ανάπτυξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και τη σχετική Ευρωπαϊκή Στρατηγική, με στόχο την ενθάρρυνση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- **2.3.1 Προγράμματα υποστήριξης και ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ψηφιακή, πράσινη και γαλάζια οικονομία και σε τομείς υψηλής αναπτυξιακής αιχμής.**
- **2.3.2 Πρόγραμμα Coaching νέων επιχειρηματιών α) καθοδήγησης και παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής και β) Δημιουργία εργαλείων ανάπτυξης επιχειρηματικών σχεδίων.**

Αναλυτικά στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των δράσεων παρουσιάζονται στον πίνακα 17.

Ομάδα – Στόχος

Άνεργοι αναζητούντες εργασία - νέοι έως 29 ετών εκτός εκπαίδευσης απασχόλησης και κατάρτισης(ΕΑΕΚ).

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **10.092.800 €** και να επωφεληθούν συνολικά **983 άτομα**.

Βασική πηγή χρηματοδότησης αποτελεί:

- το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 - 2027.

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 17.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 2.4: Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης για ευάλωτες ομάδες νέων έως 29 ετών

Στόχος – Σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης στηρίζεται η πολιτική για την άρση των εμποδίων εισόδου νέων ευπαθών ομάδων όπως: των Ρομά, των ΑΜΕΑ, των προσφύγων και των μεταναστών στην αγορά εργασίας λόγω ελλειπών σύγχρονων προσόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού. Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και ειδικότερα:

- **Στον Στρατηγικό Άξονα 2 «Επαγγελματική Εκπαίδευση και ενίσχυση των ευκαιριών των νέων έως 29 ετών για την παροχή ευκαιριών εισόδου στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένων των νέων ευπαθών ομάδων»**

Επίσης συμβάλλει και στην επίτευξη στόχων για άλλες εθνικές στρατηγικές όπως:

- Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.
- Στην Εθνική Στρατηγική Αποϊδρυματοποίησης.

- Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027.
- Στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία «Εγγύηση για το Παιδί»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την ένταξη στην απασχόληση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- **2.4.1 Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων και ενίσχυση της απασχόλησης νέων έως 29 ετών (ΕΑΕΚ) που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες - (ΕΕΕ)**
- **2.4.2 Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική ένταξη ανέργων προερχόμενων από ευπαθείς ομάδες αξιοποιώντας και την κοινωνική στέγαση**
- **2.4.3 Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη νέων με αναπηρία**
- **2.4.4 Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη νέων ΕΚΟ (πρόγραμμα προέργασία)**
- **2.4.5 Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης/αναβάθμισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασίας σε θεματικά αντικείμενα εργασίας που έχουν πλεονεκτήματα**
- **2.4.6 Πρόγραμμα Επιδότησης Ιδιωτικών Επιχειρήσεων δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας για την Πρόσληψη Ρομά (ΝΘΕ) νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασίας**
- **2.4.7 Πρόγραμμα Επιδότησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών Ρομά νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασίας**

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 17.

Ομάδα – Στόχος

Άνεργοι αναζητούντες εργασία - νέοι έως 29 ετών εκτός εκπαίδευσης απασχόλησης και κατάρτισης(ΕΑΕΚ).

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **13.454.803 €** και να επωφεληθούν συνολικά **1.404 άτομα**.

Βασική πηγή χρηματοδότησης αποτελεί:

- το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 - 2027.

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 17.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Πίνακας 17 Αναλυτική παρουσίαση του Άξονα Παρέμβασης 2

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Ενδεικτικός Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Ενδεικτικός Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
2.1	Δράσεις πρακτικής άσκησης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας με στόχο την καλύτερη διασύνδεση νέων με την αγορά εργασίας									
2.1.1	Πρακτική άσκηση φοιτητών στα Πανεπιστήμια της χώρας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α	120.000.000	96.000.000	14.400.000	64.000	8.320	4.160	2.080	2.080
2.1.2	Πρακτική άσκηση και μαθητεία καταρτιζόμενων των Δημοσίων ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας (άνω των 29 ετών)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α	75.000.000	60.000.000	6.750.000					
2.1.3	Πρακτική άσκηση και μαθητεία καταρτιζόμενων των Δημοσίων ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας (έως 29 ετών)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α	350.000.000	280.000.000	31.500.000	34.800	3.132	1.566	783	783
2.1.4	Υποστήριξη μαθητείας (Μεταλυκειακό έτος ΕΠΑΛ) έως 29 ετών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α	100.000.000	80.000.000	9.000.000	18.947	1.705	853	426	426
2.1.5	Πρόγραμμα Μαθητείας στις ΕΠΑΣ και ΙΕΚ του ΟΑΕΔ	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α	60.000.000	48.000.000	7.200.000	5.136	668	334	167	167
2.1.6	(Ά ένσημο) - Προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για νέους ανέργους 18-29 ετών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτε2/4α	110.000.000	88.000.000	13.376.000	36.618	4.760	2.380	1.190	1.190
Μερικό Σύνολο 1			815.000.000	652.000.000	82.226.000	159.501	18.585	9.293	4.646	4.646
2.2	Δράσεις Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Ανέργων Εκτός Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Εργασίας (ΕΑΕΚ)									
2.2.1	Προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων για την ένταξη στην αγορά εργασίας για ανέργους 18-29 ετών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027	97.000.000	77.600.000	11.795.200	29.000	3.770	1.885	943	943

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Ενδεικτικός Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Ενδεικτικός Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
2.2.2	Προγράμματα εκπαίδευσης για αποφοίτους Πανεπιστημίων έως 29 ετών (NEETs) μέσω ΚεΔιΒιΜ	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027	5.000.000	4.000.000	608.000	9.000	1.170	585	293	293
Μερικό Σύνολο 2			102.000.000	81.600.000	12.403.200	38.000	4.940	2.470	1.235	1.235
2.3	Δράσεις Ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας των Νέων (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας)									
2.3.1	Προγράμματα υποστήριξης και ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας με έμφαση στην ψηφιακή, πράσινη και γαλάζια οικονομία και σε τομείς υψηλής αναπτυξιακής αιχμής.	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 Προτεραιότητα 2/4α	80.000.000	64.000.000	9.728.000	4.865	632	316	158	158
2.3.2	Πρόγραμμα Coaching νέων επιχειρηματιών α) καθοδήγησης και παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής και β) Δημιουργία εργαλείων ανάπτυξης επιχειρηματικών σχεδίων.	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027 Προτεραιότητα 2/4α	3.000.000	2.400.000	364.800	2.700	351	176	88	88
Μερικό Σύνολο 3			83.000.000	66.400.000	10.092.800	7.565	983	492	246	246
2.4	2.4 Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης για ευάλωτες ομάδες νέων έως 29 ετών									
2.4.1	Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων και ενίσχυση της απασχόλησης νέων έως 29 ετών (ΕΑΕΚ) που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες - (ΕΕΕ)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027	58.977.000	47.181.600	7.171.603	5.204	677	338	169	169
2.4.2	Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική ένταξη ανέργων προερχόμενων από ευπαθείς ομάδες αξιοποιώντας και την κοινωνική στέγαση	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2028	10.000.000	8.000.000	1.216.000	804	80	40	20	20
2.4.3	Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη νέων με αναπηρία	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2029	12.000.000	9.600.000	1.459.200	1.929	192	100	45	47
2.4.4	Ολοκληρωμένες δράσεις για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη νέων ΕΚΟ (πρόγραμμα προέργασια)	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2030	5.000.000	4.000.000	608.000					
2.4.5	Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης/αναβάθμισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασίας σε θεματικά αντικείμενα εργασίας που έχουν πλεονεκτήματα	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2029	5.000.000	4.000.000	1.000.000	1.500	300	120	120	60

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Ενδεικτικός Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Ενδεικτικός Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
2.4.6	Πρόγραμμα Επιδότησης Ιδιωτικών Επιχειρήσεων δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας για την Πρόσληψη Ρομά (ΝΘΕ) νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2030	5.000.000	4.000.000	1.000.000	400	80	32	32	16
2.4.7	Πρόγραμμα Επιδότησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών Ρομά νέων Ρομά έως 29 ετών στην αγορά εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2031	5.000.000	4.000.000	1.000.000	375	75	30	30	15
Μερικό Σύνολο 4			100.977.000		13.454.803	10.212	1.404	660	416	327
Συνολικά			1.100.977.000	80.781.600	118.176.803	215.278	25.913	12.915	6.543	6.454

6.2.3 Άξονας παρέμβασης 3: Προώθηση της δια βίου μάθησης εργαζομένων και της αναβάθμισης των ευκαιριών μάθησης για όλους

Βασική Στρατηγική Στόχευση και τεκμηρίωση της επιλογή του Άξονα Παρέμβασης

Η επιλογή του Άξονα Παρέμβασης τεκμηριώνεται από αντικειμενικές αδυναμίες στον τομέα της επιμόρφωσης των εργαζομένων και του γενικού πληθυσμού σε πεδία και τομείς παραγωγής με υψηλή προστιθέμενη αξίας, προκειμένου να αποκτήσουν τις δεξιότητες που θα τους καταστήσουν αφενός παραγωγικότερους, αφετέρου ανταγωνιστικότερους στην αγορά εργασίας..

Η επιλογή του Άξονα παρέμβασης είναι συμβατή με τη νέα Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης (ΕΣ-ΕΠΑ), ενώ η υλοποίηση των ενεργειών δια βίου μάθησης θα ευθυγραμμίζεται με την προώθηση της διαφάνειας, της ποιότητας στην κατάρτιση και τη δημιουργία κινήτρων για εργαζόμενους, σύμφωνα με το Impact Assessment Report της ΕΕ (10/12/2021).

Ειδικότερα:

1. Η Ελλάδα βρίσκεται στην τελευταία θέση (με επίδοση μόνο 23/100) στον Ευρωπαϊκό Δείκτη (ESI), ο οποίος αποτυπώνει κατά πόσο το ανθρώπινο δυναμικό μιας χώρας διαθέτει τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ανάπτυξη της οικονομίας (CEDEFOP, 2019).
2. Το 2021 οι απασχολούμενοι στη Δ. Ελλάδα ανήλθαν σε 230.668 άτομα αποτελώντας το 5,87% των απασχολούμενων της χώρας, μειωμένος σε σχέση με το 2011 όπου ήταν 238.922 άτομα (5,89% των εργαζόμενων της επικράτειας) και αυξημένοι κατά 14.052 άτομα σε σχέση με το 2020. Με βάση το προφίλ τους, αποδεικνύεται ότι απαιτείται να βελτιωθούν ως προς τις δεξιότητές τους, καθώς παρουσιάζεται υστέρηση ιδίως στον αριθμό απασχολούμενων υψηλών δεξιοτήτων ο οποίος ανήλθε 24,34% (51.988 άτομα), ποσοστό χαμηλότερο τόσο σε σύγκριση με την Αττική (39,44%) όσο και σε επίπεδο χώρας(30,63%). Επίσης, το ποσοστό των απασχολούμενων μέτριων δεξιοτήτων 68,66% (162.485 άτομα) στη Δ. Ελλάδα είναι υψηλότερο από το ποσοστό στην Αττική (52,65%), αλλά και από το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο της χώρας (60,85%).
3. Παράλληλα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η συμμετοχή ενηλίκων στη Διά Βίου Μάθηση (ΔΒΜ) το 2019 ανήλθε σε μόλις 3,9%, ποσοστό χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (10,8%) και από τον στόχο της ΕΕ για το 2020 (15%). Το ποσοστό των ενηλίκων χαμηλής ειδίκευσης που συμμετέχουν στη ΔΒΜ (0,8%) είναι από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη (ΕΕ:4,3%) (ο.π.).
4. Η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει υψηλής ποιότητας εργατικό δυναμικό και σε επίπεδο χώρας ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχολούμενων στην Έρευνα & Ανάπτυξη επί του συνόλου του απασχολούμενων, καθώς και το μεγαλύτερο ποσοστό προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών στο σύνολο του πληθυσμού. Επίσης, κατέχει το τρίτο μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων σε τομείς υψηλής τεχνολογίας και υψηλής έντασης τεχνολογίας, καθώς και το τρίτο μεγαλύτερο ποσοστό μέσης δαπάνης ανά κάτοικο για Έρευνα & Ανάπτυξη μεταξύ των ελληνικών περιφερειών.

5. Το 47% των ελληνικών επιχειρήσεων θεωρούν ότι η έλλειψη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί μείζον εμπόδιο στον επενδυτικό τους σχεδιασμό (CEDEFOP, 2020).

Σύνδεση του Άξονα Δράσης με την Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και άλλες Ευρωπαϊκές και Εθνικές πολιτικές

Οι σχετικές δράσεις εντάσσονται στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης - Στρατηγικός Άξονας 4 «**Αγορά Εργασίας χωρίς Αποκλεισμούς**».

Επίσης ο Άξονας συμβάλλει και λαμβάνει υπόψη τα εξής στρατηγικά κείμενα :

- Την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας 2021-2027, και ειδικότερα στις Προτεραιότητες Πολιτικής 3.2 «Επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση», 3.3
- Την Πράσινη Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη Γήρανση: Προώθηση της αλληλεγγύης και της υπευθυνότητας μεταξύ των γενεών

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 18) γίνεται συγκεντρωτική παρουσίαση των δράσεων του εν λόγω Άξονα Παρέμβασης και ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση ανά Τύπο Δράσης.

Πίνακας 18 Παρουσίαση Δράσεων Άξονα Παρέμβασης 3

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)
3.1	Αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων με έμφαση σε επισφαλείς θέσεις εργασίας και στην προσαρμογή τους στην τεχνολογική και ψηφιακή εποχή	
3.1.1	Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίηση Δεξιοτήτων για Εργαζόμενους σε επισφαλή θέση εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτεραιότητα 2/4δ
3.1.2	Δράσεις κατάρτισης εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στο πλαίσιο της ενεργού γήρανσης	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτεραιότητα 2/4δ
3.1.3	Κατάρτιση σε θέματα ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και ανάδειξης Γαλάζιων Επαγγελματιών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτεραιότητα 2/4δ
3.1.4	Προγράμματα κατάρτισης αυτοαπασχολούμενων για την προσαρμογή τους στις νέες συνθήκες οργάνωσης της εργασίας.	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτεραιότητα 2/4δ
3.1.5	Προγράμματα στοχευμένης κατάρτισης για τα στελέχη των επιχειρήσεων	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 1/1.4
3.1.6	Αξιοποίηση/εξέλιξη εξειδικευμένου προσωπικού από τις επιχειρήσεις	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 1/1.4
3.1.7	Ανάπτυξη & ενίσχυση της επιχειρηματικότητας (κυρίως της αυτοαπασχόλησης) σε τομείς στρατηγικής στόχευσης	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.α
3.1.8	Υποστήριξη επιχειρηματικότητας με γνώμονα την βιωσιμότητα επιχειρήσεων & θέσεων εργασίας	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.α

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)
3.1.9	Αναβάθμιση δεξιοτήτων ή επανειδίκευση επαγγελματιών, κατάρτιση, πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων & επαγγελματικών προσόντων εργαζομένων βάσει σύγχρονων αναγνωρισμένων προτύπων	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ
3.1.10	Υποστήριξη εργαζομένων & αυτοαπασχολούμενων για την προσαρμογή στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος & την υποστήριξη της κινητικότητάς τους	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ
3.1.11	Υποστήριξη Διαρθρωτικής Προσαρμογής των Επιχειρήσεων που συνδέεται με προκαθορισμένες κατευθύνσεις & προγραμματισμένες αλλαγές στην οργάνωση κάθε επιχείρησης	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ
3.1.12	Reskilling-upskilling εργαζομένων σε δεξιότητες πράσινης μετάβασης	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ
3.1.13	Εκσυγχρονισμός υπηρεσιών στήριξης επιχειρήσεων	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ
3.1.14	Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης σε κλάδους υψηλής ζήτησης με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Ελλάδα 2.0 / Αξ 3.2
3.1.15	Επανεπίδευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού	ΤΑΑ, 4.6 - Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας
3.2	Αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων με χαμηλά προσόντα, εκπαίδευση γενικού πληθυσμού και εκπαίδευση σε εργαζομένους του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα	

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)
3.2.1	Δράσεις απόκτησης βασικών δεξιοτήτων στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης Πανεπιστημίων και δεξιοτήτων προσαρμογής στις αλλαγές στη βιομηχανία και την παραγωγή	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 3/4ζ
3.2.2	Επιμορφωτικό πρόγραμμα γενικού πληθυσμού για την απόκτηση δεξιοτήτων τηλεργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 3/4ζ
3.2.3	Δράσεις δια βίου μάθησης - γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων για άτομα με χαμηλά προσόντα	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 3/4ζ
3.2.4	Επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών	ΤΑΑ, Άξονας 3.2
3.2.5	Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού του Δημόσιου Τομέα	ΤΑΑ, 4.2 - Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης
3.2.6	Αναβάθμιση Γνώσεων / Δεξιοτήτων και Πιστοποίηση των Εργαζομένων σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας	ΤΑΑ, 3.3 Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας
3.2.7	Εκπαίδευση Υποψηφίων/Σπουδαστών Δικαστών»	ΤΑΑ, 4.3 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης

Τύπος Δράσης 3.1 Αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων με έμφαση σε επισφαλείς θέσεις εργασίας και στην προσαρμογή τους στην τεχνολογική και ψηφιακή εποχή

Στόχος – Σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται, αφενός η παραμονή στην αγορά εργασίας για τους επισφαλώς εργαζομένους, και αφετέρου η προσαρμογή των εργαζομένων στην νέα τεχνολογική και ψηφιακή εποχή μέσω της αναβάθμισης των προσόντων και δεξιοτήτων τους.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και ειδικότερα:

- Στον Στρατηγικό Άξονα 3: «Προώθηση της δια βίου μάθησης εργαζομένων και της αναβάθμισης των ευκαιριών μάθησης για όλους»

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων. Τέτοια προγράμματα περιλαμβάνουν συνδυασμό δράσεων όπως:

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027 προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- **3.1.1 Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίηση Δεξιοτήτων για Εργαζόμενους σε επισφαλή θέση εργασίας**
- **3.1.2 Δράσεις κατάρτισης εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στο πλαίσιο της ενεργού γήρανσης**
- **3.1.3 Κατάρτιση σε θέματα ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και ανάδειξης Γαλάζιων Επαγγελμάτων**
- **3.1.4 Προγράμματα κατάρτισης αυτοαπασχολούμενων για την προσαρμογή τους στις νέες συνθήκες οργάνωσης της εργασίας.**

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- **3.1.5 Προγράμματα στοχευμένης κατάρτισης για τα στελέχη των επιχειρήσεων**
- **3.1.6 Αξιοποίηση/εξέλιξη εξειδικευμένου προσωπικού από τις επιχειρήσεις**
- **3.1.7 Ανάπτυξη & ενίσχυση της επιχειρηματικότητας (κυρίως της αυτοαπασχόλησης) σε τομείς στρατηγικής στόχευσης**
- **3.1.8 Υποστήριξη επιχειρηματικότητας με γνώμονα την βιωσιμότητα επιχειρήσεων & θέσεων εργασίας**
- **3.1.9 Αναβάθμιση δεξιοτήτων ή επανειδίκευση επαγγελματιών, κατάρτιση, πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων & επαγγελματικών προσόντων εργαζομένων βάσει σύγχρονων αναγνωρισμένων προτύπων**

- **3.1.10 Υποστήριξη εργαζομένων & αυτοαπασχολούμενων για την προσαρμογή στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος & την υποστήριξη της κινητικότητάς τους**
- **3.1.11 Υποστήριξη Διαρθρωτικής Προσαρμογής των Επιχειρήσεων που συνδέεται με προκαθορισμένες κατευθύνσεις & προγραμματισμένες αλλαγές στην οργάνωση κάθε επιχείρησης**
- **3.1.12 Reskilling-upskilling εργαζομένων σε δεξιότητες πράσινης μετάβασης**
- **3.1.13 Εκσυγχρονισμός υπηρεσιών στήριξης επιχειρήσεων**

Μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0 (TAA) περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- **3.1.14 Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης σε κλάδους υψηλής ζήτησης με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες**
- **3.1.15 Επανεπίδειξη και αναβάθμιση δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού**

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 19.

Ομάδα – Στόχος

Εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας.

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **189.272.927 €** και να επωφεληθούν συνολικά **79.449** άτομα.

Βασικές πηγές χρηματοδότησης αποτελούν:

- Το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 - 2027
- Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021 – 2027
- το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 19.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Τύπος Δράσης 3.2: Αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων με χαμηλά προσόντα, εκπαίδευση γενικού πληθυσμού και εκπαίδευση σε εργαζομένους του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα

Στόχος – Σύνδεση με Εθνική Στρατηγική ΕΠΑ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων προσαρμογής στις αλλαγές στη βιομηχανία και την παραγωγή σε ενήλικες.

Ο τύπος δράσης συμβάλλει στην Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης και ειδικότερα:

- Στον Στρατηγικό Άξονα 3: «Πρώθηση της δια βίου μάθησης εργαζομένων και της αναβάθμισης των ευκαιριών μάθησης για όλους»

Επίσης, συμβάλλει:

- Στον Άξονα 3.2 «Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2022-2025

Συνοπτική Περιγραφή

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης περιλαμβάνει προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ενηλίκων και στη δια βίου μάθηση και εκπαίδευση στα πλαίσια των αλλαγών που συντελούνται στην αγορά εργασίας. Τέτοια προγράμματα περιλαμβάνουν συνδυασμό δράσεων όπως:

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027 προτείνεται να αξιοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- **3.2.1 Δράσεις απόκτησης βασικών δεξιοτήτων στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης Πανεπιστημίων και δεξιοτήτων προσαρμογής στις αλλαγές στη βιομηχανία και την παραγωγή**
- **3.2.2 Επιμορφωτικό πρόγραμμα γενικού πληθυσμού για την απόκτηση δεξιοτήτων τηλεργασίας**
- **3.2.3 Δράσεις δια βίου μάθησης - γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων για άτομα με χαμηλά προσόντα**

Μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0 (ΤΑΑ) περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- **3.2.4 Επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών**
- **3.2.5 Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού του Δημόσιου Τομέα**
- **3.2.6 Αναβάθμιση Γνώσεων / Δεξιοτήτων και Πιστοποίηση των Εργαζομένων σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας**
- **3.2.7 Εκπαίδευση «Υποψηφίων/Σπουδαστών Δικαστών»**

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 19.

Ομάδα – Στόχος

Ενήλικες με χαμηλά προσόντα.

Οικονομικά στοιχεία – Πηγές χρηματοδότησης

Ο τύπος δράσης δύναται να χρηματοδοτηθεί με πόρους ύψους **45.415.800 €** και να επωφεληθούν συνολικά **55.992 άτομα**.

Βασικές πηγές χρηματοδότησης αποτελούν:

- Το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021 - 2027
- το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – Ελλάδα 2.0

Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 19.

Χρονικός Προγραμματισμός

Ο τύπος δράσης προβλέπεται να υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, μέσω της προκήρυξης επιμέρους προγραμμάτων. Έναρξη: 2023, Λήξη: 2029.

Πίνακας 19 Αναλυτική Παρουσίαση του Άξονα Παρέμβασης 3

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Ενδεικτικός Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Ενδεικτικός Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
3.1	Αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων με έμφαση σε επισφαλείς θέσεις εργασίας και στην προσαρμογή τους στην τεχνολογική και ψηφιακή εποχή									
3.1.1	Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίηση Δεξιοτήτων για Εργαζόμενους σε επισφαλή θέση εργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτεραιότητα 2/4δ	103.000.000	80.340.000	12.360.000	78.000	7.800	3.900	1.950	1.950
3.1.2	Δράσεις κατάρτισης εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στο πλαίσιο της ενεργού γήρανσης	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτεραιότητα 2/4δ	12.500.000	9.750.000	1.500.000	11.641	1.164	582	291	291
3.1.3	Κατάρτιση σε θέματα ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και ανάδειξης Γαλάζιων Επαγγελματιών	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτεραιότητα 2/4δ	12.500.000	9.750.000	1.500.000	11.642	1.164	582	291	291
3.1.4	Προγράμματα κατάρτισης αυτοαπασχολούμενων για την προσαρμογή τους στις νέες συνθήκες οργάνωσης της εργασίας.	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/Προτεραιότητα 2/4δ	5.000.000	3.900.000	600.000	3.817	382	191	95	95
3.1.5	Προγράμματα στοχευμένης κατάρτισης για τα στελέχη των επιχειρήσεων	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 1/1.4	110.987.336	86.570.122	13.496.060	3.367	337	169	84	84
3.1.6	Αξιοποίηση/εξέλιξη εξειδικευμένου προσωπικού από τις επιχειρήσεις	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 1/1.4								
3.1.7	Ανάπτυξη & ενίσχυση της επιχειρηματικότητας (κυρίως της αυτοαπασχόλησης) σε τομείς στρατηγικής στόχευσης	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.α	243.003.613	189.542.818	29.549.239	12.205	1.221	611	305	305
3.1.8	Υποστήριξη επιχειρηματικότητας με γνώμονα την βιωσιμότητα επιχειρήσεων & θέσεων εργασίας	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.α								
3.1.9	Αναβάθμιση δεξιοτήτων ή επανειδίκευση επαγγελματιών, κατάρτιση, πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων & επαγγελματιών προσόντων εργαζομένων βάσει σύγχρονων αναγνωρισμένων προτύπων	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ	179.859.303	140.290.256	21.870.891	50.416	5.042	2.522	1.260	1.260
3.1.10	Υποστήριξη εργαζομένων & αυτοαπασχολούμενων για την προσαρμογή στις αλλαγές του οικονομικού	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ								

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Ενδεικτικός Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Ενδεικτικός Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
	περιβάλλοντος & την υποστήριξη της κινητικότητάς τους									
3.1.11	Υποστήριξη Διαρθρωτικής Προσαρμογής των Επιχειρήσεων που συνδέεται με προκαθορισμένες κατευθύνσεις & προγραμματισμένες αλλαγές στην οργάνωση κάθε επιχείρησης	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ								
3.1.12	Reskilling-upskilling εργαζομένων σε δεξιότητες πράσινης μετάβασης	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ								
3.1.13	Εκσυγχρονισμός υπηρεσιών στήριξης επιχειρήσεων	Ανταγωνιστικότητα 2021-2027/Προτεραιότητα 4/4.δ								
3.1.14	Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης σε κλάδους υψηλής ζήτησης με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας -Ελλάδα 2.0 / Αξ 3.2	1.040.000.000		104.000.000	500.000	60.000	30.000	15.000	15.000
3.1.15	Επανεκπαίδευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού	ΤΑΑ, 4.6 - Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας	43.967.360		4.396.736	18.000	2.340	1.170	585	585
Μερικό Σύνολο 1			1.750.817.612		189.272.927		79.449	39.727	19.862	19.862
3.2	Αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων με χαμηλά προσόντα, εκπαίδευση γενικού πληθυσμού και εκπαίδευση σε εργαζομένους του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα									
3.2.1	Δράσεις απόκτησης βασικών δεξιοτήτων στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης Πανεπιστημίων και δεξιοτήτων προσαρμογής στις αλλαγές στη βιομηχανία και την παραγωγή	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 3/4ζ	36.000.000	28.080.000	3.600.000	70.000	9.100	4.550	2.275	2.275
3.2.2	Επιμορφωτικό πρόγραμμα γενικού πληθυσμού για την απόκτηση δεξιοτήτων τηλεργασίας	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 3/4ζ	1.650.000	1.287.000	165.000	3.182	414	207	103	103
3.2.3	Δράσεις δια βίου μάθησης - γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων για άτομα με χαμηλά προσόντα	Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027/ Προτεραιότητα 3/4ζ	3.500.000	2.730.000	350.000	6.904	898	449	224	224

Άξονας Παρέμβασης	Τύποι Δράσεων	Πηγή Χρηματοδότησης (Πρόγραμμα/ Ταμείο)	Ενδεικτικός Π/Υ για σύνολο χώρας (€)	Προϋπολογισμός για τις λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ)	Ενδεικτικός Π/Υ για Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (€)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (σύνολο χώρας)	Ενδεικτικός Αριθμός Ωφελούμενων (ΠΔΕ)	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
3.2.4	Επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών	ΤΑΑ, Άξονας 3.2	364.987.663		36.498.766	155.000	20.150	10.075	5.038	5.038
3.2.5	Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού του Δημόσιου Τομέα	ΤΑΑ, 4.2 - Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης	24.536.257		2.453.626	250.000	25.000	12.500	6.250	6.250
3.2.6	Αναβάθμιση Γνώσεων / Δεξιοτήτων και Πιστοποίηση των Εργαζομένων σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας	ΤΑΑ, 3.3 Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας	2.689.050		268.905	3.000	390	195	98	98
3.2.7	Εκπαίδευση "Υποψηφίων/Σπουδαστών Δικαστών"	ΤΑΑ, 4.3 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης	20.795.031		2.079.503	316	41	21	10	10
Μερικό Σύνολο 2			454.158.001		45.415.800		55.992	27.996	13.998	13.998
Συνολικά			2.204.975.613		234.688.727		135.441	67.723	33.860	33.860

6.3 Συγκεντρωτικός Οικονομικός Προγραμματισμός του Σχεδίου Δράσης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα συγκεντρωτικά στοιχεία που αφορούν το Σχέδιο Δράσης για το ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

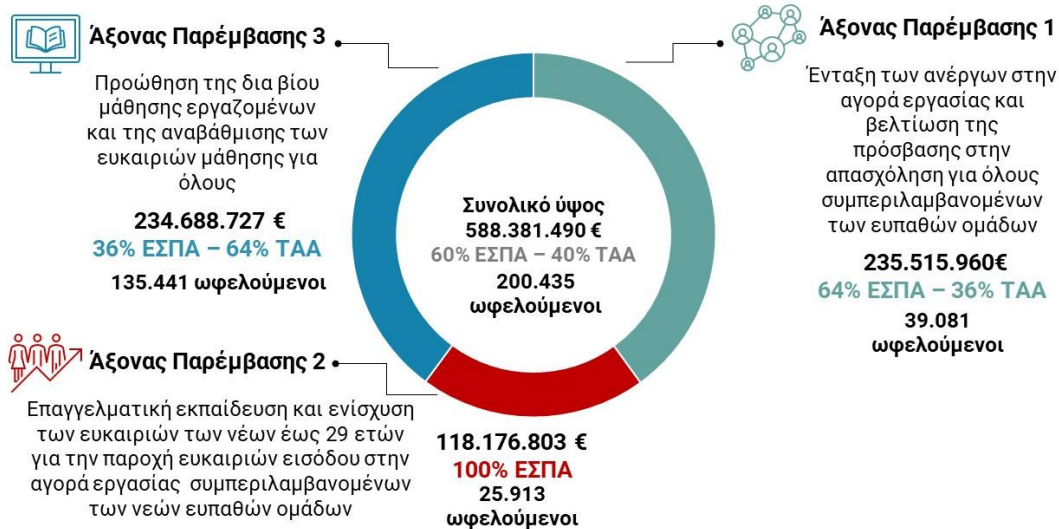
Συνολικά, το Σχέδιο Δράσης **αναπτύσσεται σε 3 Άξονες Παρεμβάσεις**, οι οποίοι εξειδικεύονται σε **10 επιμέρους Τύπους Δράσεων**, οι οποίοι στη συνέχεια αναλύονται σε **77 δράσεις** για την **ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της περιφέρειας**, και οι οποίες παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα.

Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει **στοχευμένες δράσεις και ενέργειες για το ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συνολικού ύψους 588.381.490€**, εκ των οποίων τα 354.403.361 € (60,23%) μπορούν να απορροφηθούν από τα δύο Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027, ήτοι το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» και το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», καθώς και από το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021 – 2027, και τα υπόλοιπα 233.978.130 € (39,77%) μπορούν να απορροφηθούν από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – «Ελλάδα 2.0» που χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ. Στο παρακάτω πίνακα (Πίνακας 20) παρουσιάζονται οι 3 Άξονες Παρέμβασης με τις αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησής τους.

Πίνακας 20 Πηγές χρηματοδότησης του Σχεδίου Δράσης, συνολικά και ανά άξονα παρέμβασης

	ΠΑΔΚΣ	Ανταγωνιστικότητα	Περιφερειακό Πρόγραμμα	ΤΑΑ	Γενικό Σύνολο
Άξονας Παρέμβασης 1	126.035.367 €	-	25.200.000 €	84.280.593 €	235.515.960 €
Άξονας Παρέμβασης 2	118.176.803 €	-	-	-	118.176.803 €
Άξονας Παρέμβασης 3	20.075.000 €	64.916.191 €	-	149.697.536 €	234.688.727 €
Γενικό Σύνολο	264.287.170 €	64.916.191 €	25.200.000 €	233.978.130 €	588.381.490 €

Ο συνολικός αριθμός ωφελούμενων από το Σχέδια Δράσης υπολογίζεται στα 200.435 άτομα περίπου. Ο Άξονας Παρέμβασης 1 με συνολικούς πόρους 235.515.960€ αναμένεται να στηρίξει περίπου 39.081 ανέργους για την ενίσχυση των δεξιοτήτων τους και την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. ο Άξονας Παρέμβασης 2 με συνολικούς προβλεπόμενους πόρους ύψους 118.176.803 € αναμένεται να ωφελήσει 25.913 νέους έως 29 ετών, και τέλος ο Άξονας Παρέμβασης 3 με συνολικούς πόρους 234.688.727€ αναμένεται να συμβάλει στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση των δεξιοτήτων σε 135.441 εργαζομένους.

Σχήμα 12 Πηγές χρηματοδότησης Σχεδίου Δράσης και ωφελούμενοι ανά άξονα παρέμβασης

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Ευρωπαϊκές Στρατηγικές

- Νέα Ευρωπαϊκή Ατζέντα για τις Δεξιότητες (New European Skills Agenda)
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, COM(2019) 640 final, Βρυξέλλες, 11.12.2019
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία, COM(2021) 118 final, Βρυξέλλες, 09.13.2021
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, COM/2021/102 final, Βρυξέλλες 04.03.2021.

Αποφάσεις - Συστάσεις της ΕΕ

- Απόφαση (ΕΕ) 2020/1512 του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 344/22
- Σύσταση της Επιτροπής “on an effective active support to employment following the Covid-19 crisis- EASE” (04/03/2021)
- European Commission (2021). The European Pillar of Social Rights Action Plan. Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-andinvestment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-action-plan_en

Εθνικές Στρατηγικές και Προγραμματικά Κείμενα -Θεσμικό Πλαίσιο

- Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», 2021., Διαθέσιμο στο : https://greece20.gov.gr/wp-content/uploads/2021/07/NRRP_Greece_2_0_Greek_280721.pdf
- Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025
- Η υπ. αριθ. 82759/29-8-2022 ΚΥΑ /ΦΕΚ 4581/ 30.08.2022/ «Σύστημα Σχεδιασμού και Διαχείρισης της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων/επιδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ) και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε)
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (2022, Ιούλιος), *Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας*, Ανακτήθηκε από <https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2022/08/%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%A3%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%9A%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%88%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%BE%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%9C%CE%B5%CE%AF%CF%89%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%A6%CF%84%CF%8E%CF%87%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CF%82-.pdf>
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Αύγουστος, 2022), *Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης*, Ανακτήθηκε από <https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2022/09/%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%A3%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%9A%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%88%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%BE%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%9C%CE%B5%CE%AF%CF%89%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%A6%CF%84%CF%8E%CF%87%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CF%82-.pdf>

[%CE%A3%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B9%CF%82-%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%91%CF%80%CE%B1%CF%83%CF%87%CF%8C%CE%BB%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82_2022.pdf](#)

Μελέτες Έρευνες /Ελληνική Βιβλιογραφία

- Επιτροπή Πισσαρίδη (2020). Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία. Διαθέσιμο στο: <https://government.gov.gr/schedio-anaptixis-gia-tin-elliniki-ikonomia/>
- ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2020/ Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας – Ετήσια Έκθεση 2020
- Skills Forecast, CEDEFOP, 2020 <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/european-skills-index>
- Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ) – Μηχανισμός Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (2021). Οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στην αγορά εργασίας. Θεματικό Δελτίο Ενημέρωσης Νο. 5, Μάρτιος 2021, Αθήνα: ΕΙΕΑΔ. Διαθέσιμο στο: https://www.eiead.gr/wpcontent/uploads/2021/03/OI_EPIPTOSEIS_THS_PANDHMIIAS_COVID19_STHN_AGORA_ERGASIAS.pdf
- Proopsis Consulting S.A. (2020), Αποτίμηση αποτελεσμάτων αξιολογήσεων και προόδου του ΕΠ, Παραδοτέο στο πλαίσιο του Έργου «Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου για την υποστήριξη της ΕΥΔ στην αναθεώρηση του ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ κατά το έτος 2020», Αύγουστος 2020.
- Οδηγός για την εφαρμογή της μαθητείας στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, ΙΜΕ ΓΣΕΒΕ στο πλαίσιο του ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ 2014-2020, Μπέρυ Λαλιώτη
- Λαπατσιώρας, Σ., Μηλιός, Γ. και Μιχαηλίδης, Π. (2020), «Οι επιπτώσεις της ψηφιοποίησης στην αγορά εργασίας», ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Μέλετη 46

Μελέτες Έρευνες /Διεθνής Βιβλιογραφία

- International Labor Organization (2013). Global employment trends 2013: Recovering from a second jobs dip. Geneva: ILO
- International Labor Organization (2021). COVID-19 and the world of work. Eighth edition- Updated estimates and analysis. ILO Monitor, 27 October 2021. Διαθέσιμο στο: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/briefingnote/wcms_824092.pdf
- Organization for Economic Cooperation and Development - OECD (2020), Regional Policy for Greece Post2020, OECD Territorial Reviews, Paris: OECD Publishing.
- 3
- European Council, The Porto Declaration, Press Release, 08.05.2021.
- European Commission, Towards a green, digital and resilient economy: our European Growth Model. COM (2022) 83 final, Brussels, 02.03.2022.
- European Commission (2020) Social enterprises and their ecosystems in Europe. Comparative synthesis report. Authors: Carlo Borzaga, Giulia Galera, Barbara Franchini, Stefania Chiomento, Rocío Nogales and Chiara Carini. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Διαθέσιμο στο σύνδεσμο: <https://europa.eu/!Qq64ny>

- European Commission (2017). European Semester Thematic Factsheet – Active Labour Market Policies, November 2017. Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/european-semester_thematicfactsheet_active-labour-market-policies_en_0.pdf
- OECD (2020), OECD Economic Surveys: Greece 2020, Paris: OECD Publishing. Διαθέσιμο στο <https://doi.org/10.1787/b04b25de-en>
- Διαθέσιμο στο: https://empedu.gov.gr/wpcontent/uploads/2021/04/%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%B4%CE%BF%CF%84%CE%AD%CE%BF-%CE%91_v9_08.2020.pdf
- CMT Προοπτική (2017). Έκθεση παρουσίασης βασικών συμπερασμάτων ex- post αξιολόγησης συστημικών παρεμβάσεων ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013. Παραδοτέο στο πλαίσιο του έργου «Μελέτη για την αξιολόγηση των συστημικών παρεμβάσεων του ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013 και του ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ 2014-2020», Φεβρουάριος 2017, Διαθέσιμο στο: http://www.edulll.gr/wp-content/uploads/2018/02/Ex_-post.pdf
- Proopsis Consulting S.A. (2020), Αποτίμηση αποτελεσμάτων αξιολογήσεων και προόδου του ΕΠ, Παραδοτέο στο πλαίσιο του Έργου «Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου για την υποστήριξη της ΕΥΔ στην αναθεώρηση του ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ κατά το έτος 2020», Αύγουστος 2020. Διαθέσιμο στο: https://empedu.gov.gr/wpcontent/uploads/2021/04/%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%B4%CE%BF%CF%84%CE%AD%CE%BF-%CE%91_v9_08.2020.pdf
- ΟΑΕΔ (2022). Δελτίο Τύπου – Στατιστικά Στοιχεία Εγγεγραμμένης Ανεργίας ΟΑΕΔ, Δεκέμβριος 2021, 20-01- 2022, Αθήνα: ΟΑΕΔ. Διαθέσιμο στο: <https://www.oaed.gr/storage/deltia-typou/deltio-typu-statistikadekembrios-2021.pdf>
- ΟΑΕΔ-Πιλοτικό πρόγραμμα Ελευσίνας <https://www.oaed.gr/pilotiko-programma-apascholeses-anergon-elikias-45-eton-kai-ano-engegrammenon-sto-metroo-anergon-tou-kpa-eleusinas>
- Nedelkoska, L. and G. Quintini (2018), "Automation, skills use and training", *OECD Social, Employment and Migration Working Papers*, No. 202, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/2e2f4eea-e>

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ
ζέρωνη αντίδραση!

Περιφερειακός Μηχανισμός
Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς
Εργασίας Δυτικής Ελλάδος

www.eeogroup.gr

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2014 – 2020
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

